

Röszke Község Polgármesterétől
6758 Röszke, Fő u. 84.
Telefon: 62/573-032
e-mail: polgarmester@roszkenet.hu

Tárgy: A Röszkei Százholdas Pagony Óvoda és
Zsebibaba Bölcsőde óvodai intézményegysége
Pedagógiai Programjának jóváhagyása

Előterjesztés

Röszke Község Önkormányzata Képviselő-testületének

Tisztelt Képviselő-testület!

Röszkei Százholdas Pagony Óvoda és Zsebibaba Bölcsőde igazgatója megküldte Röszke Község Önkormányzata, mint fenntartó részére a Röszkei Százholdas Pagony Óvoda és Zsebibaba Bölcsőde óvodai intézményegysége Pedagógiai Programját.

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. CXCV. törvény (a továbbiakban: Nkt.) 26. § (1) bekezdése szerint a nevelő és oktató munka az óvodában, az iskolában, a kollégiumban pedagógiai program szerint folyik. *A pedagógiai programot az igazgató a nevelőtestület bevonásával készíti el és a fenntartó hagyja jóvá.* A pedagógiai programot nyilvánosságra kell hozni.

Az Nkt. 83. § (2) bekezdés g) pontja szerint a fenntartó jóváhagyja a köznevelési intézmény SZMSZ-ét, pedagógiai programját, éves munkatervét, továbbképzési programját, tantárgyfelosztását.

Az Nkt. 85. § (1a) bekezdése alapján a fenntartó a köznevelési intézmény pedagógiai programjának, éves munkatervének, valamint SZMSZ-ének jóváhagyásáról az igazgató általi felterjesztést követő harminc napon belül dönt.

A fenti jogszabályi rendelkezésekre tekintettel javaslom a Röszkei Százholdas Pagony Óvoda és Zsebibaba Bölcsőde óvodai intézményegysége Pedagógiai Programjának jóváhagyását.

A fentiek alapján kérem a Tisztelt Képviselő-testület döntését.

Röszke, 2025. 09. „ ”.

Borbásné Márki Márta Ilona sk.
polgármester

Röszkei Százholdas Pagony Óvoda és Zsebibaba Bölcsőde

6758 Röszke
Fő utca 77.

Telefon, fax: 62/573-790
E-mail: pagony@roszkenet.hu

Tárgy: A Röszkei Százholdas Pagony Óvoda és
Zsebibaba Bölcsőde óvodai intézményegység
Pedagógiai Programjának jóváhagyása

Tisztelt Polgármester Asszony és Képviselő Testület!

Szekeresné Makra Katinka, a Röszkei Százholdas Pagony Óvoda és Zsebibaba Bölcsőde igazgatója tisztelettel benyújtom óvodai intézményegységünk módosított Pedagógiai Programját.

Kérem a 2011. évi CXCV. törvény a nemzeti köznevelésről 83. § (2) g) pontja szerint a Pedagógiai Program jóváhagyását.

Röszke, 2025. szeptember 16.

Tisztelettel:

5/C. SZ. MELLÉKLET

formázott

*A Röszei
Százholdas Pagony Óvoda
és Zsebibaba Bölcsőde
pedagógiai programja*

*Óvodai élet a
Százholdas Pagonyban*

2025.

SZERKESZTŐ:

Makra Lajosné

Fülöpné Kiss Ibolya

A SZERZŐKÖN KÍVÜL A PROGRAM KIDOLGOZÁSÁBAN RÉSZT VETTEK:

1997.

Barnáné Szabó Tünde
Király Józsefné
Kószó Zoltánné
Laki Judit

Szabóné Balázs Klára
Tanács Zsuzsanna
Tóth Istvánné
Tóth Lászlóné

A PROGRAM ÉRTÉKELÉSÉBEN ÉS KIEGÉSZÍTÉSÉBEN KÖZREMŰKÖDTEK:

2004.

Makra Lajosné
Fülöpné Kiss Ibolya
Barnáné Szabó Tünde
Czifráné Petrovszki Anita
Király Józsefné

Kószó Zoltánné
Laki Judit
Szekeresné Makra Kata
Tóth Istvánné
Vlocskó Mihályné

A HOP a megújult Országos Alapprogrammal és a „Kompetencia alapú óvodai nevelés” beemelt elemeivel, valamint a sajátos nevelési igényű kisgyermek nevelésének irányt mutató elemekkel való kiegészítésében közreműködők voltak:

2010.

Fülöpné Kiss Ibolya
Kószó Zoltánné
Barnáné Szabó Tünde
Gézártné Szabó Ágnes
Laki Judit
Szántó Anikó

Szekeresné Makra Katinka
Tóth Istvánné
Tóth Lászlóné
Vlocskó Mihályné
Zsirmik Andrea

A PEDAGÓGIAI PROGRAM KIEGÉSZÍTÉSRE KERÜLT A KÖZNEVELÉSI TÖRVÉNNYEL ÉS VÉGREHAJTÁSI RENDELETEIVEL, AZ ORSZÁGOS ALAPPROGRAM VÁLTOZÁSAIVAL, A TÁMOP 3.2.1. PÁLYÁZATBAN KIDOLGOZÁSRA KERÜLT EGYÉNRE SZABOTT, DIFFERENCIÁLT MÓDSZEREK BEVEZETÉSÉVEL, ALKALMAZÁSÁVAL.
A TEVÉKENYSÉGBEN KÖZREMŰKÖDŐK VOLTAK:

2013.

Fülöpné Kiss Ibolya

Kószó Zoltánné
Szekeresné Makra Katinka
Barnáné Szabó Tünde
Forró Vincéné
Garan Anikó
Gézártné Szabó Ágnes

Kisné Auffenberg Tímea
Laki Judit
Szántó Anikó
Tóth Lászlóné
Vlocskó Mihályné
Zsirmik Andrea

PEDAGÓGIAI PROGRAMUNKAT AZ INTÉZMÉNYI ÖNÉRTÉKELÉS ORSZÁGOS STANDARD SZERINTI KÜLSŐ ELVÁRÁS RENDSZERNEK FELELTETTÜK MEG, VALAMINT KIEMELTÜNK OLYAN ELEMÉKET, MELYEK MÁS DOKUMENTUMOK TARTALMÁT KÉPEZIK.

2016.

Kószó Zoltánné

formázott: Betűtípus: 10 pt, Nagybetűs

Szekeresné Makra Katinka
Barnáné Szabó Tünde
Forró Vincéné
Garan Anikó
Gézártné Szabó Ágnes

Kisné Auffenberg Tímea
Laki Judit
Tóth Lászlóné
Vlocskó Mihályné
Paplógó Alexandra

PEDAGÓGIAI PROGRAM KIEGÉSZÍTÉSRE KERÜLT AZ ÓVODAI NEVELÉS ORSZÁGOS ALAPPROGRAM MÓDOSÍTÁSÁVAL.

2018.

Kószó Zoltánné

Szekeresné Makra Katinka
Barnáné Szabó Tünde
Forró Vincéné
Garan Anikó
Kisné Auffenberg Tímea
Laki Judit

Tóth Lászlóné
Vlocskó Mihályné
Márki Marianna
Gulyás Georgina
Zsirmik Andrea

A PROGRAM ÉRTÉKELÉSÉBEN ÉS MÓDOSÍTÁSÁBAN KÖZREMŰKÖDTEK:

2020.

Szekeresné Makra Katinka
Zsirmik Andrea
Barnáné Szabó Tünde
Márki Marianna
Tóth Lászlóné

Laki Judit
Baló Éva
Garan Anikó
Oláh Dóra
Dobó Hajnalka

PEDAGÓGIAI PROGRAM KIEGÉSZÍTÉSRE KERÜLT A PEDAGÓGUSOK TELJESÍTMÉNYÉRTÉKELÉSÉRŐL SZÓLÓ 18/2024. (IV. 4.) BM RENDELETNEK MEGFELELŐEN, VALAMINT AZ OVIKRÉTA HASZNÁLATÁRÓL:

2024.

Szekeresné Makra Katinka

Zsirmik Andrea
Barnáné Szabó Tünde
Huttyai Ágnes
Kisné Auffenberg Tímea

Lászlóné Paplógó Alexandra
Márki Marianna
Oláh Dóra
Weszelovszky-Gulyás Georgina

PEDAGÓGIAI PROGRAM KIEGÉSZÍTÉSRE KERÜLT AZ ÓVODAI NEVELÉS ORSZÁGOS ALAPPROGRAM
MÓDOSÍTÁSÁVAL.

2025.

Szekeresné Makra Katinka

Zsirmik Andrea
Barnáné Szabó Tünde
Bedő Adela
Czinege Anna Dóra
Farkas Magdolna

Huttyai Ágnes
Kisné Auffenberg Tímea
Lászlóné Paplógó Alexandra
Márki Marianna
Weszelovszky-Gulyás Georgina

TARTALOMJEGYZÉK

1. ELŐSZÓ, HITVALLÁSUNK, ÓVODAKÉPÜNK, GYERMEKKÉPÜNK.....	9
H i t v a l l á s u n k	13
2. A PROGRAM MEGVALÓSÍTÁSÁHOZ SZÜKSÉGES FELTÉTELEK	15
2.1. Szakmai, érzelmi feltételek	15
2.2. Az óvónő attitűdje, stílusa	15
2.3. Az óvoda személyi feltételei.....	16
2.4. Tárgyi feltétel	17
2.5. Az óvoda csoportszerkezete.....	17
2.6. Napirendünk, hetirendünk.....	20
2.6.1. Napirendünk (részben folyamatos)	20
2.6.2. Hetirendünk	20
3. CÉLUNK.....	21
3.1. Feladataink	21
3.1.1. Egészségfejlesztés, egészséges életmódra nevelés a mozgás dominanciájának érvényesítésével, szokásalakítással, a gondozás körütekintő megszervezésével	21
3.1.2. Érzelmi, erkölcsi, közösségi nevelés a játék terének kiszélesítésével, gyermekmunkával, a gyermekek és gyermekek-felnőttek közötti nyugodt kommunikációs feltételek megteremtésével, különös figyelmet fordítva a kiemelt figyelmet igénylő kisgyermekekre	24
3.1.3. Értelmi-, anyanyelvi fejlesztés és nevelés, értelmi képességek fejlődésének elősegítése játékkal, játékos foglalkozásokkal.....	27
3.2. A gyermeki fejlődést elősegítő konkrét feladataink	28
3.2.1. Feladatok az egészséges életmód szokásainak kialakítása területén.....	28
3.2.2. Gondozási, gondoskodási feladatok.....	29
3.2.3. Feladatok a mozgásfejlesztés terén	29
3.2.4. Érzelmi nevelés, szociális képességek fejlődését segítjük:	29
3.2.5. Értelmi nevelés, értelmi képességek	30
4. PROGRAMUNK SAJÁTOS VONÁSAI	31
4.1. A sajátosságok kiemelése	31
4.2. A program játékos tevékenységrendszere	32
4.3. Az óvodapedagógus által irányított tevékenységek szervezeti keretei	35
4.4. Periodikák.....	36
5. AZ ÓVODAI ÉLET TEVÉKENYSÉGFORMÁI ÉS AZ ÓVODAPEDAGÓGUSOK FELADATAI	37
5.1. Játék	37
5.2. A tevékenységekben megvalósuló tanulás.....	42
5.2.1. A tevékenységekben megvalósuló tanulás értelmezéséhez.....	42
5.2.2. Tanulási módszerek	43

5.2.3.	A fejlődést segítő műveltségi tartalmak	44
5.2.4.	Verselés, mesélés	44
5.2.5.	Rajzolás, festés, mintázás, kézi munka	48
5.2.6.	Ének, zene, énekes játék, gyermektánc	50
5.2.7.	Mozgás	52
5.2.8.	A külső világ tevékeny megismerése	55
5.2.9.	Munka jellegű tevékenységek	59
6.	TERVEZÉSÜNK, ÉRTÉKELÉSÜNK, SZAKMAI DOKUMENTUMAINK KAPCSOLATA	62
6.1.	Pedagógiai Programhoz kapcsolódó szakmai dokumentumaink	62
6.2.	A pedagógus által vezetett tanügyigazgatási dokumentumok	63
7.	A GYERMEKEK FEJLŐDÉSÉNEK FOLYAMATOS NYOMON KÖVETÉSE MEGFIGYELÉSSSEL, DIFER MÉRÉSSSEL ÉS ÉRTÉKELÉSSSEL	64
8.	A HATÉKONYSÁG ÉRDEKÉBEN MEGFOGALMAZOTT ELVEINK, A PROGRAMUNKKAL DOLGOZÓ ÓVODAPEDAGÓGUSOKKAL SZEMBENI ELVÁRÁSAINK	67
9.	AZ ÓVODA KAPCSOLATAI	69
10.	A GYERMEKEK ESÉLYEGYENLŐSÉGÉNEK BIZTOSÍTÁSA	71
11.	INTEGRÁCIÓ AZ INTÉZMÉNYBEN	71
12.	AZ ÓVODAI GYERMEKVÉDELEM	72
12.1.	Gyermekevédelmi munka óvodapedagógus feladatkörében	72
12.2.	Az óvodai gyermekevédelmi munkacsoport vezetőjének munkája	73
12.3.	Az intézményvezető gyermekevédelmi feladatai	74
13.	FELHASZNÁLT SZAKIRODALOM	75
14.	ÉRVÉNYESSÉGI RENDELKEZÉSEK	76
15.	LEGITIMÁCIÓS ZÁRADÉK	77
	Mellékletek	78

TÖRVÉNYI HÁTTÉR

A pedagógusok új életpályájáról szóló 2023. évi LII. törvény
A pedagógusok új életpályájáról szóló 2023. évi LII. törvény végrehajtásáról szóló 401/2023. (VIII. 30.) Kormányrendelet
2011. évi CXCV. törvény a nemzeti köznevelésről
20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról
363/2012. (XII. 17.) kormányrendelete Az Óvodai nevelés országos alapprogramjáról
1997. évi XXXI. tv. a Gyermek védelemről és gyámügyi igazgatásról
32/2012. (X. 8.) EMMI rendelet a sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelésének irányelve és a sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelve kiadásáról
Az 1998. évi XXVI. törvény a fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségének biztosításáról
2003. évi CXXV. törvény az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról
257/2013. (VII. 5.) kormányrendelet Egyes gyermekvédelmi tárgyú és kapcsolódó kormányrendeleteknek a hátrányos, halmozottan hátrányos helyzet fennállásának megállapításával, valamint a családi pótlék felhasználásával összefüggő módosításáról
Röszke Község Helyi Esélyegyenlőségi Programja
Az intézmény hatályos Alapító Okirata
137/2018. (VII. 25.) Korm. rendelete az Óvodai Nevelés Országos Alapprogramjáról szóló 363/2012. (XII. 17.) Korm. rendelet módosításáról
18/2024. (IV. 4.) BM rendelet a pedagógusok teljesítményértékeléséről
77/2025. (IV. 15.) Kormányrendelete az Óvodai nevelés országos alapprogramjáról szóló 363/2012. (XII. 17.) Korm. rendelet, valamint egyes köznevelési tárgyú kormányrendeletek módosításáról

AZ ÓVODA ADATAI

Az óvoda hivatalos elnevezése:

Röszkei Százholdas Pagony Óvoda és Zsebibaba Bölcsőde

Az óvoda fenntartója:

Röszke Község Önkormányzata

Az óvoda telephelyei:

Röszke, Fő u. 77.

Röszke, III. ker. 250.

Az óvoda vezetője:

Szekeresné Makra Katinka

6758 Röszke, Hunyadi u. 3.

Tel.: (62) 573-790

Az óvoda csoportjai:

A mindenkori gyermeklétszámnak megfelelően az Önkormányzat dönt az indítható gyermekcsoportok számáról.

1. ELŐSZÓ, HITVALLÁSUNK, ÓVODAKÉPÜNK, GYERMEKKÉPÜNK

A Röszei Százholdas Pagony Óvoda és Zsebibaba Bölcsőde pedagógiai programja (továbbiakban: PP) a vonatkozó törvény és rendeletek tartalmának, szakmai kívánalmaknak megfelelő paramétereket tartalmazza, természetesen tükrözve a helyi sajátosságokat, a már kialakított, hagyományos életműdszervezést, az eredményesen működő kisgyermeknevelő szemléletet és a kiemelt figyelmet igénylő gyermekek ellátását.

A szakértő által minősített, közvetlen és közvetett partneri igényeknek, s a korszerű pedagógiai céloknak, elvárásoknak megfelelő PP teljes mértékben eleget tesz a minőségi követelményeknek, biztosítja az óvodás korú gyermekek személyiségének fejlődését játékkal, mesével és olyan tevékenységrendszerrel, amely alkalmassá teszi a ránk bízott 3-7 éves gyermekközösségeket az iskolai tanulásra.

Az Óvodai Nevelés Országos Alapprogramját követve építkeznek nevelési programjaink és nevelési gyakorlatunk vegyes gyermekcsoportokban, ill. alkalmanként csak nagyoknak életre hívható tevékenységekben.

Eleget teszünk az óvoda óvó-védő, szociális és nevelő-személyiségfejlesztő funkciójának.

Intézményünkben megvalósul az óvodai nevelés célja, miszerint biztosítjuk gyermekeink sokoldalú, harmonikus fejlődését, elősegítjük a gyermeki személyiség kibontakozását az életkori, az egyéni adottságok és az eltérő fejlődési ütem figyelembevételével, különös gondot fordítva a kiemelt figyelmet igénylő gyermekek ellátására.

Óvodai nevelőmunkánk tervszerűen épül a:

- testi,
- érzelmi, erkölcsi,
- értékorientált közösségi, szociális,
- értelmi fejlődés biztosítására.

Kisgyermekünk tevékenységek sokaságát folytathatják:

- az egészséges életmódjuk alakításában,
- játékaikban,
- tevékenységi formákban,
- játékbani és tevékenységi formákban rejlő tanulási folyamatokban.

Tudatosan megjelenítjük életműdszervezésünkben:

- a játék domináns szerepét,
- a sokoldalú értékközvetítést,
- a megfelelő mennyiségű és minőségű tapasztalatszerzést.

Személyi és tárgyi feltételeinkben biztosítjuk:

- az óvodapedagógusok sokoldalú felkészültségét,
- a pedagógiai munkát segítő szakmai rátermettségét, képzettségét,
- a játékhoz, testi fejlesztéshez, tanulási folyamatokhoz szükséges eszközöket.

Az óvoda szakértett Pedagógiai Programjában fejezetenként jelen van óvodásaink harmonikus fejlődésének elősegítése.

A gyermekek fejlődéséhez adott a testi, értelmi, érzelmi, erkölcsi fejlesztés közötti egyensúly, melyet a rendelkezésre álló felnőttek megfelelő nevelői attitűddel valósítanak meg, s így elősegítik

- az összehangolt, nyugodt nevelőmunkát,
- nagyfokú gyermekszertet,
- empátiakészséget, szociális érzékenységet,
- hitelességet,
- kölcsönös megértésen alapuló összehangolt interakciókat gyermek-gyermek, felnőtt-gyermek, felnőtt-felnőtt között.

Az igényekhez igazított magas esztétikai és biztonsági mércének megfelelő tárgyi környezet megjelenítése is meg tapasztalható a programunkban.

Az óvodánk létrehozta a gyermekek neveléséhez a nyugodt, kiegyensúlyozott, kiszámítható környezetet, megfelelő, életkorhoz illeszkedő napirendet, hetirendet, periodikákat.

Pedagógiai Programunk tervszerűen épül a kisgyermek egyéni sajátosságainak figyelembevételére, a kisgyermek személyiségfejlesztésére.

- anamnézissel kezdődő gyermeki fejlődést nyomon követő dokumentációt készítenek az óvodapedagógusok,
- a családokkal együttműködnek a gyermekek érdekeit kölcsönösen szem előtt tartva,
- a nevelőtestület kidolgozott szempontrendszerrel, egyéni beszélgetések, valamint írásbeli tájékoztatások folyamatával támogatja a hiteles információ-áramlást.

A tervezett feladatokba ötvözötten található az óvodások eltérő fejlődési ütemének, tempójának, kiemelt figyelmet igénylő gyermekek ellátásának megfelelő nevelés biztosítása.

Kidolgozott kapcsolatrendszert lelhetünk fel óvodánk és bölcsődénk szakmai terveiben.

Az óvodánk dokumentumrendszerének kialakulása, a helyi dokumentumok egymásra épülése, minőségi mutatók nyomon követése teszi teljessé a nevelési programunkat.

Bemutakozás:

Óvodánk, a Százholdas Pagony Óvoda az Önkormányzat által fenntartott intézmény, melyet 1999. augusztus 19-re a saját erő mellett állami céltámogatással építettünk újjá. Hozzánk tartozik – információink szerint – az ország egyetlen tanyai óvodája, egy gyermekcsoporttal.

Az óvodába érkező gyermekeken tükröződik a falusi népesség sokszínű rétegződése. A város, Szeged közelsége megváltoztatta a mi falunkban élő emberek életét. Rőszkén is múltóban van már minden kézművesség, halkulóban a hagyomány, fakulóban a népviselet, de felélesztésére, megőrzésére teszünk lépéseket.

Tisztában vagyunk azzal a ténnyel, hogy a gyermekek megváltozott életkörülményei befolyásolják fejlődésüket. Ahogy szerte az országban észrevehető, a mi kis közösségünkben is tapasztalható a természettől való elszakadás, a technika fejlődésének hatása, családokon belüli korlátozottabb lehetőségek, a családszerkezetek változásai, élményforrások csökkenése, megélhetési problémák, a munkanélküliség, s vonzatként az életszínvonal romlása, tartalékok felélése, a családi klímában fellelhető frusztráció. Mindezek tudatában igyekeztünk kialakítani élménygazdag óvodai életünket, ahol meghatározó lehet a gyermekeket körülvevő tárgyi és személyi környezet.

Óvodánk esztétikailag és funkcionálisan is kielégít minden olyan igényt, melyet egy korszerű, színvonalas gyermekintézménytől elvárhatnak a felhasználók és dolgozók is.

Óvodánk paraméterei megfelelnek a 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendeletben foglaltaknak, tornaszoba és sószoza egészíti ki a gyermekek életterét, melyet a közös tevékenységek szervezésére alkalmas aulával, galériával is kibővíthetünk. Az épületben családi szoba és elkülönítő is található a kiszolgálóhelyiségeken, felnőtt szociális helyiségeken túl.

Intézményünket három oldalról csodálatos udvar veszi körül, kínálva mindazon lehetőségeket, melyekkel a gyermekekre odafigyelő, velük, értük tervező és szervező felnőtt közösségünk felszerelte.

2002. augusztus 1-től Bölcsőde kezdte meg működését egyik különálló épületszárnyunkban.

Hisszük és tapasztaljuk napi munkánk során, hogy lehet nevelésbe ágyazottan, játékon keresztül, játékban ismereteket közvetíteni a gyermekeknek. A tapasztalt hátrányokat a játék pszichikus szerveződésének szintjén rendezhetjük, tanulással, mint tevékenységgel nem.

Óvodáskorban a tanulás oly észrevétlen, hogy jelenségszinten játéknak, utánzásos mintakövetésnek tűnik. S ha elfogadjuk óvodás korban az utánzásos tanulást, akkor - úgy véljük - az utánzásra szolgáló, mintát adó alkalmakat kell növelnünk. A nevelőpartnernek tekintett szülők, nagyszülők bevonásával igyekszünk ezt megoldani, hiszen Rőszkén is egyre kevesebb a többgenerációs család, a nagyszülők mintája családi környezetben.

Valljuk, hogy ebben az érzelmileg sivárosodó világunkban szükség van arra, hogy megmentsük régi értékeinket, eszközeinket, tárgyait, - dalainkat, ünnepeinket, hétköznapijaink szokásait, népi hagyományainkat - s erőltetés nélkül átmentve a

játékvilágba alkalmassá váljanak arra, hogy formálódjon általuk a ma gyermeke, a mi kisgyermkeink.

Olyan játszó óvoda létrehozásán munkálkodtunk, munkálkodunk, ahol a játék meghatározó szerepe nem csak a kijelölt játékidőben érvényesül, nem a tanítási-tanulási folyamatokhoz kapcsolódóan jelentkezik, hanem úgy áll a középpontban, hogy hozzá kötődik minden egyéb gyermeki megnyilvánulás.

Játékon keresztül neveljük gyermekeinket vegyes életkorú csoportjainkban, 1997 szeptembere óta az Óvodai élet a Százholdas Pagonyban című helyi óvodai programunkkal, melyet több alkalommal igazítottunk az új követelményekhez, elvárásokhoz, illetve kiegészítettük, gazdagítottuk a bevételek vizsgálat és partneri igények elemzése nyomán.

Egy olyan alternatív – minősített program felhasználásával végeztük el a módosítást, mely szintetizálja azokat a megújító törekvéseket is, amelyek jelen lesznek a jövőbeli óvodai nevelésben. (Dr. Kovácsné dr. Bakosi Éva: Vidámság háza)

2000. május hónaptól sikeres pályázat eredményeként megkezdtük a COMENIUS 2000 minőségfejlesztési program II. intézményi modelljének kiépítését, s így váltunk teljeskörű szabályozottságú, partnerközpontú intézménnyé.

Az óvodavezetés minőség iránti elkötelezettségét az intézmény alkalmazotti köre a folyamatos fejlesztés szándékával aktívan támogatja, érvényesítve a PDCA logikát.

2009 májusától a TÁMOP 3.1.4. pályázatban való részvétellel a kompetencia alapú óvodai nevelés, illetve a vásárolt jó gyakorlat számunkra jelentős elemeit beépítettük a mindennapjainkba. A megújult Országos Alapprogram változásait is beépítettük PP-ba. Különös figyelmet szenteltünk a sajátos nevelési igényű kisgyermek zökkenőmentes fejlesztésének, beépülő folyamatainak láttatására is.

2012 októberétől induló TÁMOP 3.2.1. pályázat kínálta DIFER képzésen vettünk részt, melynek tanúsítványával jogosulttá vált nevelőtestületünk a DIFER mérések, értékelések fejlesztések végzésére.

2013 szeptemberétől többcélú, közös igazgatású köznevelési intézményként működik intézményünk, kiegészülve a szervezetenként és szakmailag önálló bölcsőde intézményegységgel.

2016-ban az intézményi önértékelés országos standard szerinti külső elvárás rendszernek feleltettük meg alapidokumentumainkat.

2024-ben kiegészítésre került Pedagógiai Programunk a pedagógusok teljesítményértékelésével, valamint az oviKRÉTA használatával.

2025-ben az Óvodai nevelés országos alapprogramjának változásait építettük be pedagógiai programunkba.

Ezen körülmények és feltételek között, a szülőket nevelőpartnernek tekintve, neveljük a gyermekeket, figyelembe véve fejlődő személyiségüket, valamint életkoronként és egyénenként változó testi-lelki-biológiai szükségleteiket, hogy boldog gyermekkor biztosításával teremtsük meg személyiségük szabad kibontakozásának optimális feltételeit.

H i t v a l l á s u n k

- Az óvodai nevelésünk pedagógiai alapelvei-

Valljuk, hogy minden gyermek egy csoda, ezért a szeretetteljes gondoskodás és a különleges védelem biztosítása mellett az értékek kibontakoztatása a mi feladatunk, olyan nyitott és rugalmas rendszerben, amely igazodik egyéni szükségleteihez, életkori és egyéni sajátosságaihoz, fejlődési üteméhez. Nevelésünknek a gyermeki alapvető szabadságok tiszteletben tartásának megerősítésére kell irányulnia; az esélyegyenlőség biztosításával.

Igazoljuk, hogy ez csak a szülőkkel, a családdal együttműködve lehet eredményes. A gyermek nevelése elsősorban a család joga és kötelessége s ebben az óvodák kiegészítő, esetenként hátránycsökkentő szerepet játszanak.

Direkt tanulás, dresszírozás nem célravezető ebben az életkorban.

Állítjuk, hogy a gyermek testi-biológiai, erkölcsi és szellemi fejlődésének elősegítése egyaránt fontos feladatunk. A gyermeket – mint fejlődő személyiséget- gondoskodás és különleges védelem illeti meg. Természetesnek tartjuk a másság elfogadását, a különbözőség értéként kezelését, minden kisgyermek fejleszthetőségét.

Mindezt a gyermek legfontosabb tevékenységén – a játékon – keresztül valósíthatjuk meg eredményesen.

Segítjük őket abban, hogy sok élményben, tapasztalatszerzésben legyen részük. Tevékenységeken keresztül kifejezhetik érzelmeiket, vágyaikat, melyre teret kapnak az egész nap folyamán.

Átélik újra és újra élményeiket, tapasztalataikat, alkalmazhatják ismereteiket, így gyarapíthatják tudásukat.

Gyakoroljuk az alkalmazkodás, egyezkedés, konfliktusmegoldás, békés egymás mellett élés szabályait.

Hisszük, hogy munkánk csak akkor gyümölcsöző, ha szeretettel, sok türelemmel és jó példával nevelünk, s figyelembe vesszük a nemzeti-, az etnikai kisebbséget, a migráns és a kiemelt figyelmet igénylő gyermekek óvodai nevelésének irányelveit is.

Állandóságot teremtünk a biztonságérzetükhöz, ugyanakkor a változatosságot is fontosnak tartjuk új ismeretek szerzéséhez, és a monotonia elkerülése érdekében. Nyitottak vagyunk az innovatív törekvésekre, amennyiben azok a kisgyermekek érdekeit szolgálják.

Zavaró körülmények, fejlődésüket gátló tényezők kiküszöbölése mindannyiunk számára elengedhetetlen feladat.

Abban a hitben tesszük mindezt, hogy eredményes alapozó munkánk meghozza gyümölcsét, és mire gyermekeink elhagyják az óvodát, éretté válnak az iskolai feladatok megoldására, s majdan az életben való boldogulásra.

GYERMEKKÉPÜNK

Óvodai nevelésünk gyermekközpontú, befogadó (inkluzív), a gyermeki személyiségből indul ki, abból a tényből, hogy a gyermek egyedi, mással nem helyettesíthető individuum és szociális lény egyszerre. Ezért fontos, hogy egyformán magas színvonalú és szeretetteljes nevelésben részesüljön, és a meglévő hátrányai csökkenjenek. A gyermek egy fejlődő személyiség, fejlődését genetikai adottságok, az érés sajátos törvényszerűségei, a spontán és tervszerűen alkalmazott környezeti hatások (személyi és tárgyi) együttesen határozzák meg. Nevelésünk tudatosan kerüli a nemi sztereotípiák erősítését, nem ad helyet semmiféle előítélet kibontakozásának, illetve segíti a nemek társadalmi egyenlőségével kapcsolatos előítéletek lebontását.

ÓVODAKÉPÜNK

Az óvodánkban történő nevelés a családi nevelés kiegészítője, a gyermek harmadik életévétől az iskolába lépésig, biztosítja az óvodás korú gyermek fejlődésének és nevelésének optimális feltételeit. Funkciói: óvó-védő, szociális, nevelő-személyiségfejlesztő. Óvodánk közvetetten segíti az iskolai közösségbe történő beilleszkedéshez szükséges gyermeki személyiségvonások fejlődését, pedagógiai tevékenységrendszer, személyi és tárgyi, valamint pedagógiai környezete segíti a gyermek környezettudatos magatartásának kialakulását, valamint a következő életszakaszba való átlépés belső pszichikus feltételeit.

2. A PROGRAM MEGVALÓSÍTÁSÁHOZ SZÜKSÉGES FELTÉTELEK

2.1. SZAKMAI, ÉRZELMI FELTÉTELEK

A program megvalósításának letéteményese az **óvónő**, akinek **gyermekszeretete** kifejeződik:

- A **játékosság** biztosításában, amely megnyilvánul a tevékenységi formák tartalmi összhangjában, a sokféle tevékenységet magába foglaló szervezeti keretekben és a gyermek egyéniségéhez igazított módszerkombinációkban, a játék integratív funkciójának érvényesítésében.
- a **nyugodt, kiegyensúlyozott légkör** megteremtésében, amely jelenti a gyermek munkatempójához igazított programok összeállítását, a szükséges idő biztosítását, az egyéni adottságok figyelembevételét.
- A **gyermek fejlődését elősegítő nevelői magatartásban**, amely magában foglalja a gyermekek számára biztosított programok megvalósítását, a gyermeki önállóságnak az összhangját, a gyermeki szükségletek kielégítését, a szükségletek kielégítésében a fejlődés előmozdítását, újabb szükségletek keletkezésének elősegítését, a készségek fejlesztését, a spontaneitást fokozatosan felváltó tudatosság támogatását.
- A **célokban és a ráépülő feladatokban** megfogalmazottaknak alárendelt nevelési rendszer kidolgozásában, a műveltségterületek közötti összhang természetes kapcsolatának megteremtésében.

2.2. AZ ÓVÓNŐ ATTITÜDJE, STÍLUSA

- Természetes viselkedésével védelmet, biztonságot jelentsen a gyermekek számára.
- Magatartásában az elfogadás és a tolerancia legyen domináns, az egyéni, egyedi, más fajta értékek pozitív irányú megközelítése érvényesüljön. Különösen fontos ez a szocializációs zavarokkal küzdő gyermekek esetében.
- Fontos az az óvónői stílus, mely a segítőkészséget, és nem a folytonos számonkérést helyezi előtérbe. Maga is részese a folyamatoknak, megmutatva értékeit, vállalva emberi gyengéit.
- Szükség esetén partnerként mutatja be az egyezkedés, konfliktusok megoldásának módjait, hagyja, hogy a gyermekek maguk tapasztalják meg mindezeket, de figyel arra, hogy senkit ne érjen fizikai és lelki sérülés.

Programunk megvalósításának színvonalát, minőségét és eredményességét az óvónő személyisége, a nevelőtestület légköre és a vezető közreműködése dönti el.

Az óvónővel kapcsolatban **elvárás** a nyitottság, a kreativitás, az érzékenység, a tolerancia és a jelenségek komplex attitűddel való megközelítése. Az óvónő gazdag, sokszínű, árnyalt érzelmi élete, az érzelmi megnyilvánulások hitelessége fokozott hangsúlyt, figyelmet kap. A nevelés szempontjából a barátságos, megengedő (de nem szabados), megértő (és nem bíraskodó), elfogadó (de nem mindent elfogadó), együttérző attitűdöt tartjuk a legkedvezőbbnek.

A nevelőtestület légköre - úgy hisszük - akkor megfelelő, ha jó a közérzet, elégedettség, derű tapasztalható nap, mint nap. Ha a nevelőtestület a döntésekben részt vesz, ha kellően informált, ha elég tere nyílik az önállóságra, kezdeményezésre. Ha a különbözőségeket, a másságot elfogadják, elviselik, tiszteletben tartják, értékelik. Ez jellemző véleményünk szerint egy sokszínű és mégis egységes, jó hangulatú nevelőközösségre - nevelőközösségben az "iskolázott", gyermekszerető dajka is benne értendő, aki lágyan, puhán, az óvónővel összhangban teszi a dolgát.

A vezető szerepe pedig az, hogy oly módon irányítsa ezt a kollektív tevékenységet, hogy jelentősen előmozdítsa a haladást, a beosztottak fejlődését. Ismerje fel és próbálja kiküszöbölni az eredményeket rontó tényezőket. A meglévő erőforrásokat legyen képes felhasználni (alapítványok, pályázatok, vállalkozás). Teremtsen kedvező légkört a problémák, az ötletek felvetéséhez, serkentse és értékelje a fejlesztő javaslatokat, irányítsa a megoldás közös keresését.

Az így kialakult sajátos munkacsoport képes alkotószellemű munkával a legcélszerűbb, újfajta óvodai életet megteremteni, az óvoda egyedi arculatát kimunkálni.

2.3. AZ ÓVODA SZEMÉLYI FELTÉTELEI

A PP megvalósításához szükséges erőforrás az alábbiak szerint áll rendelkezésünkre:

- **Nevelőtestületünk** minden tagja felsőfokú illetve főiskolai végzettségű, többségük szakvizsgát tett óvodapedagógus.
- Intézményünkben gyermekcsoportonként 2-2 óvodapedagógus dolgozik, munkarendjük szervezése a csoportban dolgozó felnőttek önálló döntése alapján heti/2 heti váltásban történik.
- Minden csoportban 1 szakképzett vagy középfokú végzettségű dajka segíti az óvodapedagógusok munkáját. Kihelyezett csoportunkban egy fél műszakos dajkát is alkalmazunk a nyitvatartási idő lefedésének biztosítására.
- A székhelyintézményben 1 pedagógiai asszisztens közreműködése segíti az optimális munkavégzést.
- A sajátos nevelési igényű gyermekek fejlesztése speciálisan képzett szakemberek közreműködését is igényli.
- Az intézmény vezetője függetlenített.
- Az adminisztrációs munkával járó feladatokat óvodaitkár végzi.
- A karbantartási és az állagmegórással kapcsolatos teendőkhöz, szükség szerint az önkormányzattól kapunk segítséget, karbantartójuk, ill. közmunkások átirányításával.
- Amennyiben az indítható csoportok száma hat, a fenntartó döntése szerint, úgy még egy pedagógiai asszisztens és egy részmunkaidős udvaros is segíti a munkánkat.

2.4. TÁRGYI FELTÉTEL

Az óvoda két épületben működik. A **belterületi** székhelyintézmény 1999-ben épült, minden igényt hosszútávra kielégítő új épület. A csoportszobák bútorzata új, a berendezések mérete, száma az előírásoknak megfelelő. Tornaszoba, sószoa segíti a gyermekek egészséges életmód szokásainak alakítását. A belső berendezés esztétikus. A bútorzat, a textíliák az évszakok szerint változó dekorációval jól harmonizálnak. Minden csoportban az ott dolgozók egyéniségét és keze munkáját tükrözi.

PP-unk szűrőjén átengedve a számítógéppel történő ismerkedés aránytévésztes nélkül épülhet be kisgyermekünk élményanyagába. Erősíthet – általunk megismert játékos feladat – olyan gyermeki képességet, melynek sokoldalú megközelítése jól szolgálja a gyermeki személyiségfejlődést.

A játékkészlet és a foglalkozási anyagok beszerzése költségvetésből történik, melyet kiegészítünk pályázatokból, civil szervezetek felajánlásaiból vagy az óvónők kreatív munkáiból.

A **külsőterületen** – Manótanyán (kihelyezett csoport) – az épület és a berendezés is felújított, az igényekhez igazított.

Mindkét udvar mérete, berendezése jó, folyamatosan fejleszthető, karbantartásuk megoldott. 2019 tavaszán a Röskei Sportkör sikeres pályázatával, TAO támogatással került kialakításra a székhelyintézmény udvarán egy ovi műfüves pálya. Ugyanebben az évben került telepítésre, az udvarokra, a Beretzk Péter Természetvédelmi Klubbal közös pályázatunk hozadékaként, kettő Panorámaforgató és egy Memóriajáték – melynek képei a helyi természeti értékeinket jelenítik meg. A természetvédelmi klub ezzel párhuzamosan megjelentetett kiadványa az „Óvodai Zöld Kisokos 2019” nyújt segítséget a játékok szakszerű alkalmazásához.

A gyermekek óvodai életének szinterei otthonosak, barátságosak, játékra motiválóak, a gyermeki szükségletekhez vagy tevékenységekhez alakíthatóak, a gyermekek bevonásával is.

Jelenlegi felszereltségünk alkalmas a program célkitűzéseinek megvalósítására, folyamatosan fejlesztjük eszközkészletünket, mely kiterjed az IKT eszköztárunkra is.

Szükség illetve igény esetén – programunk alapján – a „legnagyobbak csoportjának” megszervezésére is van lehetőség

2.5. AZ ÓVODA CSOPORTSZERKEZETE

A program bevezetése óta vegyes csoportjaink vannak. Tapasztalataink szerint talán kicsit nehezebb az óvodapedagógus munkája heterogén csoportban, de nagyon sok **előnye** van: ► a fejlődésbeli különbségek jobban láthatók, egyértelműbben észrevehető ► életszerűbb, családiasabb az ilyen összetétel ► a kicsik beilleszkedése hamarabb lezajlik, mert segítik a testvérek, nagyobbak ► hosszabb ideig megélhető a barátság, nem cserélődnek évente a gyerekek ► a korcsoportját ismétlő gyermek nem vált csoportot.

Amire figyelni kell: ► az együttműködés kialakítása, a csoportléggör sarkalatos kérdés ► a jogok és kötelességek, mint fő elv érvényesítése ► az arányos csoportösszetétel kialakítása ► nyitás a többi csoport felé, mert erősebbek a kapcsolódások ► testi szükséglet, érzelmi biztonság, képességek fejlesztésének hangsúlya – egyensúlya.

Vegyes életkorú csoportok

Az elmúlt évek tapasztalatai alapján együtt elemeztük a vegyes csoportok előnyeit, vélt vagy valós hátrányait. Ennek hatására vált minden csoportunk vegyes életkorúvá. Sajátos nevelési igényű gyermekeket is fogadunk a Szakértői Bizottság véleménye alapján. A szervezésnél a gyermekek érdeke a fő szempont, ez maga után vonja a nevelőtestület korrekt, etikus a cél érdekében maximálisan együttműködő magatartását.

Rendszerbe foglaltuk a főbb elveket:

- A gyermekek **csoportba kerülésének elvei:**
 - megfelelő életkori arány kialakítása,
 - testvérkapcsolatok,
 - nemek aránya,
 - szülők kéréseinek lehetőség szerinti figyelembevétele,
 - SNI, BTM-N, HH, HHH csoportonkénti arányos elosztása (amennyiben előre tudjuk).
- Az így módon kialakított csoportok **életmód szervezésének elvei:**
 - a státuszok tudatos átrendezése az "iskolafelé kacsingatók" számára,
 - az „iskolafelé kacsingatók” részére – ha a lehetőségek engedik, akkor külön helyiségben – naponta összesen 45 perces differenciált, egyéni terhelhetőséghez igazodó iskola-előkészítő, fejlesztő pedagógiai tevékenység biztosítása,
 - a nemek fejlődésbeli különbségére differenciált tevékenységi stratégiát kell kidolgozni,
 - az "együtt és külön" elvet érvényesítjük, a tevékenységeket a fejlettségi szinteknek megfelelően kell tervezni, szervezni,
 - fontos mindenki önmagához mért értékelése. Az életkor és a fejlettség nincs összhangban, sok esetben jelentős érésebeli eltérés lehetséges,
 - a nagyobbak szociális vonzereje az óvónői hatást erősíti,
 - a csoport kisebb egységekre tagolódik, mely tevékenység jellegétől függően alakul,
 - a nagyok részére minden tevékenységnek megvannak a maga szabályai, a lehetőségekkel és korlátaival együtt,
 - az önkéntesség nem jelenti a rendszeres távolmaradások elfogadását,

- a játékos helyzetekben fontosak az ésszerű szabályok, szokások, a megfelelő magatartásformák, melyek fokozzák a közös játék élményét,
- személyes interakciók erősítése az élőszavas mesékkal és közösségi játékelményekkel biztosított,
- kezdeti időszakban szilárd szokásrendszert kell kialakítani, az átrendeződések, státuszváltások miatt, a magatartási szokások erősítése a legfontosabb feladat, a kicsik-nagyok zavartalan együttműködése érdekében,
- életkortól függetlenül erősíteni kell a szociális szerepeket, támaszkodni kell azoknak a gyerekeknek a segítségére, akik azonosulnak a szabályokkal.

Legnagyobb csoportja

Az Oktatási Hivatal tankötelezettség megkezdésének eljárása szerinti halasztás következtében, az óvodás korosztályba ma már bele kell értenünk a hétéveseket is. Ezért indokoltá válhat a **legnagyobb csoportjának** megszervezése, illetve az ő életkori igényeikhez, szükségleteikhez igazított tevékenység-rendszer biztosítása. Az átmenet megkönnyítésének óvodára háruló teendőit kedvezőbben oldhatjuk meg, mert óvodapedagógusi és tanítói diplomával rendelkező óvodapedagógus foglalkozhat a gyermekekkel.

Az indokkal vagy pusztán a lehetőséggel élve a legnagyobb csoportjába járó gyermekek az óvodai tevékenységrendszer általános irányának megfelelő, de bizonyos szempontból specifikusabb programokat, tevékenységeket, s azok elvégzéséhez nagyobb önállóságot igényelnek. Itt már építhetünk a gyermekek kötelesség- és feladattudatot jelző, önként vállalt, olykor szándékosan is elfogadott sikerorientált tanulására is.

E csoport jellegzetességei:

- a gyermekek nagyobb fokú önállósága;
- egyéni differenciált fejlesztés;
- megjelenik a kötelezően választható program;
- megváltozik a játék és a tanulás egymáshoz való viszonya;
- továbbra is sok a szabad, játékos program, de változik a játékoság megjelenési formája;
- a környezet mennyiség és téri viszonyai elkülönülnek a tapasztalatszerzés során;
- pontosabb óvodába érkezés;
- rendszeres, szervezett képességfejlesztő mozgás;
- meseolvasás (szándékosan könyvből).

2.6. NAPIRENDÜNK, HETIRENDÜNK

2.6.1. Napirendünk (részben folyamatos)

6 ⁰⁰ – 11 ⁴⁵	Játék <u>Benne:</u> érkezés, szabad- és kezdeményezett játék, folyamatos reggeli (előtte és utána testápolási teendők) játékhoz kapcsolódó tevékenység (óvodapedagógus által kezdeményezett cselekvő, felfedező, komplex 5-35 perces párhuzamosan is végezhető differenciált játékos, csoportos tevékenységek) vagy csoportos foglalkozás), lehetőség a felnőtt tevékenységének megfigyelésére, bekapcsolódásra, rendezkedés, kupaktanács, mese, egészséges csemegézés; egészséges életmód elemeinek beépítése, levegőzés, szabad mozgás, szervezett mozgás, udvari játék, alkalmanként: séta, kirándulás, kerti munka, játékdal-fűzés, gyermekek szórakoztatását szolgáló mese, bábozás, mesejáték; kézműves foglalkozások
11 ⁴⁵ – 13 ⁰⁰	Ebéd <u>Benne:</u> étkezés körüli testápolási teendők, naposi munka – önkiszolgálás, étkezés, előkészületek a pihenéshez (szellőztetés, teremrendezés, ágyazás)
13 ⁰⁰ – 15 ³⁰	Pihenés, játék <u>Benne:</u> pihenés, mese (minden nap), tehetséggondozás, felzárkóztatás, folyamatos felkelés, csendes játék, testápolási teendők, étkezés, játék, mozgás
15 ³⁰ – 17 ³⁰	Játék <u>Benne:</u> szabad játék, érintett gyermekek számára külső szolgáltató által szervezett tevékenységekben való részvétel elősegítése, szülőnek történő átadás.

Az óvoda teljes nyitvatartási idejében, a gyermekekkel történő tevékenységek mindegyikét óvodapedagógus irányítja, a pedagógiai munkát segítőkkel.

Napirendünket a folyamatosság és rugalmasság jellemzi, amely igazodik a gyermekek motiváltságához, aktivitásához és a változó környezethez.

2.6.2. Hetirendünk

A kötetlen, szabadon választott és kötött tevékenységek, programok folyamatos, rugalmas rendszere, melyet az óvodapedagógus készít el. A hetirend rugalmas kerete abban nyilvánul meg, hogy a betervezett téma logikájához, spontán lehetőségekhez igazodóan változik.

3. CÉLUNK

Az óvodánk célja:

- A 3-6-7 éves gyermekek harmonikus fejlődésének elősegítése olyan élményszerű feltételrendszer mellett, ahol a gyermekek minden nap jól érzik magukat, és felszabadultan játszanak a derűs, vidám, tevékenységre ösztönző élményeket biztosító, szeretetteljes, ingergazdag környezetben.
- Az óvodai és a családi nevelés részleges tartalmi egybeesésére építve a további együttes neveléssel egyenrangú nevelőpartneri viszony, szimmetrikus kapcsolat kialakítása a családdal.
- A hosszabb távú általános alapozással törekszünk átfogni a személyiség egészét a fejlődés egyéni üteméhez és a funkciók esetleges egyenetlen fejlődéséhez igazodóan az esélyegyenlőséget biztosítva.
- A gyermekek játékos tevékenységrendszerében megoldani közvetlenül a következő életszakaszhoz szükséges pozitív tulajdonságok és képességek kibontakozásának elősegítését.

3.1. FELADATAINK

Az óvodai nevelés során fő feladatunk a gyermekek testi és lelki szükségleteinek kielégítése, ezen belül pedig:

- Egészséges életmód alakítása a mozgás dominanciájának érvényesítésével, szokásalakítással, a gondozás körülmekintő megszervezésével.
- Érzelmi, erkölcsi és értékorientált közösségi nevelés a játék terének kiszélesítésével, gyermekmunkával, a gyermekek és gyermekek-felnőttek közötti nyugodt kommunikáció biztosításával.
- Az értelmi-, anyanyelvi fejlesztés és nevelés megvalósítása, elősegítése játékkal, játékos tevékenységekkel. Külön figyelmet fordítva az „iskolafelé kacsingató” és az eltérő fejlődésű kisgyermekre. Az inkluzív nevelést, az esélyegyenlőség biztosítását megvalósítandó feladatnak tekintjük, úgy, hogy az kiemelt figyelmet igénylő gyerekek és csoportok többi gyermeke között nem pusztán együttlét, hanem együttes tevékenykedés, közös játék, kölcsönös kommunikáció legyen.

3.1.1. Egészségfejlesztés, egészséges életmódra nevelés a mozgás dominanciájának érvényesítésével, szokásalakítással, a gondozás körülmekintő megszervezésével.

Az egészséges életmódra nevelés, az egészséges életvitel igényének alakítása óvodás korban kiemelt jelentőségű, így egyik fő feladatunk a gyermekek testi fejlődésének elősegítése. A **gondozási teendőket** elsősorban az önállóság biztosításával és a türelmes, kiváró, ugyanakkor ösztönző óvónői attitűddel törekszünk mindennapjainkba beilleszteni. Kiemelten kezeljük a gyermek-felnőtt pozitív

kapcsolatára, a kellemes, nyugodt légkörre alapozva a gyermekek komfortérzetének biztosítását, amely minden tevékenységhez szükséges.

Ez a pozitív kapcsolat megalapozza a gyermekek önállóságát, alkalmazkodó képességét, együttműködését. Az életfunkciók megismertetésével hozzájárul az énkép fejlesztéséhez. Az óvodai felnőtt környezet példaértékű jelenlétével kialakítja a környezet védelmére és megóvására való gyermeki igényt, és megalapozza a környezettudatos magatartást.

Az **egészséges táplálkozással** kapcsolatos szokások kialakítása érdekében fontos feladatnak tekintjük:

- a változatos étrend elfogadását,
- a rugalmasságon belüli szabályszerűséget,
- az egyéni adottságok türelmes kezelését.

Óvodánkban reggeli, ebéd, uzsonna, egészséges csemegézés áll a gyermekek rendelkezésére. Tapintattal szoktatjuk őket a kívánt korszerű **táplálkozási** követelményekhez, ismeretlen ízekhez.

A korszerű étkezési szokások (különösen a magas cukortartalmú ételek és italok, a magas só- és telítetlen zsírtartalmú ételek fogyasztásának csökkentése, a zöldségek és gyümölcsök, illetve tejtermékek fogyasztásának ösztönzése) és a korszerű táplálkozási szemlélet kialakításánál bátran építünk az étkezéseken kívüli tevékenységekre: kerti munka, szerepjáték, kirándulás, élményszerző látogatások.

Az **önálló testápolás szervezetségét az óvodába lépéstől biztosítjuk**, mindaddig végezzük velük együtt – az egyéni fejlődéstől függően – a teendőket, amíg nem biztosak a napi élethez szükséges szokások sorrendjében. A tisztaság igény kialakításánál körültekintően vesszük figyelembe a nagyfokú egyéni eltéréseket. Óvatos közeledéssel építünk a szülők közreműködésére. Törekszünk a baleset-megelőzés és az egészség megőrzés szokásainak kialakítására is.

Az **öltözködéssel kapcsolatos** szokások kialakítását a szülők intenzívebb bevonásával törekszünk megoldani. A gyermekek öltözködési szokásainak megalapozását, elmélyítését fontos nevelői feladatnak tekintjük. A ráfordított idő mögött értékes napirendi és pedagógiai tevékenység húzódik. Az öltözködési szokások alakításánál bátran építünk a gyermekek más, egyéb tevékenységére is (játék, séta, kirándulás, utazás, vásárlás, stb.).

Kiemelt fontosságot tulajdonítunk a mozgásos tevékenységeknek a gyermekek természetes mozgásvágya, mozgásszükséglete, valamint a pszichikum építkezésében betöltött rendkívül jelentős szerepe miatt.

Programunkból kiindulva sokat tartózkodunk a szabadban. Tudatosan befolyásoljuk, erősítjük a gyermekek mozgásának alakulását, a jól megválasztott ingergazdag környezetben, ahol sokrétű szabad mozgásra, sok-sok játékra van lehetőség.

A rendszeres, örömmel végzett **mozgással** szoktatjuk őket az egészséges életvitelre. Kirándulásokon, túrákon, gyermeknapon, játszónapon ezt a szülőkkel együtt tesszük.

Az **edzés** érdekében kihasználjuk a levegő, víz, napfény együttes hatását, de odafigyelünk az erős napsütés káros hatásainak kiküszöbölésére is.

Vízhez szoktatást szervezünk az iskolafelé kacsingatóknak, amennyiben a költségvetésből, esetleg pályázati forrásból tudjuk támogatni a szülői hozzájárulást.

<u>Az óvoda udvarán levő játszóhelyek:</u>	<u>Az óvodaépület kínálja lehetőségek:</u>
homokozók, csúszdák, mászóakák, hinták, műfüves pálya, árnyékos helyek, nyáron sátrak, ernyők, párapu, vizes játékok, domb, kiskertek, terasz	aula, galéria, tornaszoba, sószoza, „műhely”, könyvtár

A sokszínű, változatos tevékenységet biztosító és kellő aktivitást kiváltó óvodai élet természetes fáradtsághoz vezet. Derűs légkörben megteremtjük a pihenés kedvező feltételeit. Hangulatát biztosítjuk az intimitással, a személyességgel, a testközelséggel, a mindennapi mesével, halk altatódallal.

A pihenési idő megkezdésében, időtartamában az egyéni szükségletekhez igazodunk. Így a másokra figyelés, az alkalmazkodás nevelési feladata is megvalósul.

A gyermekek igény szerint pihenhettek, az előbb ébredők csendes elfoglaltságot kereshetnek maguknak.

A gyermekek fejlődéséhez és fejlesztéséhez óvodánk biztonságos, balesetmentes és egészséges környezetet biztosít, a megfelelő szakemberek bevonásával- a szülőkkel együttműködve- speciális gondozó, prevenciós és korrekciós testi, lelki nevelési feladatokat lát el.

Fontosnak tartjuk a gyermekek életvezetési készségeinek fejlesztését, amelyek megléte szükséges a problémamegoldáshoz, a rugalmas alkalmazkodáshoz, a nehézségek leküzdéséhez, a mérlegelő gondolkodáshoz, a hatékony kommunikációhoz. Az életvezetési készségeken alapuló nevelés hozzásegíti a gyermekeket azon ismeretek, készségek, képességek megszerzéséhez, amelyek szükségesek az egészséges életmód kialakításához.

A fejlődés várható eredményei:

- *Önállóan végzik személyükkel kapcsolatos tisztálkodási, öltözködési teendőket.*
- *Képesek lesznek szükségleteik felismerésére, kielégítésére, mozgásigényük szándékos irányítására, a balesetek megelőzésére.*
- *Igényükké válik a rendszeres mozgás, és beépül szokásrendszerükbe.*
- *Megtanulnak alkalmazkodni a körülményekhez, megfelelően mozogni, tájékozódni, erejükkel gazdálkodni, ez biztossá, öntudatosá teszi őket.*
- *Az egészséges életmódhoz kapcsolódó helyes táplálkozási és higiéniai szokások beépülnek a gyermeki személyiségbe, pozitívan formálva azt.*

- *A szabadban végzett számtalan tevékenység által a gyermekek kiegyensúlyozottá, edzetté, testileg – lelkiileg – szellemileg teherbíróvá válnak. Felkészültté az iskolai életre.*
- *Formálódik környezettudatos magatartásuk, törekszenek a környezetük óvására, védelmére, és ismerkednek szűkebb és tágabb környezetük szelektív hulladékgyűjtésével.*

3.1.2. Érzelmi, erkölcsi, közösségi nevelés a játék terének kiszélesítésével, gyermekmunkával, a gyermekek és gyermekek-felnőttek közötti nyugodt kommunikációs feltételek megteremtésével, különös figyelmet fordítva a kiemelt figyelmet igénylő kisgyermekekre

Az érzelmi, erkölcsi és az értékorientált közösségi nevelés feladatai

Az érzelmi nevelés a szocializáció feltételét a harmonikus, kiegyensúlyozott, állandó értékrendű, **derűs hangulatú óvodai élettel** tudjuk megadni, mert csak ilyen közegben teljesebben ki a gyermek pozitív érzelmi megnyilvánulása, érzelmi biztonsága. A családi, bizalmat közvetítő, szeretetteljes légkör ösztönöz és hatással van a gyermek érzelmi kötődésének alakulására.

Sokféle interakcióban élünk együtt a gyermekekkel, mert csak ilyen módon tudunk mintául szolgálni az aktív, kölcsönös kommunikációban.

Olyan óvodai közösség kialakítását célozzuk meg, amelyen belül egyszerre integrálódik a gyermek a csoportba és differenciálódni képes, mint önálló egyén. Igyekszünk minél hamarabb elérni, hogy a gyermekek sajátjuknak érezzék a közösséget, mert annál gyorsabban és egyenletesebben tud kibontakozni a szociális érzelmek mindkét oldala. Sokféle érzelmi átéléssel segítjük elő az érzelmek differenciálódását és elmélyülését, tartalmassá tételét.

A barátságos, esztétikus és tevékeny-gazdag óvodai környezetben biztosítjuk az érzelmek kölcsönhatását és a szociális érzelmek integratív szerepét.

A csoport szokásainak erősítésével a szélesebb kisugárzású szocializáció számára tehetjük alkalmassá a gyermekeket. Ez azt jelenti, hogy

- kifejlődnek azok az érzés- és cselekvési módok, amelyekkel változatos formában megy végbe a környezet eseményeire való reagálás,
- példát prezentálva segítjük a gyermeki kritikus szemléletmód formálását, az etikus hozzáállást, felelősségtudatának kibontakoztatását, ezáltal elősegítjük a gyermek saját énképének, éntudatának alakulását, személyes kompetenciáinak fejlődését.

Mindig figyelembe vesszük a gyermekek egyéni képességeit, tempóját, eltérő szokásait, kreativitását. A családi légkörben kedvezően alakulnak társas, baráti kapcsolataik, egymáshoz való viszonyuk. **Alkalmat adunk arra, hogy más csoportokkal rugalmasan együttműködhessenek a gyerekek,** és ezáltal lehetőséget teremtsünk arra is, hogy a gyermekek kielégíthessék természetes társas szükségleteiket.

A gyermekek felé nyitottak vagyunk, segítjük a barátságok kialakulását, az emberek egymástól való különbözőségének megértését, a másság elfogadását, az érzelmileg átélte, közös feladatok megvalósulását. Az érzelmi hatások sokféleségét engedjük érvényesülni, szem előtt tartva azt, hogy a **pozitív érzelmeket** megerősítjük, a negatívokat kezeljük. **Mindezek feltételezik a mentálhigiénés egészséget, a közösség „lelki egészségét” és harmóniáját.** A gyermekek viselkedéskultúráját fejleszti a felnőttek jó példája, bátorítása, türelme, bizalma, szeretete, ezért az óvodapedagógus és az óvoda többi alkalmazottjának kulturált kommunikációja, bánásmódja és viselkedése modell értékű a gyermekek számára. A gyerekek kezdetben érzelmileg, majd később a belátás alapján azonosulnak azzal az értékrenddel, melyet az óvónő közvetít. Az azonosulás elősegíti a csoport közösséggé formálódását.

Hagyományaink ápolása: születésnapok jelzik azt, hogy fontosak vagyunk egymásnak, a meglepetés izgalmával készülődünk, együtt örülünk, ünnepelünk. A szocializáció szempontjából különös jelentőségű a közös élményekre épülő tevékenységek gyakorlása.

A nemi identitást erősíthetjük a nemekhez kapcsolódó magatartásformák és tulajdonságok erősítésével, a másik nem különbözőségének természetes elfogadásával, a szülők, nagyszülők segítségével modellnyújtással.

Minta adásával előmozdíthatjuk:

- a társas együttélés normáinak elsajátítását,
- érzelmi (majd később értelmi) alapon a jó és a rossz etikai kategóriák megkülönböztetését,
- a különbözőségek (különbségek) elfogadását, tiszteletét,
- az érzelmi megnyilvánulások kifejezésének átvételét.

Az óvodai élet szervezése segíti a gyermek erkölcsi tulajdonságainak (mint pl.: az együttérzés, a segítőkészség, az önzetlenség, a figyelmesség) és akaratának (ezen belül: önállóságának, önfegyelmének, kitartásának, feladattudatának, szabálytudatának) fejlődését, szokás-és normarendszerének megalapozását.

A társas viselkedés keretei között elősegíthetjük az önkontroll, a szabálytudat alakulását, s ezzel befolyásolni tudjuk viselkedésük önszabályozását.

Megteremtjük, illetve kihasználjuk azokat a pedagógiai szituációkat, amelyekkel előmozdíthatjuk a gyermek magabiztosságának erősítését, éntudatának, személyiségtudatának, motiváltságának kialakulását, képességeinek fejlődését. A családi nevelésre alapozva, azt kiegészítve segítjük a kisgyermeket a társadalomba történő beilleszkedésben, az életkori sajátosságok figyelembe vételével. A kiemelt figyelmet igénylő (nehezen szocializálható, átlagtól eltérő, lassabban fejlődő, alacsonyabb fejlettségi szinten álló, érzékszervi- vagy mozgássérült, hátrányos helyzetű, halmozottan hátrányos helyzetű, az elhanyagolt, valamint a kiemelkedő képességű) gyermekek nevelése speciális ismereteket, sajátos törődést igényel, szükség esetén az ágazati jogszabályokban meghatározott és megfelelő szakemberek (pszichológus, logopédus, gyógytestnevelő, gyógytornász, stb.) közreműködésével.

Feladataink közé tartozik az óvodában előforduló agresszív viselkedés, agresszív reakció higgadt, egyénhez és szituációhoz igazított megítélése és a fejlődés irányába ható kezelése. Felismerjük, hogy mikor, melyik helyzetben lehet a megoldást a gyermekekre bízni. (Amennyiben nem veszélyes a szituáció, alkalmazható a figyelmen kívül hagyás módszere vagy a pozitív megnyilvánulás megerősítése, ill. a pozitív példák elismerése.)

A gyermek nyitottságára építve elősegítjük, hogy a gyermek tudjon rácsodálkozni a természetben és az emberi környezetben megmutatkozó szépre és jóra, tisztelje és becsülje is azt. Ismerje szűkebb és tágabb környezetét, amely a nemzeti identitástudat, a keresztény kulturális értékek, a hazaszeretet, a szülőföldre és családjához való kötődés alapja.

A fejlődés várható eredménye az óvodáskor végére:

- *A gyermekek formálódó alkalmazkodó képességük nyomán, szívesen járnak óvodába, szívesen játszanak együtt, képesek lesznek más csoportokkal való együttműködésre.*
- *A közös tevékenységben aktívan és érdeklődéssel vesznek részt.*
- *Figyelemmel, türelemmel hallgatják az óvónő, társaik közlését, ébrednek bennük a közösségi öntudat.*
- *Az énkép – önismeret – önértékelés fejlődése révén képessé válnak az önálló helyzetmegoldásokra, önérvényesítésük a társas kapcsolatban elfogadható módon történik.*
- *Örülnek a közösen elért sikereknek, a közös élményeknek.*
- *Kialakul a környezetükben élők iránti érdeklődés, a környezettudatos magatartás, a természet közeli szemléletmód.*
- *Társaik szokatlan megnyilvánulásait, a másságot megértéssel fogadják, együtt élnek a sokszínűséggel, és örülni tudnak a többértékűségből fakadó színes életlehetőségeknek.*
- *Érzelmileg elfogadják egymást, felfogják a metakommunikáció alapvető jelzéseit: nemtetszés – öröm – biztatás – szomorúság.*
- *Igényükké válik a helyes viselkedés szabályainak betartása, az óvodai „szokásrend” normáinak történő megfelelés, azonos erkölcsi értékrend.*
- *Segítenek egymásnak, megértőbbek, türelmesebbek lesznek, társas viszonyuk megszilárdul.*
- *Az udvariasság megjelenik szóbeli és magatartásbeli megnyilvánulásokkal.*
- *Szociálisan, erkölcsileg érettebbé válnak az iskolakezdésre.*

3.1.3. Értelmi-, anyanyelvi fejlesztés és nevelés, értelmi képességek fejlődésének elősegítése játékkal, játékos foglalkozásokkal

A mentális-értelmi nevelés

Az értelmi képességek **fejlődésének elősegítése** az egyik legösszetettebb feladatunk.

Programunkban egyforma hangsúlyt kap a gyermekek adottságaihoz, fejlettségéhez igazítottan a nevelői **mintaadás, a segítségnyújtás és az önállóság** biztosítása.

Az értelmi képességek fejlődésének záloga a sokoldalú élményforrás, a sokszínű gyermeki tapasztalat, amely kiterjed:

- az érzékszervi, cselekvéses tapasztalatszerzésre, amely a kíváncsiság felkeltését és kielégítését is magában foglalja,
- az elemi gondolkodási műveletek gyakorlására, mely során alakulnak a gyermekek elemi fogalmai és gyakorolja az ítéletekkel végezhető műveleteket is,
- a problémahelyzetek mind önállóbb megoldására,
- a gyermekek önálló és az óvodapedagógussal együtt folytatott sokféle játék és játékos hangulatú tevékenységre, amelynek keretében mód nyílik a spontán szerzett vagy szándékosan előidézett helyzetekből származó tapasztalatok felidézésére, feldolgozására, megbeszélésére, a szimbolikus képzeteken alapuló elemi tájékozódás kialakulására,
- az anyanyelv fejlesztésére, a beszédalkalmak biztosítására, a beszédkedv, a kommunikációs aktivitás növelésére,
- a kiegyensúlyozott társas környezet felfokozó hatásának érvényesítésére.

Érzelmi indíttatású, játékos, mozgásos tevékenységeken keresztül, sokszínű élménnyel, tapasztalatszerzéssel a természeti-emberi-tárgyi környezet iránti érdeklődés felkeltése, a gyermekek természetes kíváncsiságára építve a tudásvágy ébrentartása.

Az **anyanyelvi nevelés** valamennyi tevékenységi forma keretében megvalósítandó feladat.

Az anyanyelv fejlesztése és a kommunikáció különböző formáinak alakítása-beszélő környezettel, helyes mintaadással és szabályközvetítéssel- az óvodai nevelői tevékenység egészében jelen van. Az anyanyelv ismeretére, megbecsülésére, szeretetére nevelés közben a gyermek természetes beszéd- és kommunikációs kedvének fenntartására, ösztönzésére, a gyermek meghallgatására, a gyermeki kérdések támogatására és a válaszok igénylésére szükséges figyelmet fordítani.

Óvodai programunk magába foglalja az értelmi képességek fejlesztésén túl a magatartási módok tanulását is. Nevelésünk felerősíti a szociális, intellektuális tanulási képességek fejlődését, és tudatosan építünk rá. Ennek terepe a játék, mozgás és a teljes óvodai élet. Gyermekekhez igazított életrendünk teret enged az utánzáson alapuló ismeretszerzésnek. Modellkövetéses magatartás- és viselkedéstanulás folyamatában az

utánzás forrása a felnőtt, a felnőtt-gyermek gyakori örömteli együttléte, majd később a társak hatása, a gyermekek közös tevékenysége.

Az értelmi nevelésen belül további feladatunk a gyermek spontán szerzett tapasztalatainak, ismereteinek rendszerezése, bővítése, különböző tevékenységekben és élethelyzetekben való gyakorlása, valamint az értelmi képességek (érzékelés, észlelés, emlékezet, figyelem, képzelet, kreativitás, gondolkodás) és az alkotóképesség fejlesztése, ösztönző környezet biztosításával.

A spontán benyomásokra, élményekre, tapasztalatokra épülő ismeretszerzéshez a gyermekek egyéni és életkori jellemzőivel összhangban szervezett tanulási formákat is alkalmazunk (irányított megfigyelés, tapasztalatszerzés, probléma- és feladat-megoldási helyzetek megteremtése, szervezett tevékenységek, óvónő kezdeményezte játék). Támogatjuk a 3-7 éves korú kisgyermekeket az élethosszig tartó tanulás megalapozásában. Számtalan lehetőség van arra, hogy az óvodapedagógus ajánlott, kezdeményezett tevékenységeibe a kisgyermek bekapcsolódhassanak.

Nevelésünk fejlesztő hatását a fejlődés eredményei mutatják, amelyek tendenciák és rugalmasan értendők. Ezek ismerete, összevetése az egyes gyermek fejlődési ütemével támpontot nyújt nevelő munkánkhoz.

A fejlődés várható eredményei az óvodáskor végére:

- *Érzékszerveiken keresztül, tapasztalati úton ismerik meg az őket körülvevő világot.*
- *Múltbéli tapasztalataikra építve felfogják a környezet jelenségeit, eseményeit.*
- *Kialakul tér- és időészlelésük.*
- *Sokoldalú tevékenységük során formálódik és tökéletesedik megfigyelésük, megértésen alapuló emlékezésre képesek, meglátják a dolgok közötti összefüggéseket, általánosításokra képesek, ok-okozati összefüggéseket felismernek.*
- *Önkéntelen figyelmük szándékos és tartós figyelem felé halad, problémamegoldó képességükre az önálló problémamegoldás jellemző.*

3.2. A GYERMEKI FEJLŐDÉST ELŐSEGÍTŐ KONKRÉT FELADATAINK

3.2.1. Feladatok az egészséges életmód szokásainak kialakítása területén

- A szokások kialakításánál következetesen érvényesítjük a differenciált, az egyénre szabott fejlesztés elvét.
- A szokáseggyütttest az önállóságalakítás kiemelt területének tekintjük.
- A szokásalakításnál számítunk nélkülözhetetlen partnerünkre, a szülőkre.
- A szokásalakítás kiterjed az étkezés, öltözködés, testápolás, pihenés, szabadban való tartózkodás és mozgás, az érzelmi élet egyensúlyát biztosító tevékenységekre.

3.2.2. Gondozási, gondoskodási feladatok

- A gyermekek biológiai szükségleteinek kielégítéséhez szükséges nyugodt, türelmes légkört teremtünk. Az óvoda minden dolgozója naponta mindent megtesz a bizalomébresztő légkör biztosításáért.
- Alakítsunk ki és tartsuk be a rugalmas keretű napirendet.
- A testápolás, étkezés, tisztálkodás területén adjunk a gyermeknek igénye és tényleges szükséglete szerint segítséget. A segítségadásba a nagyobb gyermekek is bevonhatók.
- Biztosítsunk a gondozási feladatok ellátásához a gyermekek életkorának megfelelő tárgyi környezetet.
- Valamennyi, a gyermekek gondozásában résztvevő felnőtt ismerje a gyermekek eltérő szükségleteit, egyéni fejlődését, a fejlődés elősegítésének egyéni programját és útját. Törekedjen a kisgyermek saját egészségmegőrző képességének kibontakoztatására.
- Az egészség megőrzésénél, megóvásánál a szomatikus, a pszichikus és a szociális elégedettség harmóniájára törekedjünk.
- Gondozási feladataink megoldása érdekében alakítsunk ki szoros kapcsolatot a családdal. Szükség szerint a rászoruló családok körében látunk el tanácsadói, családnevelői szerepet is el kell látnunk.

3.2.3. Feladatok a mozgásfejlesztés terén

- Az alapvető mozgások gyakorlásához mindig biztosítsunk derűs, vidám légkört.
- A mozgások játékos gyakorlása közben éljék át a gyermekek az akaratierősítések örömeit.
- Adjunk szabad teret az egyéni adottság érvényesülésének. A több mozgást igénylő gyermeknek legyen alkalma mozgásigényének kielégítésére.
- A mozgások gyakorlásához rendszeresen használjuk ki az udvar, a "szabad" kínálta lehetőségeket.
- Folyamatosan gondoskodjunk a játékos mozgásgyakorlás tárgyi feltételeiről.
- A tárgyi feltételek biztosításánál építsünk a mozgást kedvelő szülők ötleteire.

3.2.4. Érzelmi nevelés, szociális képességek fejlődését segítjük

a játékban, egyéb játékos komplex tevékenységekben, a periodikák (folyamatosan visszatérő események, ünnepek, természeti jeles napok) segítségével megvalósuló hagyományokkal, a társas-közösségi élet egyénekhez igazodó szokásaival.

Fejlődhet így:

- az egymás iránti figyelmesség,

- az érzelmi megnyilvánulások felismerésének és az arra való reagálások képessége,
- a gyermek indulati megnyilatkozása, és az indulati megnyilatkozásokra való reagálás képessége.
- a művészeti, az esztétikai élmények befogadásának képessége.

A komplex tevékenységekben gyakoroltathatjuk:

- a segítségadás konkrét formáit,
- az örömszerzés módzatait,
- az együttérzést bánat, kudarc, fájdalom esetén,
- a felelősség átézését,
- az igazmondás – hazugság helyes értékelését,
- az igazsághoz való ragaszkodás helyes formáit,
- a társas érintkezés, a kommunikáció technikáit,
- a művészi élmény befogadásának igényét, az esztétikai érzelmek átélését,
- az erkölcsi szokásokhoz kapcsolódó érzelmek átélését.

3.2.5. Értelmi nevelés, értelmi képességek fejlődését segítjük

a spontán tanulási helyzetekkel a játékban és egyéb tevékenységekben, szándékos tanulási helyzetek teremtésével kötetlen és kötött foglalkozásokon.

Összeállítjuk:

- az alaptapasztalati formákat és alkalmakat (pl. kirándulás, kincsgyűjtés, felfedezés, anyagmegtanulmányozás felnőttek bevonásával, stb.),
- a gyermekek közreműködésének formáit és helyét (önálló, felnőttek segítségével, óvodában, otthon),
- új tevékenységi formákat, programokat,
- az esztétikai, a művészeti tevékenységeket,
- a tapasztalatok továbbépítésének rendjét,
- nevelői eljárásainkat az utánpótlás alkalmak biztosítására, a cselekvésre építő, építő formákra, amelyek felölelik a kognitív, az affektív és motorikus személyiség-komponenseket.

4. PROGRAMUNK SAJÁTOS VONÁSAI

4.1. A SAJÁTOSSÁGOK KIEMELÉSE

- a tevékenységrendszer felépítése
- inkluzív nevelés biztosítása, másság elfogadása és elfogadtatása
- a fejlődés elősegítésére a műveltségterületek kiválasztásának rendje:
 - a spontán gyermeki tapasztalatokra, élményekre és érdeklődésre alapozás
 - a preferált játéktevékenységek figyelembe vétele
- a műveltségi tartalmak összhangja, megjelenési formája
 - természetes komplexitás
- személyi feltételek
- csoportszervezési forma
 - vegyes csoport
- szabad játék eltöltésének tevékenységei
- lehetőség arra, hogy a játékos foglalkozás vagy gyermekmunka játékba mehessen át, illetve szabad játékkal folytatódhasson
- a gyermekek bevonása a programtervezésbe, projekt módszer alkalmazása
- periodikák
- változatos szervezeti formák a rendszeres mozgáshoz
- sok-sok idő a szabadban
- zökkenőmentes óvoda-iskola átmenet
- nevelőpartnereink a szülők

Programunkban továbbra is uralkodóvá kívánjuk tenni a játékot. Mindezt a játék terének megőrzésével, bővítésével, s a játékoság érvényesítésével kívánjuk elérni.

Az óvodai játék speciális színtere a 3-6-7 éves korú gyermekek tevékenységének, mert:

- közösségi keretek között folyik;
- nevelő hatása tudatosan alakított feltételek mellett érvényesül;
- az óvodapedagógus szükség és igény szerint résztvevője és kezdeményezője annak.

A játékoság programunkban nevelésünk egészét átható alapelemként és módszerként jelenik meg.

4.2. A PROGRAM JÁTÉKOS TEVÉKENYSÉGRENDSZERE

A tevékenységrendszer kedvezően biztosítja az óvoda játékos jellegét, melynek elvi alapja a komplex játékrendszerben való gondolkodás, valamint a játékoság kiterjesztése, tartalmi jegyeinek érvényesítése az egész struktúrában.

A játékfoglalkozás és a játékos foglalkozás elnevezések jól kifejezik a tanulási tevékenység speciális óvodai jellegét.

Jellemző vonásai:

- **játékos**, mert érvényesül benne a játék vezető szerepe;
- **differenciálatlanul** jelenik meg többnyire a gyermek tudatában, ami a differenciálódás felé halad;
- **komplex**, amely az egyes tevékenységi formák, valamint az egyes műveltségterületek együttes megjelenését, illetve egymásba való átmenetét jelenti;
- **a cselekvés dominanciája** érvényesül, a tapasztalatszerzés ehhez párosul;
- **az utánzásos tanulási forma** a meghatározó az óvodapedagógus modellnyújtó szerepe mellett;
- **élményszerű**, az érzelmek uralkodó szerepe és a gyermekek élménygondolkodása miatt;
- **a felfedezés, próbálkozás** lehetőségét biztosítja;
- **időt ad** az ismétlésre, javításra;
- a gyermek **kíváncsiságát, új iránti vágyát** elégíti ki;
- figyelembe veszi a gyermek másságát, eltérő fejlődési ütemét, fokozott mozgásigényét, s azt igyekszik is kielégíteni.

Ebben a rendszerben túlsúlyban van a szabad (spontán) játék, amely megfelelő védettséget és tiszteletet élvez, valóssá tehető a játék meghatározó, vezető szerepe, s tág teret kap a játékos tanulás.

Játékos tevékenységrendszer:

- **Szabad (spontán) játék** (pedagógiaiilag tudatosan alakított feltételek mellett):
 - gyermeki játék
 - gyermek által kezdeményezett bármilyen tevékenység
- **Kezdeményezett játék** (a tanulási céllal kezdeményezett játékok játékfoglalkozásként épülnek be a rendszerbe; a játékfoglalkozások ténylegesen játékot, ill. játékokat tartalmaznak)
pl.:
 - **fejlesztőjáték**: célzott készség és képesség fejlesztő játéktevékenység
 - **fantáziajáték**: „Varázsolgassuk el magunkat!” – előbb én mondom meg, majd a gyerek mondja meg mire.

- **utánzó játék:** „Tegyük úgy, mintha...!”
 - **szimulációs játék:** „Te legyél a mókus, aki ...” – a gyermekek bevonásával játékszabályok megfogalmazása, majd közös játék
 - **meseindítatású játék**
- **Játékos foglalkozások** (mely tartalmi elemei a következők):
- a részvétel önkéntes vagy a tevékenységtől, életkortól függően alkalmanként kötelezően választható, illetve az egész csoportra kiterjed;
 - a gyermek szabadabb mozgástere érvényesül
 - a gyermek érdeklődésére épít
 - a folyamatot befolyásolhatja
 - elidőzhet
 - ötletei, vágyai, óhajai jobban érvényesülhetnek
 - megoldási módot választhat, variálhat
 - felfedezhet, kipróbálhat
 - önállósága érvényesülhet
 - az ismétlés lehetőségével élhet
 - több benne a játék
 - a hagyományos didaktikai szerkezetet nem követi

JÁTÉKRENDSZER

*

**Kezdeményezett
játék**

**Szabad
játék**

**Játékos foglalkozások játéka
(motivációként, folyamatban
gyakorlasként, rögzítésként)**

**a szabad játék
kibontakozásának
elősegítésére**

**játékfoglalkozás
tanulási céllal
(tanulás
játékokkal)**

* Valamennyi megjelenési formája játék

4.3. AZ ÓVODAPEDAGÓGUS ÁLTAL IRÁNYÍTOTT TEVÉKENYSÉGEK SZERVEZETI KERETEI

- **A szervezeti forma függ:**
 - életkortól
 - tartalomtól
 - a tevékenység fajtájától, jellegétől
 - a tervezett tevékenységgel kapcsolatos céltól
 - a helytől
- **Jellemzői:**
 - változatosak, rugalmasak, lehet spontán szerveződő szabad forma. általunk szervezett szabad forma; általunk szervezett, megadott szabályoknak alárendelt kötetlen forma; meghatározott szervezeti kereteknek alárendelt forma;
 - változóak – a gyermek magatartásától (mivel a különböző tevékenységekben a gyermeki magatartásnak hároméves kortól kezdve van általánosan jellemző és egyéni megnyilvánulási módja), a tevékenységi formáktól (fajtáktól), a hely megválasztásától, a résztvevők számától, a tapasztalatszerzés céljától függően;
 - követendő, hogy ami a játékban természetesebben rögzül, azt ne akarjuk mesterséges keretek közé szorítani – a szerzett tapasztalatok további elmélyülése, rendeződése történhet kezdeményezett játékok során, óvodapedagógus által szervezett tanulás keretében, s a gyermekmunka alkalmával.
- **A tevékenység helye lehet**
 - a csoportszobák változtatható kuckói
 - az óvoda egyéb helyiségei: aula, tornaszoba, galéria, sószoza
 - az óvoda udvara, kertje, terasza
 - óvodán kívüli helyszín: sportcsarnok, sportpálya, egy-egy kirándulás, séta

Ajánlás a helyszínen végezhető tevékenységekhez

- itt kerül sor minden, a természetben, a szabadban zajló esemény megfigyelésére és a hozzájuk kapcsolódó egyéb tevékenységekre (csak annyit foglalkoztatjuk a gyermeket a csoportszobában, amennyi elengedhetetlen)
- ilyen tevékenység, ill. események lehetnek:
 - a növények és azok fejlődésének nyomonkövetése
 - az állatok életének megfigyelése és gondozása

- az éghajlati, természeti jelenségek változásainak megtapasztalása
- közlekedési eszközök megfigyelése, a hozzájuk kapcsolódó szabályok gyakorlása
- gyalogos közlekedés szabályai a járdán
- a környezet vizuális élményei
- munkálatok
 - kertészkedés (óvoda udvarán, kertjében, óvodán kívül), növénygondozás, betakarítás
 - állatgondozás (óvodában vagy óvodán kívül)
 - ház körüli egyéb munkák: sütés, főzés, tízórai, uzsonna elkészítése, takarítás, mosás, befőzés, berendezkedés, dekorálás, stb.
 - vásárlás

A megszerzett tapasztalatok, élmények szabadjátékbeli továbbvitelében a feltételeket teremthetjük meg. A tanulási alkalmak keretében pedig újra idézzük, aktivizálhatóbbá tesszük a spontán és az általunk tudatosan szerzett tapasztalatokat.

4.4. PERIODIKÁK

- a folyamatosan visszatérő események
- ünnepek
- a természeti jeles napok és tevékenységek

Ezek biztosítják a gyermek számára a változás, a készülődés örömét és izgalmát. A tervezgetés, a programok és feladatok megbeszélése kedvezően alakítja a gyermekek perspektivikus látásmódját, s fokozza az együvé tartozás érzését. Az ünnepekre készülődésre helyezzük a hangsúlyt, erősítjük az együttlét örömét, s arra neveljük a gyermekeket, hogy örömet szerezni nemcsak tárgyakkal lehet, hanem arravaló szavak és jókívánságok is vannak.

Periodikák:

IDŐ	TEVÉKENYSÉG
minden évben egyszer	minden gyermek születésnapját megünnepeljük, korosztályonként elmegyünk kirándulni, megemlékezünk a természet jeles napjairól
minden hónapban egyszer	szerveződik az iskolafelé kacsingatóknak közös program/játék/tevékenység
minden héten egyszer	program megbeszélés
minden nap egyszer	csak nagyoknak szóló játék

5. AZ ÓVODAI ÉLET TEVÉKENYSÉGFORMÁI ÉS AZ ÓVODAPEDAGÓGUSOK FELADATAI

5.1. JÁTÉK

A játék a kisgyermekkor legfontosabb és legfejlesztőbb tevékenysége, és így az óvodai nevelés leghatékonyabb eszköze. A játék a gyermekek elemi pszichikus szükséglete, melynek mindennap visszatérő módon, hosszantartóan és lehetőleg zavartalanul ki kell elégülnie. A gyermekek mindig boldogan élnek a játék lehetőségeivel, s mindig meg is találják környezetük eseményei, tárgyai kínálta játékkalkalmakat. Ez akkor lesz érvényes minden gyermekre, ha:

- a külvilág eseményei, tárgyai érzelmileg is megérintik őket,
- s rendelkeznek a meglátás, a beleélés, az önmegvalósítás képességével.

Számolnunk kell azonban azzal, hogy a gyermekeknek csak egy része rendelkezik az életkorának megfelelő játéktapasztalattal, a játszáshoz szükséges képességekkel. A másik részüknek viszont az előző éveikben a megfelelő játszás lehetőségének hiánya vagy a fejlődés ütemében mutatkozó eltérés (kiemelt figyelmet igénylő gyermekek), esetleg valamely funkció elmaradottabb fejlődése miatt nincs elégséges játékelménye.

A nagy társadalmi, tudományos és technikai változások a régi játékképet is módosították. Változott a játékkörnyezet, a játékforrások bővültek, eltérés tapasztalható az élmény- és tapasztalatszerzés formájában.

A mai gyermek előtt nagyon sok érdeklődésre számot tartó játék ismeretlen. Ezek megismertetésének és megkedveltetésének legjobb színtere az óvoda.

A különböző tevékenységekhez kapcsolódó vagy más tevékenységbe átvezető játék továbbra sem veszítheti el karakterét. Azzal, hogy a játékban tanulási elemek is és munka mozzanatok is megjelennek, vagy a tanulásba, a munkába játékmozzanatok is beépülnek, csak növeli az adott tevékenység elfogadottságát a gyermekek körében.

Mindezen hatásokkal és körülményekkel számolva programunk csak a gyermekek és felnőttek közös együttműködésében látja biztosítottnak a játék meghatározó szerepének érvényesülését az óvodai életben.

E program hitet tesz amellett, hogy a gyermekek harmonikus fejlődéséhez egyaránt szükség van a múltat idéző, a jelenből táplálkozó, s a jövőt előrevetítő játékokra – minden aránytévesztés nélkül.

A bekövetkezett változások is indokolják a játék többféle felosztását a klasszikus, tartalmi alapon történő felosztáson túl (funkciós, szerepes, konstruáló, szabályjáték). Ezek:

- a játék szociális jellege szerint:
 - a gyermekek egyedüli játéka
 - gyermek-gyermek közös játéka
 - gyermek-felnőtt közös játéka
- a kezdeményező személye szerint:

- egy gyermek
 - gyermekcsoport
 - gyermek-felnőtt közös kezdeményezése
- történetiségét tekintve:
- múltat idéző játékok
 - a jelenből táplálkozó játékok
 - jövőbe mutató játékok
- a játéknak a többi játékhoz, tevékenységhez való viszonya szerint:
- önálló, szabad játék
 - komplex szabad játék (több játékforma együtt, ill. egymás után)
 - kezdeményezett, pedagógiai játék tanulási céllal.

Az óvodapedagógus feladatai

A kisgyermek első valódi játszótársa a családban és az óvodában is a felnőtt – a szülő és az óvodapedagógus. Az óvodapedagógus utánozható mintát ad a gyermekeknek a játék tevékenységre, illetve jelenléte lehetővé teszi a gyermekek közötti játékkapcsolatok kialakulását, s majd amikor a szabad játékfolyamat már kialakult, bevonható társ marad, illetve segítővé, kezdeményezővé lesz, ha a játékfolyamat elakad.

Az óvodapedagógus tudatos jelenléte biztosítja az élményszerű, elmélyül gyermeki játék kibontakozását. Mindezt az óvodapedagógus feltételteremtő tevékenysége mellett a szükség és igény szerinti együttjátszásával, támogató, serkentő, ösztönző magatartásával, indirekt reakcióval éri el.

Nyugodt, barátságos légkört, otthonos életkörülményeket alakítsunk ki, amelyben a gyerekek óvodába érkezésüktől kezdve önálló választás alapján játszhatnak. Biztosítsuk a szabad döntési lehetőséget a játékfajták, játszótársak, a játékhoz szükséges eszközök kiválasztásában.

Legyen lehetőségük a szemlélődésre, válogatásra, félrehúzódásra, egyedüllétre, a gyermeki ötletek szabad áramlására, a tárgyak kreatív használatára, a magányos vagy társakkal együttműködő játékokra. Játzópartneri magatartást tanúsítsunk.

A játék gyermekeink olyan tevékenység formája, amelyet magáért a tevékenységért folytat, amelyet örömszerzés kísér. A játék szabadságát, az önkéntességet tiszteletben tartjuk, engedjük az egyént dönteni, hogy milyen játékot választ, kivel, hogyan, mennyi ideig játszhat, így gyermekeink megőrizhetik a játék örömet, az önálló alkotásnak, a belefeledkezésnek, az egész személyiség mozgósításának képességét. Játéktevékenységük területét állandóan újra alkothatják kíváncsiságuk ösztönzésére, szabadon mozoghatnak benne. Erősítsük tevékenységi vágyukat, melynek segítségével felfedezik a környezetet, és közben megismerik képességeiket. Hagyjuk, hogy játékaikban felfedezéseik, tapasztalataik jelenjenek meg sajátos megfogalmazásban, melybe beépítik élményeiket, képzeletüket, emlékképeiket, érzelmeiket. Így kíváncsian

fordulhatnak környezetük felé, mozdulataikkal, gesztusaikkal mindent utánozhatnak, amit befogadtak. Szóbeli, érzelmi megnyilvánulásaik is ezt igazolják, amelyek átélt, vagy elképzelt felnőtt cselekvéseknek felelnek meg.

Fantázia szülte játékaikat a mesékben hallott elemek is táplálják. Támogatjuk, hogy szívesen játsszák ezeket közösen tervezgetve, egymás szándékát beépítve. Ezáltal a játék közös öröme növeli a fejleszthető hatást és az új vonások pozitív érzelmek között épülnek be a gyermekek személyiségébe.

„Ötletarisznyánkba” minden olyan játék belefér, amelynek során a gyermekek kapcsolatba kerülnek önmagukkal és környezetükkel. Engedjük őket tapasztalni, elmélyülni, kíváncsiskodni és játszani, játszani: röviden gyermeknek lenni.

Játékfajták

A **manipulációs, gyakorló játékok**ban ismerkednek az őket körülvevő világgal, annak tárgyaival.

- Megismerik, tapasztalják az anyagok tulajdonságait: színét, formáját, felületét.
- A szem-kéz-láb koordinációjának fejlődése nagy hatással van a feladatmegoldásra.
- Az egyéni, ill. adott szabály szerinti rakosgatással vizuális memóriájuk fejlődik.
- Az ujjakkal végzett mozdulatok során a finommozgás fejlődik. Bátorítjuk a cselekvések megismétlődését, az együttes játék során mintát adunk az eszközök használatához.

Kicsiknél a rakosgatás, a felismerés, az azonosítás már örömet jelent, és kintartásra ösztönöz. A nagyobbak serkentője az eredmény elérése, ehhez kell megtanulniuk az önuralmat és a toleranciát társaikkal szemben.

A játék közben adódó nehézségek leküzdése hozzájárul a probléma-megoldó gondolkodásuk fejlesztéséhez. A döntésre váró helyzetek, a gyors változások, helyzetfelismerés, az eredetiség, a kivitelezés mikéntje, a kreatív gondolkodásuk feltétele.

A **verbális gyakorló játék**, a mondóka, versmondás, dallamsor ismételtetése öröm számukra. Közben a gyerekek beszédszándéka erősödik, beszédgátlása oldódik, vagy megelőzi azt, de fejlődik vele ritmusérzékük is.

A **barkácsolás, bábozás, dramatizálás** az utánpótlásból ered, mindegyiknek nagy jelentősége van a személyiség fejlődésében, ezért növeljük az utánpótlásos alkalmakat. Az aktív cselekvés egy tanulási folyamat eredménye, a próbálkozásokkal készségeik erősödnek az önmegvalósítás igényével. Különösen a két utóbbi a szóbeli megnyilvánulásra épülnek, általuk sok kifejezést gyakorolnak, és új fogalmakat használnak, érzelmi állapotokat fejeznek ki. A nagyok játékában szívesen gyönyörködnek a kicsik. Emlékezet, fantázia fejlődik általa, oldja a gátlásokat, segíti a kommunikáció fejlődését. Lehetőséget biztosít a különböző lelkiállapot kifejezésére,

hanglejtés, hangszín és tempóváltoztatással. Mozgáson, látványon, beszéden alapszik. Hely, eszköz, idő biztosítása lényeges feladat.

A játékszituációk alapjaként sok élményt biztosítunk a gyerekeknek, az így együtt szerzett benyomásokat együtt reprodukáljuk környezetünkbe áttűtetve.

A bábkészítés közben a „segítők, alkotók” rengeteg tapasztalatot szereznek az anyagok tulajdonságairól, megmunkálhatóságáról. Alkotó képességük fejlődik, átéli az alkotás örömeit.

Az udvaron gyakran játszunk **mozgásos gyakorló- és szabályjátékokat**, nagymozgások biztosításával.

Itt különösen hangsúlyt kap az érzelmek összerendezettsége, az indulatok fékentartása, tanulniuk kell a siker és a kudarc türelmét. Ebben a játékformában is fejlődik közösségi érzésük, s jellemző tulajdonságaik mértéke alapján sajátítják el a helyes magatartásformákat, ilyen a türelem, kitartás, akaraterő, mértéktartás, szerénység, eredményre törekvés, segítség, lemondás. Pl. testnevelési-, dalos népi játékok, fogócska, bújócska, körjátékok, szembekötősdí, labdajátékok.

A szabályjátékok kiválasztásánál figyelembe vesszük a gyermekek fejlettségét, kívánságait. Elsősorban olyan játékokat alkalmazunk, amelyek egyszerű szabályai a gyermekek számára könnyen betarthatóak, ugyanakkor ügyességet, szellemi erőfeszítést is igényelnek.

A **szerepjáték** pozitív irányba befolyásolja a gyermekek erkölcsi ítéletét, szabálytudatát, önuralmát, alkalmazkodó képességét, kudarc és sikertűrését.

Ezek azok a közös tevékenységek, melyek gazdagon kínálják a részvétel számtalan lehetőségét. Az összedolgozás és együttjátszás bensőséges hangulatát, folyamatosan figyelemmel kíséri az óvodapedagógus, a perifériára szorult gyermekek bekapcsolódását segíti.

A szerepjátéknak gyermekek személyiségfejlődésében igen nagy jelentősége van. **Szociális tanulással sajátítják el a felnőtt mintát, tanulják az erkölcsi értékeket, a társadalmi együttélés szabályait** – élethelyzetek tanulása történik.

A gyermekek újraalkotnak kreatívan egy-egy átélt eseményt, gyakorolják a társakkal való együttműködést, átéli az alá- és fölérendeltségi viszonyokat.

Elgondolásaik megértésével, társaik érzelmeinek érzékeny észlelésével, egy-egy képzeletbeli szituáció megjelenítésével képzeletük és empátia-képességük fejlődik.

A szerzett ismeretek gyakorlására is lehetőség adódik, miközben újakat tanulnak környezetüktől. Például: matematikai ismereteket gyakorolnak a terítésnél, álarccok tépett, vágott formákkal történő díszítésével.

A környezet megismerése során szerzett tapasztalataikat, tudásukat használják, amikor a babákat az időjárásnak megfelelően felöltöztetik, amikor az állatok hangját utánozzák és megfelelő lakhelyet, ételt készítenek számukra.

A játék közbeni folyamatos beszéd mindig az anyanyelv fejlődését biztosítja. Alkalmazzák a mondatfajtaikat, nemcsak egyszerű játék-kísérő a beszéd, hanem a társak informálását és megértését is szolgálja, tehát igazi kommunikáció, a kapcsolat alakításának elengedhetetlen kelléke.

A szerepjátékban a fejlődés lehetőségének széles skálája van jelen, de ez mindig attól függ, ki játssza, milyen mélységben éli meg a játékot.

Az **értelemfejlesztő szabályjátékok**: társas játékok, dominók, kártyák, logikai játékok, barchoba játékok, nyelvi játékok.

Fejlesztik a logikus gondolkodást, a szociális- és érzelmi érettséget. Ezek a játékok az észlelés fejlődését, a rész-egész összefüggésének felismerését, a vizuális memória, a sorbarendezés, a különbözőségek, azonosságok felismerését szolgálják. A szabályalkotást a gyerekek maguk is megpróbálják.

A beszédkészség fejlődését beszédmintáinkkal segítjük. Közvetlen beszédfejlesztő céllal alkalmazzuk az anyanyelvi játékokat.

Az óvodai élet kezdeti szakaszán sokat játszunk együtt, és mindenre rácsodálkozunk a gyerekekkel. Végtelen türelemmel, szeretettel, kreatív beleélésünkkel mintát adva arra, hogy figyeljenek az eszközökben, tárgyakban rejlő játéklehetőségekre és a pozitív érzelmen alapuló társas együttlétre.

A még botladozó, tanácstalan gyerekek elindulásához **mindig ott vagyunk, mint társ, aki segít a rátalálásban, a szervezésben, a társkeresésben, az egymás meg nem értésének konfliktusaiban, a helyes viselkedési formák elsajátításában.** Jelzéseinkkel, nyugodt magatartásunkkal, hangvételünkkel és a személyiséget tiszteletben tartó állásfoglalásunkkal olyan példát közvetítünk, mely a gyerekek erkölcsi magatartását fejleszti, ill. megkezdődik ebben a kapcsolattartásban az erkölcsi magatartásuk belsővé válásának folyamata is.

Szociális tanulással sajátítják el a felnőtt mintát, tanulják a társadalmi együttélés szabályait. A gyermekek spontán játéka és az általunk kezdeményezett játékok együttesen töltik be a gyermekek egésznapos óvodai játéktérét, minden évszakban. Ezek hasznos információt nyújtanak az egyes gyermek fejlődéséről, érzelmi, hangulati állapotáról, a társas kapcsolatok, a beszéd-értelemi képességek alakulásáról.

A játéktevékenységek általános tendenciáin túl figyelembe vesszük a fejlődés egyéni sajátosságait, törekszünk az egyes gyermeket eljuttatni a játéktevékenység optimális fokára.

E megközelítésben igyekeznünk kell közel vinni a gyermekhez a technika csodáit, újdonságait, a természet nyújtotta lehetőségeket, s a múlt örökségét. A játszáshoz szükséges élmények gyűjtésében és a játékeszközök készítésében a szülők közreműködésére is számítunk. Ehhez külön programokat szervezünk, tervet készítünk a játszószülők megnyerésére és foglalkoztatására.

A játéktevékenységek arányainál fontos a körültekintő mérlegelés. Minden egyoldalság a gyermekcsoport várható fejlődése ellen hathat, s akadályozójává válhat a játék széleskörű kibontakozásának.

A fejlődés várható eredménye az óvodáskor végére:

- *Változatos tevékenységek gyakorlásával fejlődik önismeretük, elfogadják egymást (kiemelt figyelmet igénylő gyermekek), kialakul az együttjátás igénye.*
- *A játszócsoportok között jó társas kapcsolat alakul ki, ahol egymás játékát kiegészítik, segítik, problémahelyzetek megoldására vállalkoznak, képesek több napon keresztül azonos játékban együttesen részt venni.*

- *Megismerkednek a játékok, építőelemek tulajdonságaival, bonyolult építményeket képesek kreálni (szín-alak-forma-nagyság), a velük való tevékenység során fejlődik finommozgásuk.*
- *Szerepjáték során képesek szerepeket vállalni, megosztani, arról lemondani, alkalmazkodnak egymáshoz, betartják a játékszabályokat.*
- *Gyűjtőmunkák – séták, kirándulások – során megismerkednek a természet „kincseivel”, azokkal manipulálnak, alkotóan tevékenykednek.*

5.2. A TEVÉKENYSÉGEKBEN MEGVALÓSULÓ TANULÁS

Játékfoglalkozások, játékos foglalkozások

5.2.1. A tevékenységekben megvalósuló tanulás értelmezéséhez

Programunkban csak a **játékos tanulásnak** van létjogosultsága, melynek célja az óvodás gyermekek képességeinek fejlesztése, tapasztalatainak bővítése, rendezése. A játékos tanulás értelmében figyelembe vesszük a gyermek játékos beállítódását, valamint a játék létrejöttét meghatározó körülményeket: a tartalmat, az újszerűséget, a felnőtt példáját, a gyermekek önállóságát, a tévedés, az ismétlés szabadságát, az improvizáció jelenlétét.

A játékos tanulásban ugyan az utánpótlás, a minta hat legjobban a gyermekekre, de az utánpótlásos cselekvési módokon túl a tárgyak, eszközök motivációját is figyelembe kell vennünk.

Minél kisebb (fiatalabb) a gyermek, annál inkább a játék keretében vagy játékos keretek között tanul, elsősorban utánpótlás, önként vállalt cselekvés révén. Akármelyik tanulási formát is vesszük alapul, mindegyik esetben építenünk kell a véletlenszerű, a spontán és a szándékos tanulásra, mint a játékos tanulást meghatározó feltételekre. Programunk tanulási koncepciójának középpontjában a **tapasztalás** áll. A tanulás folyamatát az egymásra épülő tapasztalatok hierarchikus rendszere adja. Az óvodába lépő gyermek már rendelkezik némi tapasztalattal a szűkebb természeti és társadalmi környezetéről. A tanulás, a tanulásszervezés tartalmi alapját, kiindulópontját ezek a differenciálatlan, strukturálatlan tapasztalatok adják. Az óvodai élet keretei között szerveződő tapasztalat – amennyiben az az érzelmi élet aktivizálódásával is jár – a személyiség magasabb rendű szerveződéséhez járul hozzá.

Az érzelmileg átélt tapasztalat azért jelentős, mert egyfelől kiinduló, alaptapasztalat egyéb tapasztalatok megszerzéséhez, másfelől pedig motiválja, aktivizálja a gyermeket a megszerzett tapasztalatokban való elmélyülésben.

Rendszere:

- jelenti a spontán és tudatosan irányított tapasztalatok keveredését, egymásra épülését,
- jelenti a rájuk épülő, a belőlük fakadó további tapasztalatok szerzését a játékokban és a tanulásban,

- jelenti a bonyolultabb összefüggések felismerésével járó tapasztalatokat, amelyekben mind összetettebben valósul meg a gyermek önállósága, problémamegoldó képessége, kreativitása, illetve mind szembetűnőbben változik meg a gyermek viselkedése, viszonya a környezetéhez. Ez a hierarchikus rendszer a tapasztalatszerzés különböző szintjét is jelenti.

5.2.2. Tanulási módszerek

- a **módszer** függ a **gyermek** életkori sajátosságától, testi-lelki-biológiai állapotától, érdeklődésétől, kíváncsiságától;
- az eljárásokat változatosan, mindenkor az adott szituációnak megfelelően célszerű kombinálni;
- a játékoság, a felfedeztetés, a ráébredés lehetősége, a gyűjtögetés, elemezgetés, rendszerezés minél gyakrabban jelenjen meg a tevékenységekben, tűnjön ki, hogy felhasználja a gyermeki aktivitását és meglévő ismereteit;
- sok buzdítást, dicséretet, pozitív megerősítést kapjon a gyermek, mely a konkrét cselekedetét, tettet emeli ki, és örömteliséget biztosít;
- a jutalmazás módszerei közül a simogatást, megerősítő pillantást, testközelséget, gesztust, mimikát, szóbeli közlést egyénileg, csoport előtt és a szülőknek egyaránt alkalmazzuk;
- a büntetés kerülendő a tanulási folyamatban, egy gesztus, egy átrendeződés segítsen a nemkívánatos magatartás megszüntetésében;
- törekedjünk arra, hogy minden kisgyermek reálisan ismerje meg értékeit (testi-lelki-szellemi), de tudja, melyek a hiányosságai;
- tanulási folyamatban probléma megoldásában csak kérésre segítsünk a gyermeknek, próbáljanak minél több mindent önállóan megoldani.
- Alkalmazunk **általános pedagógiai módszereket**: szemléltetés, bemutatás, magyarázat, megfigyelés, beszélgetés, elbeszélés, gyakorlás, ellenőrzés, értékelés, stb. **Speciális módszereket**: projekt módszer, drámajáték, kooperatív technika, tapasztalatszerző cselekvéses tanulás, differenciálás. **Gyermeki cselekvést motiváló, együttműködést inspiráló módszerek**: kutakodás, vizsgálódás, tanakodás, véleménykérés, kísérletezés, kételyébresztés, magyarázatra készítés, elismerés, bátorítás.
- A módszerekhez kapcsolódó munkaformáink: egyéni, egyénre szabott, páros, kiscsoportos, párhuzamos, frontális

A fejlődés várható eredményei az óvodáskor végére fellelhető a tevékenységi formák kimenetének megfogalmazásánál.

5.2.3. A fejlődést segítő műveltségi tartalmak

Az óvodás gyermeknek szánt műveltségi tartalmak területeire, közvetítési módjára, módszereire, feldolgozási formáira, vonatkozóan eligazodást adnak a megjelölt alapelvek, a felvázolt tevékenységi rendszer, s a tanulás óvodáskori, ill. óvodai jellemzőinek bemutatása. **A program szabad, rugalmas mozgásteret ad a műveltségi tartalmak mélységének és terjedelmének megválasztásában,** minden egyes műveltségtartomány hatásában, szemléletében **átfogja az óvodai élet egészét.**

Mindegyik terület jelen van a gyermekek mindennapi tevékenységében, életvitelében. Itt nemcsak az óvodai tapasztalatszerzésről van szó, hanem az egyéb indirekt forrásanyagból származó spontán tapasztalatok szervezett foglalkozásokon történő integrálódásáról is. Tehát az óvoda egésze a műveltségtartalmak befogadásának és erősítésének színterévé válik a spontán és szervezett tanulási hatások együttesével. A műveltségtartalmak meghatározásánál elsődleges szempontunk a gyermek érdeklődése: **mindig csak annyit, amennyit a gyermek érdeklődéssel befogad.** Csak a gyermek képzeletében meglévő, a gyermeket valamilyen módon foglalkoztató, a vágyaiban kifejezésre jutó és a gyermek igényeinek megfelelő témáknak és feldolgozási formáknak adunk helyet.

A **mozgás, mese, vers, zene, vizuális önkifejezés** szándéka és annak játéka általában a gyermekből belülről fakadnak. Az ezekkel kapcsolatos belső késztetések szinte mindig a felszínen vannak, illetve könnyen kiválthatók, mert mozgásra, érzelmre hatók. A tevékenységeknek is egyszerűbb, gyermekhez igazodó struktúrája van, sok benne a játékelem.

Más a helyzet a **környezet megismerésével.** Itt az értelmi funkciók kerülnek előtérbe, itt már a tapasztalatszerzésnek kötöttebb logikája van. Ezt a helyzetet úgy lehet oldani, hogy a tartalom kiválasztása elsősorban a gyermekek aktuális érdeklődéséhez kötődjön (figyelembe véve a kiemelt figyelmet igénylő gyermekeket is), és a tapasztalatszerzési folyamat óvodai jellegzetességei domináljanak.

5.2.4. Verselés, mesélés

Óvodai nevelésünk másik fontos pillére a játék mellett a mese, mivel ez az egyetlen közlésforma, amelynek segítségével a gyermekkel szót válthatunk arról, ami a kézzelfoghatóan túl a legjobban foglalkoztatja őt, amelyet nem az ésszerűség fonalán, hanem az átélés hullámhosszán tud befogadni.

A mese a gyermek érzelmi, értelmi és erkölcsi fejlődésének, fejlesztésének legfőbb segítője, és anyanyelvi nevelésünk legfontosabb eszköze. A mese – képi és konkrét formában, esetlegesen a bábozás és dramatizálás eszközeivel – feltárja a gyermek előtt a külvilág és az emberi belső világ legfőbb érzelmi viszonyait, a lehetséges és megfelelő viselkedésformákat. A meseválasztáskor szükség van tudatosságra, gyermekközpontú, korosztályos válogatásra, a csoport és az egyéni fejlettségi szintek figyelembevételére. Nyelvünk zeneisége, sajátos szókincse és észjárása beépül gyermekeink személyiségébe.

Az előszavas mese életkorilag megfelel az óvodás gyermek szemléletmódjának és világképének, visszaigazolja a kisgyermek szorongásait, s egyben feloldást és megoldást is kínál. A tárgyi világot is megelevenítő, átlakosító szemléletmódja és az ehhez társuló,

a szigorú ok-okozati kapcsolatokat feloldó mágikus világképe, csodákkal és átváltozásokkal feltárja, ráébreszti a mélyebb értelemben vett pszichikus realitásra és a külvilágra irányított megismerési törekvésekre.

A mese-vers teljes egészében szolgálja a program alapvető filozófiáját, mivel a gyermekben a mese-vers által kiváltott és átélt **élmények** hozzájárulnak a **derűs, vidám, nyugodt** napok megéléséhez. A mese-vers által **közvetített tartalmak** hordozzák a gyermek életkori sajátosságához alkalmazható **humort, életörömet, furfangot, játékot**. A mese-vers **formai elemei a nyelvi örömök forrása** a gyermek számára: a ritmus, a dallam, az ismétlés, a különös szavak, a játékos mondatok, sztereotípiák, közmondások, szólások, nyelvi humor.

A mese-vers rendelkezik azzal a sajátossággal, hogy **befogadóként** is átélt örömhöz, élményhez juttatja a gyereket és **mondása**, játékos ismétlése, újraalkotása is funkcióörömet ad.

A programban érvényesülő elvek jól szolgálják a mese-vers nélkülözhetetlen hatását.

- A **komplexitás** elvének hangsúlyozása a gyermeki sajátosságból fakad (a tények egységben, egészben látása és megélése). A komplexitás tartalma a programban: a személyiség érzelmi összetevői között jelentős helyet foglalnak el az esztétikai érzelmek, melyet az esztétikai élmény vált ki. Ennek az élménynek a komplexitását a kisgyermekkorban a hangzás, a vizualitás együttese adja. Az irodalom a zene, a szín és forma együttese, hangulati, érzelmi azonossága felfokozza az élményt, és ehhez járulhat – az arra alkalmas irodalmi alkotás esetében – a mozgás, és/vagy ábrázolás. A komplexitás tehát elsősorban nem témaazonosságot jelent.

- Az **önállóság elvének** megvalósítását a gyermeki szükségletek és kívánságok kielégítését is szolgálja, ha a gyermekek részesei lehetnek a mese-vers repertoár összeállításának.

Ez lehet egy kívánság-megbeszélő napirendi pont a hét egy napján, ahol a jövő heti kedves mese, vers kiválasztása lehet közös megbeszélés eredménye, vagy valakinek a jutalma, amit a többiek elfogadnak.

Egy ilyen alkalom fejleszti a gyermekek egyeztető technikáját, toleranciáját, érvelését, a többség akaratának érvényesülését, valamint valaki más által létrehozott jónak, értékesnek az elismerését, az igazságérzet fejlődését.

- A **szülőkkal való együttes nevelés** elvének hangsúlyossá tételéből következik, hogy az irodalmi nevelés együttes hatását tudjuk megvalósítani: az óvoda folytatja a család mese-, versmondását, és a család folytatja az óvodáét.

Ez a családi mesélés-verselési szokások gondos feltárását, a kedves könyvek és irodalmi alkotások óvodában történő mondását, a szülőkkal közösen létrehozott könyvtárat, a szülőkkal együtt tartott mesedélutánt (ahol a szülők is mesélnek, verselnek), a szülőkkal való szakmai témájú beszélgetéseket (ízlésformálás, tudatalakítás) jelenti.

A napirendben minden nap szerepel mese, a mesélés a csend szigete, a hozzákészülés szertartásai naponta ismétlődő mozzanatai napirendünknek. A mesesarokban zajlik a bábozó előtt, ahol díszletek, bábok, párnák... segítik az utazást „meseországba” – ez a kialakított szokás segíti a gyermekeket a ráhangolódásra és a mesék befogadására. A mindennapos mesélés, mondókázás és verselés a kisgyermekek mentális higiéniájának

elmaradhatatlan eleme. Szervezeti formái olyan alkalmak is, amelyek a családi élethez hasonlóak. Pl. mesélés egy jó hangulatú program után, alvás előtt, kirándulásokon pihentetőül.

Gyermekeink várják és kérik a mesemondást. Figyelmesen, csendben hallgatják végig, még a kicsik is, hiszen jó együtt lenni.

A mesélővel való személyes kapcsolatban a gyermek érzelmi biztonságban érzi magát, ezért is tartjuk nagyon fontosnak a többnyire könyv nélkül mondott meséket, melyek kontaktust teremtő és –tartó hatása felbecsülhetetlen, hiszen közben a gyermekek tekintetén látszanak a belső képek készítésének jelei, a belső képvilág megjelenítése.

Gyermekeink mese-indíttatású játékokat szerveznek kedvenc meséikből. Bábozás közben kifejezik, átélik, eljátszák a mese kialakította érzelmeiket, egyre gazdagodó kifejezőkészséggel és képessé válnak arra is, hogy ezeket mesélőt nélkülözve párbeszéddé alakítsák.

A kisebbek és a kiemelt figyelmet igénylő gyermekek érdeklődésüknek, fejlettségüknek megfelelő módon vesznek részt mindebben.

A folytatásos mesék szálaait együtt kötjük össze. A nagyobbak olyan meseszövegeket is létrehozhatnak, melyeket valós "én" történetek alkotnak. Képzeltjeiket is meszerőien megfogalmazzák, pl. felhőnézegetés közben.

A mesék, versek kiválasztása és elhelyezése az év folyamán a hálótervben megtalálható. Elsődleges forrásunk a magyar gyermekköltészet, a népi, dajkai hagyományok, a magyar népmesék és gyermekmondóka gyűjtemények. Néhány nagy írónk (Móra Ferenc, Móricz Zsigmond, Gárdonyi Géza) sikeres meséjével és költőink (Zelk Zoltán, Weöres Sándor, Tamkó Sirató Károly) gyermekeknek írt verseivel egészítjük ki a válogatást. Óvodánkban a gyermekek életkori sajátosságaihoz igazodóan a népi – népmesék, népi hagyományokat felelevenítő mondókák, rigmusok, a magyarság történelmét feldolgozó mondavilág elemei, meséi – a klasszikus és a kortárs irodalmi műveknek, valamint más népek, nemzetiségek meséinek egyaránt helye van.

Fontosnak tartjuk a könyvnélküli szövegtudást, melyet folyamatosan gyűjtögetünk, bővítünk emlékezetünkben, de csak azt találjuk fel, amire a gyerekek akkor és ott fogékonyak, amit a hely, az idő és a körülmények megkívánnak.

A verselés tevékenységekhez kötődő, együttlétek hangulatát fokozó játék.

Mindenhez lehet kötni, séta, udvari bogarászás közben egy-egy látványt, jelenséget lehet érdekesebbé tenni általa. Sok esetben pedig jó hangulatú, ritmikus, mozgásos játék.

Sokat mondogatunk játszóverseket, mondókákat. Ezek az érzelmi kapcsolat kialakításában segítenek és a kicsik számára könnyen megtanulhatóak, hiszen a játékuhoz kellene. Ilyenkor még a versélmény gyökere a mozgás, amely csak később alakul át ritmusélménnyé.

A szép magyar versek témái legyenek gyermekközeliak, szóljanak a természetről, állatokról, játékokról, családokról. Legyenek közöttük vidám, humoros, ringató, gyors és lassú ritmusúak.

A magunk kitalálta "kicsi mesétől" az állatmeséken át sokféle szerkezetű és formájú (lánc, halmozó, verses) mesét mondunk, az "igazi" mégis a csodás elemekkel átszőtt tündérmese.

A kiválasztott meséket, verseket sorba rendezzük. Természetes rend az évszakok rendje, ehhez csoportosítunk. A természet, az időjárás, az életmód változása a gyermekek számára olyan élmény, amely sok apró megfigyelés, érzéki benyomás, újszerű játék forrása.

Az adott évszakhoz kapcsolódó verseket, meséket emlékezetben tartjuk, csak így tudunk adott pillanati helyzetekhez kapcsolódni egy-egy odaillő verssel, mondókával.

A mesék sorrendjét a terjedelem, a motívumgazdagság, az epizódok összetettsége, a szerkezeti bonyolultság foka adja meg és a helyzet, amikor elmondjuk (pl. altatáskor lehet a folytatásos mesét, hosszabb tündérmesét a nagyobbak kedvéért elmondani).

A verseknél a hangulat, a terjedelem, a hozzátartozó játék, a ritmus változatossága szerint állítjuk össze a sort.

Tapasztalataink szerint a hangulat-érzelem-alkalom egységében mondogatott versek észrevétlenül gyarapítják a gyermekek repertoárját. Az általunk elkezdett versekbe, mondókákba a kisebbek is bekapcsolódnak, a nagyobbak pedig már képesek felfogni a versek témáját, költői képeit.

A mese és a vers egyaránt az óvoda életét átszövő nevelési terület, kapcsolata a zenével, ábrázolással, játékkal jól nyomon követhető.

Az **anyanyelv** fejlődését sokoldalú tevékenységgel, tartalmas társkapcsolatok kialakításával szolgálja a program.

A **tevékenység közbeni kommunikáció** a tevékenységek mögött álló sokszínű élmény feldolgozása, amely verbálisan ugyanúgy megtörténik a gyermek természetes szükséglete szerint, mint a tevékenységgel.

A **mintakövető, utánzás** útján történő tanulás a beszédet fejleszti, a kommunikációs szituációhoz való alkalmazkodást, a stílust segít kialakítani.

A program **speciális tevékenységi formája a nyelvi kommunikációs játékfoglalkozás**. Ez a foglalkozási forma és tartalom nem idegen a felnőttől sem, hiszen társas együttlétek alkalmával igazi szórakozást, intellektuális örömet élhetünk át a nyelvi játékokkal. A nyelv sokszínűsége, mobilitása, variálhatósága, a szavak tartalmának gazdagsága, a nyelvi játék és humor forrása. A megoldás és mondogatás közben keletkezett öröm, jóérzés, elégedettség nagyon fontos része a teljes érzelmi életnek, a társas együttlét, a csapatmunka a szociális érzelmek esetenkénti keletkezését, erősödését jelenti.

A foglalkozás **játék**. Melynek van szabálya, tétje, győztese, de vesztese soha! A tartalma, formája igazodik a **gyermek életkorához**: csak amit élvez, az a jó!

A fejlődés várható eredménye az óvodáskor végére:

- *A gyermekek szívesen mondanak mesét, verset, mondókát, a "befogadóból" maguk is "előadóvá" válnak.*
- *Képesek lesznek saját vers- és mesealkotásra, mely színtere lehet az önkifejezésüknek.*
- *Tisztán, érthetően, képességeikhez mérten (kiemelt figyelmet igénylő gyermekek), az életkornak megfelelő fejlettségi szinten tudják kifejezni magukat.*

- *Kialakul a belső képalkotás képessége, végig tudják hallgatni és meg is értik mások beszédét, ezzel megalapozva a szövegértést és olvasást.*
- *A mese és vers hatása megjelenik a játékban, rajzban, beszédben, az egymásra hangolódásban.*

5.2.5. Rajzolás, festés, mintázás, kézi munka

Az óvodai tevékenységi területek közül a manuális tevékenység fejlesztő hatása jelentős, hiszen a rajzolás, festés, mintázás, építés, képalakítás, a kézimunka, mint az ábrázolás különböző fajtái és a műalkotásokkal, a népművészeti elemekkel, szokásokkal, hagyományokkal, nemzeti szimbólumokkal az esztétikus tárgyi környezettel való ismerkedés is fontos eszköze a gyermeki személyiség fejlesztésének. A gyermeki alkotás a belső képek gazdagítására épül. Az óvodai nevelésben törekedni kell a gyermeki alkotások közösségi rendezvényen való bemutatására és a tehetségek felismerésére. Ebben a korban a firka korszaktól eljut a gyermek a felismerhető formák létrehozásáig, a formák díszítéséig.

A tárgyi világ felfedezésének, birtokbavételének örömeivel indul el a rajzfejlődés folyamata, mint a játéktevékenység egy formája. A játék egyik válfajának tekinthetjük az ábrázolást, mely lényegében a belső folyamatok közlése.

A vizuális nevelés alapelemei

Elgondolásunk szerint kerüljön előtérbe:

- A természet, a környezet, a világ megismerésében a látási, mozgási, tapintási, szaglási, hallási érzékelés összerendezése, bővíjön az élményanyag, a tapasztalatszerzés a tér, forma, szín egységében.
- A formai és technikai tapasztalatszerzés, képességfejlesztés az állandóan biztosított és felhasználható anyagok és vizuális technikák segítségével.
- A gyermek alkotó- befogadó képességének, fantáziájának, élményeinek, kreatív gondolkodásmódjának kibontakoztatása, az esztétikumra való érzékenység kifejtése.
- A komplexitás szempontjából együtt kezelhetjük egyrészt a környezet megismerésére nevelés és vizuális nevelést (a természeti élmények, tapasztalatok szerzése → vizuális megjelenítés), másrészt az irodalom – ének zene – mozgás – vizuális nevelést (a művészetek területén szerzett élmények – tapasztalatok → vizuális megjelenítés).
- A gyermek környezetesztétikai érzékenységének és aktivitásának kibontakoztatása.
- A művészetek iránti fogékonyság, fejlesztése, műalkotások megismerése, képzőművészeti kiállítások látogatása, élményeinek feldolgozása.
- A népművészeti ágak megismerése, kézműves technikák kismesterségek kipróbálása, kézműves sarkok kialakítása.

Az óvodapedagógus feladatai:

- Alakítsunk ki igényt az ábrázoló tevékenységekre változatos eszközök biztosításával, figyelve arra, hogy maga a környezet esztétikai alakítása és az esztétikai élmények befogadása a fontos.
- Teremtsünk lehetőséget a vizuális tevékenység során arra, hogy játékos formában történjen az anyaggal való ismerkedés, a nyomhagyás felfedezése, a tapasztalatszerzés, képességfejlesztés, differenciálás.
- A napok szervezése során biztosítsuk a sokrétű, zavartalan tevékenykedés lehetőségeit. A csoportok életében kialakult, állandó helye van a manuális „műhelynek”. Ez természetesen bővíthető attól függően, hogy mintázás, hajtogatás-origami, építés, képalakítás, konstruálás, festés, barkácsolás, babrikálás történik. Állandó helyen találhatók a naponta használatos eszközök, amelyek bármikor a gyermekek rendelkezésére állnak, és a gyakorlás segíti a gyermeket abban, hogy a "művei" kifejezőbbé váljanak, tükrözzék a világról szerzett ismereteit, érzelmei megnyilvánulásait. Új technikát a „magunk gyönyörűségére” kezdünk, és lassan kapcsolódhatnak be a gyerekek.
- Feladatunk megismertetni a gyermekeket az eszközök használatával, a különféle anyagokkal, a rajzolás, mintázás és a kézimunka különböző technikai alapelveivel, eljárásaival, lehetőséget biztosítva arra, hogy ezeket kísérletezve próbálhassa ki. Tudatos tervező munkával fejlesszük a gyermekek tapasztalatait, képességeit.
- Előtérbe helyezzük a természetes anyagok, termékek felhasználását. Feladatunk az új megoldások keresése, a kreatív, környezettudatos gondolkodásra, fenntarthatóságra való nevelés.
- A kicsik még csak spontán ismerkednek az eszközök nevével és használatával, a nagyobbak már segítséggel használhatják is azokat. A legnagyobbak felügyelet mellett önállóan is alkalmazhatják a szükséges eszközöket, szerszámokat (olló, kalapács, kés, stb.).
- A vizuális tevékenységet óhatatlanul összekötjük a munkával, hiszen a szabad tevékenykedéssel mindig együtt jár a rendetlenség. A rendrakás kötődik az esztétikai neveléshez és a környezet tisztaságának megóvásához. A tevékenység megszervezéséhez kitűnő lehetőséget adnak az évszakok változásai, a bennük rejlő összes szépséggel együtt (pl. termények, természetes anyagok meglátatása, érdekes formák felfedezése, kunyhóépítés, a természet színei).
- Ugyanilyen gyermekhez közelálló események az ünnepek, már a rákészülődéssel fokozzuk a hangulatot, és csúcspontként érik el a várva-várt napot.
- Ösztönözzük a szülőket arra, hogy otthon is adjanak lehetőséget gyermeküknek ábrázolásra, kész alkotásaikat őrizték meg, örüljenek neki.
- Pozitívan reagáljunk a létrejött síkbeli és térbeli alkotásokra, a próbálkozásokban ismerjük fel a mozgás megjelenítését, a formateremtő szándékot, az egyedi színhasználatot, a kreativitást, mindebben erősítsük meg, dicsérezzük a gyermeket. A kisgyermek firkában, felismerhető formáiban a belső világ jelenik meg, melyek megtalálják jelentésüket. Ebben az életkorban a jelentésteremtésen van a

hangsúly. A gyermek képi jeleket alkot, üzen, kommunikál. Rajtunk múlik tudjuk-e ezeket az üzeneteket „olvasni”.

- A tehetségeket bátorítjuk, lehetőség szerint a gyermeki alkotásokat közösségi rendezvényeken bemutatjuk.
- A vizuális technikák széles skáláját használja kiscsoportos kortól, hiszen a különböző anyagok, technikák jelentésükben árnyalják, variálják a képi üzeneteket.
- Az alkotás folyamatában négy alapvető képesség-csoport fejlesztésére törekszünk:
 - megfigyelő képesség
 - intellektuális képesség
 - emocionális képesség
 - motorikus képesség

A fejlődés várható eredményei az óvodáskor végére:

- *A gyermekek szívesen, önként vesznek részt a manuális tevékenységekben, sok tapasztalattal rendelkeznek, és egyéni módon jelenítik meg élményeiket.*
- *Örülni tudnak a "szépnek", az egyéni és közös alkotásoknak.*
- *Tudnak beszélni az alkotásokról, kezd kialakulni a sajátos gyermeki értékítélet.*
- *Erőteljesen fejlődik finommotorikájuk.*

5.2.6. Ének, zene, népi játék

A zenei nevelés főbb **feladatait három** területen jelöljük meg:

- Lehetőséget biztosítunk az akusztikus sokféleség megtapasztalására.
- Igényes zenei anyagon keresztül alakítjuk az óvodás gyermekek zenei anyanyelvét a reprodukálás és a kreativitás körforgását figyelembe véve.
- A zene kifejezőeszközeinek tudatos alkalmazásával mutatjuk be, hogy a zene egyfajta megismerési, kifejezési és kapcsolatteremtési lehetőség.

Az óvodapedagógus feladatai

A környezet hangjainak megfigyelése az ölbeli játékok, a népi gyermekdalok, az éneklés, az énekes játékok, a zenélés örömet nyújtanak a gyermekeknek, és egyben felkeltik zenei érdeklődésüket, formálják zenei ízlésüket, esztétikai fogékonyságukat.

A közös éneklés, mondókázás, népi játék és a népi gyermektánc segítségével, az együttes élmény biztosításával, a közösséghez való alkalmazkodás és magatartásformálás, játékos jókedv megteremtésével a zenei anyanyelvi örökség gazdagítását biztosítjuk. Az élményt nyújtó közös ének-zenei tevékenységek során a gyermek felfedezi a dallam, a ritmus, a mozgás szépségét, a közös éneklés örömet.

A fejlesztés szempontjából figyelembe vesszük, hogy a gyermek a családban milyen zenei élményeket kapott, ennek ismeretében kezdjük meg zenei fogékonyságának megalapozását.

Az ének, zene ugyanúgy része a napi tevékenységeknek, mint a mese, vers, vizuális tevékenység vagy a mozgás. Időtartamát nem korlátozzuk. A zenei esztétika a nevelés szempontjából kiemelt helyet kap. A kodályi alapokra épített, Forrai Katalin által kidolgozott ÉNŐ ma is munkánk útmutatója, remek megalapozója az óvodai zenei nevelésünknek. Biztosítja a néphagyomány megőrzését és a zenei nevelés színvonalának emelését.

A felhasznált zenei anyag egyben a tartalma munkánknak. A beszoktatás szerves részéhez tartozik a dallam, a ritmus és a ritmikus mozgás (pl. altatók, hintáztatók, tapsoltatók, ringatók). Ezek kellemes hatása feszültségoldó, nyugtató, az ölbe vétel pedig a testi közelség biztonságosságát érzékelteti. A nagyobbaknál támaszkodunk a zene közösségformáló erejére: körjátékok, táncok szépségének felfedeztetésére, amelyek spontán ismereteket nyújtanak a térformák érzékeltetéséhez, és fokozzák az esztétikai élményeket.

A népdalok, gyermekdalok éneklése, a gyermek néptáncok és népi játékok a hagyományok megismerését, továbbélését segítik. A népszokásokat, a hagyományok dalait, játékait, más népek énekét az évszakok adta lehetőségekhez kapcsoljuk. Ehhez kapcsolódnak a gyermekeknek írt műdalok is. A zenei és zenehallgatási anyag kiválasztásánál szintén figyelünk az évszak adta lehetőségekre, eseményekre, a természet jelenségeire, az emberi élet fordulópontjaira, valamint különböző – állami, egyházi, jeles – ünnepekre. A zenei nevelés kapcsán is megjelennek a természetes anyagokból készült eszközök. Egy-egy zenei feladat megoldásában előkerülnek a bábok, maskarák, fejdíszek. Nagy hangsúlyt kap a természet hangjainak megfigyelése, hallgatása. A dalos játékokhoz folyamatosan bővítjük eszközkészletünket, amelyben az eredetiségre, természetességre törekszünk.

A zenei alkotó fantázia a gyermek személyiségétől függ: egyaránt jellemezhet kisebb és nagyobb életkorú gyermeket. Ez a rögtönzésekben, kitalált dallamokban nyilvánul meg.

A klasszikus zenehallgatás a zenei tevékenység legnyugodtabb része. A "Csend szigetéhez" hasonlítható. Ehhez is nyugodt légkörre van szükségünk, mert a zenei élményjuttatás csak így érheti el célját. Történik hangszerrel, élő zenével ill., ritkán gépzenevel.

Elgondolásunk szerint a zenei tevékenység beépíthető gyermekeink játékába. Ezért a zenei ízlés formálása (csak tiszta forrásból), a jó zenei légkör és a jó hangulatú játék feltételeinek kialakítása érdekében minden alkalmat megragadunk az énekelgetésre, mondókázásra, játékdal fűzésre.

A játékdalokhoz, mondókákhoz természetes módon kapcsolódik a zenei képességfejlesztés: zenei ritmusérzés (metrum-, ütem-, ritmus-, tempóérzés), zenei hallás, (tiszta éneklés, dinamikai- és hangszínérzés) zenei emlékező- és reprodukáló képesség, belső hallás, zenei formaérzés. Mindez tőlünk igényel tudatos munkát, nem a gyermekeknek jelent külön feladatot, így nem megy az örömteli éneklés a játék rovására.

Az ének, a zene, a népi játék, a néptánc, a néphagyomány, az ünnep meghatározó szerepet tölt be a nemzeti nevelésben, az élményalapú értékközvetítés eszközeivel, korosztályi sajátosságokra építve.

A fejlődés várható eredménye az óvodáskor végén:

- *A gyermekek felszabadultan, örömmel játszanak dalos játékokat, táncokat önállóan is kezdeményezik azokat.*
- *Tisztán énekelnek, tevékenységeiket alkalmanként dallal, mondókával kísérik.*
- *Zenei képességeik (egyenletes lüktetés, dalritmus, zenei fogalmak, stb.) - egyéni képességükhöz mérten - megfelelő alap az iskolai zenei neveléshez.*

5.2.7. Mindennapos mozgás

Programunkban a mozgás jelentős helyet foglal el, hiszen a gyermek legalapvetőbb szüksége, természetes megnyilvánulási formája. A rendszeres, örömmel végzett, közösségekben történő testmozgás hozzájárul a gyermek optimális személyiségfejlődéséhez, továbbá az egészséges életvitel kialakulásához, fontos szerepe van az egészség megőrzésében. A spontán mozgás maximális lehetőségeivel, mindennapos testneveléssel, sétákkal, kirándulásokkal és mozgásos nap szervezésével célunk, a gyermekek egészséges testi fejlődésének biztosítása, mozgásigényük kielégítése, valamint az, hogy az átélt pozitív mozgás tapasztalataik által, egy életre elkötelezetté váljanak a fizikailag aktív életmód mellett. A különböző szervezeti formák együttes alkalmazásával biztosítható:

- a motoros-, pszichomotoros képességek, készségek fejlesztése;
- finommotoros mozgáskészségek tanulása;
- a mozgásszervi elváltozások prevenciója és korrekciója;
- a helyes testtartás kialakítása;
- a mozgás és játékigény kielégítése;
- a konkrét mozgástapasztalatok beépülése közben, keresztcsatornák, szókinsz, elvont gondolkodás fejlesztése.

A fenti feladatok maradéktalan megvalósításához az óvodapedagógusaink sokirányú tevékenységet végeznek. A természeti erők (napfény, levegő, víz) kedvező hatását akkor tudjuk kihasználni, ha a szervezett mozgást lehetőség szerint a szabadban tervezzük, irányítjuk. A tárgyi feltételek megteremtésekor gondolunk arra, hogy csak tiszta, balesetmentes környezetben érhető el megfelelő eredmény.

Az egészséges életmódra nevelésben a mozgás dominanciájának érvényesítése változatos, a 3-6-7 éves gyermek életkorának, fejlettségi szintjének megfelelő mozgástartalommal valósul meg. A mozgásos feladatok, mozgásos játékok tervezésénél figyelembe vesszük a csoportok összetételét, életkori sajátosságát, a gyermekek egyéni fejlettségi szintjét. A mozgást, mint életkori sajátosságot a nap folyamán bármikor és bárhol kihasználjuk. A tornának, a játékos mozgásoknak, az egészséges életmódot erősítő egyéb tevékenységeknek teremben és szabad levegőn, eszközökkel és eszközök

nélkül, spontán vagy szervezett formában kiegészítve egymást az óvodai nevelés minden napján - az egyéni szükségleteket és képességeket figyelembe véve - minden gyermek számára lehetőséget kell biztosítani. Fontosnak tartjuk, hogy a gyermekeket olyan mozgásingerek érhék, amelyek az optimális fejlődésüket eredményezik, hiszen az óvodáskor a természetes hely-, helyzetváltoztató és finommotoros mozgáskoordináció intenzív fejlődésének szakasza.

- **A fejlesztés tartalmát** döntő mértékben a természetes gyakorlatok képezik:

Járások, futások, ugrások, dobások, kúszások, csúszások, mászások, függések. Jelentős helyet foglalnak el az egyensúlygyakorlatok, az egyszerű gurulások, átfordulások, valamint a labdával végezhető gyakorlatok a különböző szabadgyakorlati alapformájú gyakorlatok, természetes járássok, különböző járásmódok. Valamennyi szervezeti formában alkalmazhatók a futó és fogó játékok.

- **A mozgásfejlesztés lehetőségei:**

- mindennapos szabad és szervezett mozgás
- játékidőben történő mozgásfejlesztés
- mozgásos napon biztosított szabad és szervezett mozgás

a) A mindennapos spontán, szabad és szervezett, irányított mozgás tevékenységek

A szervezett mozgás különböző szervezeti formáinak **időtartamát** rugalmasan, a gyermekcsoport aktuális fejlettségi szintjéhez, időjáráshoz, napirendhez igazodóan célszerű terveznünk. A mozgás szervezésekor döntő mértékben a **fokozatosság, játékoság, a gyermeki szükségletek figyelembe vétele, az egyéni bánásmód és differenciált fejlesztés** elvét érvényesítjük. Az **élményszerűség, az örömszerzés és tevékenykedtetés** csak akkor valósítható meg, ha a mozgáshoz **megfelelő helyet**, esztétikus, **sokféle eszközt** biztosítunk, s ha magunk is aktív részesei vagyunk a tevékenységeknek, biztosítva ezzel az utánzásokon alapuló mozgástanulást, mozgásgyakorlást, a hozzá kapcsolódó fogalmi rendszert, valamint az együttes mozgás élményét.

A mindennapos irányított testmozgás részét képezhetik a zenére, zenei ritmusra végzett mozgásos feladatok, (népi) játékok és táncok (kiemelten a néptánc), amelyek jelentős mértékben segítik a mozgáskultúra játékos, táncos úton történő fejlesztését.

A mindennapos testmozgás a csoportszobában vagy az udvaron szerveződik.

b) Játékidőben történő mozgásfejlesztés:

A játék során megfelelő helyet, időt, eszközt, élményt biztosítunk a mozgásra, gyakorlásukra, a mozgásos játékok játszására. Sokféle tornaszer áll gyermekeink rendelkezésére.

A fejlesztőszerek mobilizálhatók, szükség szerint variálhatjuk az éppen szükséges feladatokhoz. Van tornapadunk, zsámolyunk, tornaszekrényünk, tornaszőnyegünk, bordásfalunk, body-roll-unk, és olyan speciális szereink, amelyek a fejlődésben lemaradt gyermekek mozgásfejlődését segítik elő. (pl. AYRES terápia, mozgáskotta, Bosu, stb.)

Kéziszerreink, melyek finommozgásukat fejlesztik: különböző méretű labdák, szalagok, kötelek, karikák, babzsákok, kockák, a talpboltozat fejlesztéséhez szükséges golyók, kendők, rudacsákák, stb.

Udvarunk mozgáslehetőségei: a tér- és fajtékók, mászóakák, ugróiskolák, műfüves pálya, kosárlabdapalánk, roller és futóbiciklipálya, stb. Nem zárkózunk el az új eszközöktől és a természet adta lehetőségektől sem.

c) Mozgásos napon biztosított szabad és szervezett mozgás

- szabadmozgás, edzés a csoportszobában;
- szervezett mozgás a csoportszobában, tornaszobában, aulában, galérián, udvaron vagy a sportpályán.

A foglalkozások anyaga az atlétikai, torna, játék jellegű gyakorlatokból tevődik össze. A játékot, a játékoságot alapvető eszközként értelmezzük és alkalmazzuk, sokszor megjelenik, hol, mint eszköz, hol, mint cél.

Figyelembe vesszük helyi adottságainkat, az időjárás változását. Elsősorban olyan készségeket és képességeket akarunk kialakítani, amelyek majd elősegítik az egyre pontosabb mozgás elvégzését is.

Természetesen megmutatjuk a helyes mintát, segítünk, ösztönözzük és biztatjuk a gyerekeket az esztétikus, pontos mozgásra, ezt azonban soha nem elmarasztalva, hanem mindig a pozitívumokat kiemelve tesszük.

A nagymozgások fejlesztése fontos. Ebben a korban tökéletesedik tovább a járás, finomodik a futás. A tevékenységek közben ismerkednek testrészeikkel és azok funkcióival, amely elengedhetetlenül fontos az én-kép megszületéséhez. Ezzel együtt megismerkednek különböző járás-, futás-, ugrás-, támasz-, egyensúlygyakorlatokkal. Gyakorolják a különböző függéseket, megismertetjük őket a labdával, szerrel végezhető játékos mozgásokkal.

Fontosak a szem-kéz, szem-láb koordinációs gyakorlatok, melyekkel a gyermek alaklátása, formaállandósága fejlődik.

Nagy szerepet kap a **tér mozgásos megismerése.** Ennek érdekében sok olyan gyakorlatot tervezünk, amikor különböző irányokban végeznek mozgásokat, és különböző formákat mozognak be, pl. futás jelre, sorakozás az óvónő előtt, szökdelés padok körül, fák között hullámvonalban. Elhelyezkedés különböző szereken, formákban.

Ezen kívül előtérbe kerül az egyensúlyérzék fejlesztése, szem-kéz, szem-láb koordinációt fejlesztő gyakorlatok bővítése, **a testséma fejlesztéshez kiemelt helyet kap** az oldaliság tanítása. Használjuk a „jobb-bal” kifejezéseket alkalmanként a csuklójukon levő jelekhez igazodva.

A mozgássort gazdagítják a különböző ugrások, felugrások, célbaugrás, a gurulóátfordulás és a dobások, melyek a pontosabb szem-kéz, szem-láb koordinációt igénylő gyakorlatok. A változatos dobásokkal, sávokban, vonalon történő eszközmozgatással, egyensúlyozó játékokkal bővítjük tér-érzékelésüket. Az eszköz használata, a támaszgyakorlatok segítik a kéz fogóizmának erősítését. A gyermekek terhelhetősége nagyobb, erejük, állóképességük, gyorsaságuk jobban fejlődik.

Újszerű foglalkozás felépítéssel, mellőzve a végleges kiesős, versenyeztetős játékokat, törekszünk a gyermekeket legjobban fejlesztő, kooperatív mozgásos játékok széleskörű alkalmazására. Közben elsajátítják a gyermekek a biztonságos mozgáshoz szükséges **szabályokat**, megtanulnak egymáshoz alkalmazkodni, kialakul a szabálykövető társas viselkedésük, problémamegoldó gondolkodásuk, együttműködésük, kommunikációjuk, tanulási képességük, vagyis mozgásos játékaik során is fejlődik egész személyiségük, mozgással kapcsolatos pozitív kompetenciaérzésük.

A fejlődés várható eredményei az óvodáskor végére:

- *A gyermekek szívesen, bátran, biztonságosan és összerendezetten mozognak, tudnak környezetükben tájékozódni, ismerik az irányokat.*
- *Jó az állóképességük, fizikai teherbírásuk.*
- *Tudnak szabályokat elfogadni és alkotni. egymással együttműködni.*
- *Képessé válnak érzelmeik szabályozására, véleményük megfelelő kinyilvánítására, a siker és kudarcot megfelelő kezelésére.*

5.2.8. A külső világ tevékeny megismerése

A 3-6-7 éves korú gyermek minden tevékenysége – a manuális és az intellektuális is – a világ, a szűkebb és a tágabb **természeti – emberi – tárgyi környezet** megismerésével is kapcsolatba hozható, miközben nemcsak **értelmi képességei fejlődnek**, hanem a **magatartása is formálódik**. A **valóság felfedezése során pozitív érzelmi viszonya alakul a természethez, az emberi alkotásokhoz, tanulja azok védelmét, az értékek megőrzését.**

Programunk a környezet megismeréséhez kapcsolódóan **két nagyobb területen** jelöli meg a tapasztalat- és ismeretszerzés, az ismeretek rendszerezésének tartalmát:

Természet és ember, ember és társadalom

Ha „a **gyereket a valóságba** akarjuk belenevelni, akkor **helyezzük is bele.**” Vagyis elsősorban azzal hozzuk közvetlen, **életszerű kapcsolatba**, ami a saját családi, óvodai, lakóhelyi környezetében megtalálható és akkor, amikor az éppen **időszerű.**

Az óvodáskorú gyermek **tapasztalatait**, megszerzett elemi **ismereteit alkalmazni, értelmi erőit** képességeinek megfelelően **mozgósítani és környezetbarát módon viselkedni** csak akkor tud, ha az óvodapedagógus messzemenően figyelembe veszi a folyamat megszervezésékor azokat az életkori jellemzőket, amelyek meghatározzák a környezet többoldalú megismerését.

- Az óvodás korú gyermek megismerő tevékenységére az önkéntelen folyamatok dominanciája a jellemző, vagyis elsősorban azokra a spontán szerzett tapasztalatokra építünk, azokkal a jelenségekkel foglalkozunk, amelyekre a gyerek rácsodálkozik, amelyekről kérdez.

- A gondolkodás fejlődését bizonyos szakaszosság (szemléletes cselekvő, szemléletes képszerű, nyelvi vagy előfogalmi gondolkodás) jellemzi, de mindemellett a gyermek képes a kilenc gondolkodási alpművelet alkalmazására.

A gyermek miközben felfedezi környezetét, olyan tapasztalatok birtokába jut, amelyek a környezetben való, életkorának megfelelő biztos eligazodáshoz, tájékozódáshoz szükségesek.

A **környezet** tényeinek, jelenségeinek megfigyelése, egyrészt elsődleges **forrásanyaga, élménye a játéknak**, másrészt kezdetben a játék teremti meg a környezet megismerésének feltételeit. **Többnyire nem is lehet** (nem szabad) **elkülöníteni, a játékot és a környezet megismerését**, hiszen pl. amikor a gyerek a homokozóban "süteményt" készít, vagy alagutat épít, egyben azt is megtanulja, hogy az anyagok másképpen formázhatók száraz illetve nedves állapotban.

A fentiekben túl azonban azzal is számolnunk kell, hogy a tapasztalatszerzés tartalmában **olykor elkülönül a játéktól** annak ellenére, hogy időben egybeesik, pl. a játék közben fedezi fel a gyerek, hogy kisütött a nap, a madarak vígan lakmároznak a madáretetőben, stb.

Idő és tartalmi elkülönülés: a természetes környezetben, szabadban szervezett irányított megfigyelések.

Ezzel az elkülönülési tendenciával annál inkább számolnunk kell, minél jobban bővülnek a gyerekek ismeretei. A fentiek főként a szabadon választott, spontán játékra vonatkoznak és nem az óvodapedagógus által stimuláltakra. Az utóbbival az egész óvodáskorban megőrzi a környezeti nevelés az egymásba fonódottságát. Ugyanaz vonatkozik a munkára is: vagyis minden munkavégzés egyben a környezet megismerése is!

Feladatunk ebben a folyamatban az, hogy segítsük a gyereket főként olyan **tapasztalatok, szokások és attitűdök elsajátításában**, melynek eredménye a személyiségfejlődésben a környezetbarát magatartás. A feladat megvalósítása, a cél elérése érdekében a gyermeknek ismernie kell a közvetlen **természeti, társadalmi, tárgyi környezet tényezőit, jelenségeit**, fel kell fedeznie **ok-okozati összefüggéseit**, viszonyait. Mindez a mi segítségünkkel történik, nem csupán **koordinálója** vagyunk a folyamatnak, hanem **minta** is abban, hogy milyen viszonyt kell kialakítania, s hogy hogyan kell okosan **szeretni, védeni, ápolni és fejleszteni** azt a **miliót**, amelyben élünk. Így a gyermekek megismerik a szülőföld, az ott élő emberek, a hazai táj, a helyi hagyományok és néphagyományok, szokások, a közösséghez való tartozás élményét, a nemzeti-, a családi- és a tárgyi kultúra értékeit, megtanulják ezek védelmét és szeretetét.

Ehhez meg kell tanítanunk a természetben való viselkedést, a környezet élőlényeivel szembeni pozitív magatartást. A **szokások, szokásrendszerek kialakításával** érzelmekre építjük a tudatos védelem igényét a gyerekek életkori sajátosságait figyelembe véve, játékos formában. A megfigyelések, a megismerés és az érzelmek útján formáljuk értékrendjüket, és végezzük a szülőföld szeretetének megalapozását.

Mi, a gyermekekkel együtt élő felnőttek a nap minden percében lássuk meg és vegyük észre a tevékenységek közbeni lehetőségeket!

Építsünk a gyermekek egyéni élményeire, tapasztalataira, vagy mi magunk biztosítsunk olyan jellegű élményszerzést, mely lehetővé teszi a közeli, ill. távolabbi

környezetünkben végbemenő folyamatok megláttatását, az azokban való tevékeny részvételt. Figyeljünk tudatosabban a környezet, ill. természetvédelem fontosságára, a környezettudatos magatartás formálására, a fenntarthatósági szemléletformálásra, olyan hagyományok beépítésére az óvodai életbe, mely szebbé, gazdagabbá teszi a gyermekek életét (Állatok-, Víz-, Föld-, Madarak és fák napja). Ennek szellemiségében végzett nevelőmunkánk eredményeként nyertük el az „Örökös Zöld Óvoda” megtisztelő címet.

A környezet mennyiségi, téri, alaki, nagyságbeli viszonyai

A környező világ a maga komplexitásában jelenik meg a gyermek előtt, de annak jellemzőit, tartalmát csak fokozatosan képes felfedezni és megismerni. A **természeti, társadalmi és tárgyi környezet matematikai jellemzői** mindvégig jelen vannak, de felismerésükhöz a pszichikus fejlődés folyamatosan és fokozatosan teremti meg a belső feltételeket.

Ezért **4-5 éves korig** a tevékenységekben természetesen megjelenő **spontán alkalmakat** ragadjuk meg, illetve olyan **játékokat kezdeményezzünk**, amelyek alkalmasak a matematikai tapasztalatok gyűjtésére. A számlálgatás, méricskélés, a tér alakítása, az irányok megszervezése, összehasonlítások, halmazképzés, párosítás, az időbeliség felfedeztetése, megnevezése, a formák letapogatása játék közben természetes tevékenység.

Pl. építőjáték közben: kicsi-nagy, alacsony-magas
csipkebogyó vagy gesztenyelánc: rövid-hosszú
bújócskánál: fa mögé, pad alá, stb.

Fontosnak tartjuk, hogy tudatosan figyeljünk ezekre a lehetőségekre, nevezzük meg a térbeli, mennyiségi és formai vonatkozásokat.

Az **5-6-7 éves** gyermekek számára a természeti, emberi, tárgyi környezet formai, mennyiségi, téri viszonyairól az említett alkalmakon kívül indokolt a **matematikai tapasztalatszerzés elkülönülése** (tapasztalataik felhalmozódása, megismerő folyamataik fejlődése, a következő életszakaszra való közvetlenebb felkészülés).

Fentiekkel e tevékenységi és tapasztalatszerzési forma **játékosságát, komplexitását**, az óvodáskor utolsó szakaszában **önállóságát** hangsúlyozzuk.

E felfogásban a gyermek spontán és tudatosan alakított feltételek mellett **matematikai tartalmú tapasztalatokat** szerez, felismeri a mennyiségi, alaki és térbeli viszonyokat, fejlődik **tér-, sík-, forma és mennyiség szemlélete**, alakul ítélőképessége, fejlődnek **értelmi képességei**.

A **matematikai tapasztalatszerzés folyamatos, többnyire utánzásos, játékos tevékenység**, amely az egész nap folyamán megjelenhet spontán helyzetekben, az általunk kezdeményezett és szervezett foglalkozásokon.

Többféle tapasztalatszerzési forma közül választhatunk tekintettel a gyermekek óvodáskori pszichikus jellemzőire, fejlődési mutatóira, megelőző tapasztalataira, aktuális érdeklődésére.

A **matematikai tapasztalatszerzés lehetséges formái** megegyeznek az óvodai tanulás egyébként is alkalmazható formáival:

- utánzásos minta- és modellkövetés,
- spontán játékos tapasztalatszerzés,
- gyermeki kérdésekre, válaszokra épülő ismeretszerzés,
- az óvodapedagógus által irányított megfigyelés, tapasztalatszerzés,
- gyakorlati probléma és feladatmegoldás,
- tanulás az óvodapedagógus által kezdeményezett és szervezett foglalkozásokon.

A matematikai tapasztalatszerzés tartalma:

- halmazokkal végezhető műveletek,
- geometriai tapasztalatok (síkban, térben),
- számfogalom előkészítése, megalapozása (számlálás, mérés).

A fejlődés várható eredményei az óvodáskor végére:

- *A gyermekek életkori sajátosságainak, képességeinek (kiemelt figyelmet igénylő gyermekek) megfelelően megtanul tájékozódni és eligazodni a szűkebb és tágabb természeti és társadalmi környezetben.*
- *Nyitottá válnak e környezet iránt, ismerik az állatokat, növényeket - óvják és védik, gondozzák azokat - pozitívan fejlődik tenni akarásuk, a munkához való viszonyuk, nő feladattudatuk, kitartásuk.*
- *Felismerik az öltözködés és az időjárás összefüggéseit.*
- *Ismerik lakóhelyük, születési helyük nevét, lakcímüket, testvéreik, szüleik nevét, foglalkozásukat.*
- *Ismerik lakóhelyük jellemző és az általános közlekedési eszközeit, szabályait, és a gyalogos közlekedés alapvető szabályait is.*
- *Felfedezik és megismerik az egyszerűbb ok-okozati összefüggéseket, mennyiségi viszonyokat, matematikai fogalmakat, melyek környezetükben rejlenek.*
- *Kialakulóban vannak azok a magatartási formák, szokások, amelyek a természeti és társadalmi környezet megbecsüléséhez, megóvásához szükségesek.*

5.2.9. Munka jellegű tevékenységek

A tevékenységben gazdag óvodai élet jellemző, de egyben sajátos formája a gyermeki munka.

- Jellemző, mert minden óvodai intézményben megjelenik;
- Sajátos, mert több tekintetben hasonlóságot mutat a játékkal, ugyanakkor nem azonosítható vele, mert eredménye van, s az önkéntes jelleg is korlátozott;
- Jellegzetes, mert sokszor egybefonódik a játékkal, olykor pedig más tevékenység folytatása vagy önálló tevékenységként jelenik meg.

Mint ilyen, **hozzájárul** a gyermek elsődleges és másodlagos **szükségleteinek, vágyainak kielégítéséhez, motivációja, képességei, tulajdonságai, szokásai fejlődéséhez differenciált feladatok** segítségével. Az óvodánkban különösen fontos hangsúlyoznunk a munka motiváltságát. A folyamatos és rendszeres tevékenység a személyiségfejlesztés (fejlődés), a gyermeki **önállóság** kibontakozásának, valamint a **közösségi kapcsolatok** a kötelesség- és felelősségvállalás erősödésének is fontos eszköze.

Programunkban a munka kétféleképpen jelenik meg: egyfelől önálló tevékenységként, másfelől az előforduló komplex tevékenységek részeként.

A gyermeki munkaalkalmak biztosításának **célja**, a munka belső szükségletként való megjelenése (a munka megszerettetése), hogy az épüljön be a gyermek önmegvalósító, önfejlesztő tevékenységének sorába. A sokféle, változatos, munka-jellegű tevékenységek során oly készségek, tulajdonságok, szokások - önkéntesség, önállósági törekvés, nyitottság, megismerési vágy, aktivitás, érdeklődés, kitartás, stb. - kialakítása, melyek pozitívan befolyásolják a gyermekek környezethez való viszonyát, közösségi kapcsolatát, kötelesség-teljesítését. A gyermek munkajellegű tevékenysége a saját- és mások elismerésére nevelés egyik formája.

A gyermeki munkatevékenység megjelenési módjai:

- A felnőttel közösen végzett munka lehet:
 - a felnőtt mellett annak megfigyelése, kisebb segítségadás,
 - a felnőtt munkájának aktív segítése,
 - "egyenrangú" félként való közreműködés a munka elvégzésébe,
 - közös munkában önálló részfeladat elvégzése (egyéniileg vagy csoportosan).
- A gyermek önálló tevékenysége
 - előzetes megbeszélés utáni munka közvetett segítségadás mellett (alkalmi megbíztatás, játékmosás, javítás),
 - rendszeres munkafeladat (önkiszolgálás, naposi munka),

- a munka gyermeki kezdeményezése.
- A gyermekek közös tevékenysége
 - már ismert, megszokott munkafolyamatok, munkaalkalmak több gyermek közös együttműködésével (terem-, ill. udvarrendezés, növény- és állatgondozás),
 - újfajta megbízatás közös elvégzése (kicsik fogadása, kiállítás közös előkészítése),
 - önálló munkaalkalmak keresése, kezdeményezése.

Feltételek, az óvodapedagógus feladatai:

- A gyermeki munka az óvodapedagógustól tudatos pedagógiai szervezést, a gyermekkel való együttműködést és folyamatos konkrét, reális, vagyis a gyermeknek saját magához mérten fejlesztő értékelést igényel.
- Számoljunk a család elsődleges alapozó szerepével, de pedagógiai tudatossággal hassunk is rá.
- Minden munkaalkalom kellően motivált legyen.
- A munka a gyermekek által kedvelt tartalomra és munkaformára irányuljon. Ez lehet ismert munkatevékenység, ismert környezeti tartalomhoz kapcsolódó munkaalkalom (pl. palántázás, állatetetés, levélgyűjtés stb.).
- A gyermekek közötti együttműködéssel kapcsolatos tapasztalatokra épüljön.
- A munkafeladat igazodjon a gyermek aktuális fejlettségéhez és a gyermekek egyéni fejlődési jellemzőihez.
- A gyermekek a munka elvégzésében közvetlenül vagy közvetve érdekeltek legyenek.
- A gyermeki munkavégzés rendszeres, folyamatos és minden életkornak megfelelő legyen:
 - vannak állandó, évszaktól függetlenül jelenlévők (önkiszolgáló munka),
 - vannak alkalm szerűek (otthoni megbízatás),
 - időszakosak, pl. évszakok kínálta alkalmak (levél-, hóseprés, gallygyűjtés), készülődés jeles- és ünnepnapokhoz.
- Figyelembe kell vennünk az óvodapedagógus a gyermek belső feltételeit!
- Építenünk kell
 - a gyermek játékos beállítódására,
 - alakuló feladattudatára,
 - tevékenység és utánzási vágyára,
 - önállósági törekvéseire.
- A feladatok elvégzéséhez nyugodt légkört, megfelelő játékosságot, gyakorlási lehetőséget, biztonságos munkaeszközöket, időt és helyet biztosítunk.

- Az egyéni és közös munkavégzést mindig követi az értékelés valamilyen formája, ön-, egymás-, óvónő értékelése.

A fejlődés várható eredménye az óvodáskor végére:

- *A gyermekek képesek alapvető személyes szükségleteik kielégítésére.*
- *Bekapcsolódnak a közös feladatokba.*
- *Szűkebb környezetük rendjében igényesebbé válnak.*
- *Segítenek a kisebbeknek és a rászorulóknak.*

6. TERVEZÉSÜNK, ÉRTÉKELÉSÜNK, SZAKMAI DOKUMENTUMAINK KAPCSOLATA

6.1. PEDAGÓGIAI PROGRAMHOZ KAPCSOLÓDÓ SZAKMAI DOKUMENTUMAINK:

Éves beszámoló, amiben az intézményvezető értékeli az elmúlt nevelési év munkatervében meghatározott feladatok megvalósítását, az intézményi önértékelés keretében évente vizsgálandó szempontok, a vezetési programban kitűzött célok, az ellenőrzések tapasztalatai tükrében.

A vezető éves pedagógiai munkatervét tartalmazza: 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet 3. §
Az éves beszámoló megállapításaira épül és összefüzi az egyes csoportok éves pedagógiai munkáját.

A pedagógusok teljesítményértékelését a 18/2024. (IV. 04.) BM rendelet tartalmazza. A rendelet meghatározza a teljesítményértékeléssel kapcsolatos jogköroket, a teljesítményértékelés folyamatát, időkorlátait, az értékelő és értékelendő személyek feladatait, irányt mutat az értékelendő személyek teljesítményszintek szerinti besorolásához. A TÉR egy fejlesztő eszköz, amely visszajelzést ad az érintett munkatársak számára munkavégzésük színvonaláról, és lehetőséget biztosít a munkáltatói döntéseket megalapozó objektív szempontrendszer alkalmazására, a legkiválóbbak anyagi többletelismerésére. A TÉR dokumentálása az oviKRÉTA felületén fog történni.

„Százholdas Pagony Óvoda Éves Ütemterve” tartalmát óvodánk nevelőtestülete állította össze (3. sz. melléklet).

Kiseb és nagyobb korosztály számára is tartalmaz keret tervet. Ez bőséges kínálatot nyújt, s az adott időszakra jellemző (évszak, ünnepek, közös programok...) játéktémákat, változatos tevékenységeket, matematikai tartalmat, ábrázolási technikákat, mozgásfejlesztő játékokat, irodalmi és ének-zenei anyagot tartalmaz. A csoport összetételét, fejlettségét, érdeklődési körét figyelembe véve a kínálatból bármelyiket választhatjuk. A keret terv hosszú ideig használható, nem kell minden évben újat készíteni, mert a gyermekek évről évre magasabb szinten vesznek részt a játékokban, más lesz fontos és érthető számukra, újabb szempontokkal egészíthetjük ki az eredeti játéktartalmat, korábbi tapasztalataink és a csoport pillanatnyi kívánsága alapján. Igyekszünk úgy formálni lépésről lépésre tervezési munkánkat, hogy a gyermeki önkéntesség maximális figyelembevételével segítse az óvónőnek a biztonságot jelentő tudatos felkészülést, odafigyelést, célok, feladatok, módszerek, eszközök és stratégiák tervezését.

Csoportnapló tartalmi elemeit szabályozza: 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet 91. § (1)-(2)-(3) pontja
PP-unk alapján a nevelőmunkánk tervezésének, megvalósításának dokumentálására szolgál. Csoportunk gyermekeinek - törvény által előírt - adatai feltüntetésével, csoportprofilunk alapja jól kirajzolódik, erre, az előző évi eredményekre és az új

kicsinyeknél tett családlátogatás tapasztalataira épül az éves nevelési tervünk, szervezett programjaink, tevékenységeink. Nevelési tervünket félévente értékeljük. Az éves ütemtervünkéből (tematikus terv) lebontva, témaheteket jelenítünk meg a csoportnaplóban. Terveink alapja a játék, melyet az élmények, a tapasztalatok táplálnak, és komplex módon összekapcsoljuk benne a hangulati elemeket, az éneket, énekes játékot, mondókát, mesét, verset, a vizuális kifejezés változatos variációit. Rögzítjük a szükséges, illetve készítendő eszközöket. Kettő hét lezárásaként, a reflexió részben, reális szakszerű értékelést írunk, a portfólió szempontsor alapján. Ez támpontot ad a további tervezéshez. Komplex módon tervezzük meg, a pedagógiai folyamat minden lényeges elemét: tartalom, cél, gyermekek érdeklődése, előzetes tudása, életkori és egyéni sajátossága, környezetünk lehetőségei, korlátai. Terveinkben minden gyermekünknek benne kell lennie, sokszínű megvalósítással biztosítanunk kell számukra a differenciált fejlesztést, hogy valamennyien az önmagukhoz mért legoptimálisabb fejlettséget ériék el. A teljes pedagógiai folyamat követhető a csoportnaplóban, valamint a gyermeki produktumokban.

2024 őszétől a Belügyminisztérium elrendelése szerint az egyik dokumentum a csoportnapló, melyet egy online oviKRÉTA rendszerben kell vezetni.

6.2. A PEDAGÓGUS ÁLTAL VEZETETT TANÜGYIGAZGATÁSI DOKUMENTUMOK

Felvételi és mulasztási napló tartalmi elemeit szabályozza: 20/2012. (VIII. 31.)

EMMI rendelet 90. §

Az óvodába felvett gyermekek nyilvántartására és mulasztásaik vezetésére szolgál.

Az óvodapedagógusok napi rendszerességgel vezetik.

2024 őszétől a Belügyminisztérium elrendelése szerint a felvételi és mulasztási napló dokumentum vezetése is az online oviKRÉTA felületen történik.

Fejlődési napló (Gyermekmozaik) tartalmi elemeit szabályozza: 20/2012. (VIII.

31.) EMMI rendelet 93/A. §

2024 őszétől a Belügyminisztérium elrendelése szerint a gyermek fejlődését nyomon követő dokumentáció vezetése is az online oviKRÉTA felületen történik.

A tanköteles kor betöltését megelőző nevelési évtől az iskolai tanulmányok megkezdéséhez szükséges készségek, képességek rögzítésével egészül ki a kötelező dokumentumban, az iskola-előkészítő fejlesztő pedagógiai tevékenység tervezése érdekében.

7. A GYERMEKEK FEJLŐDÉSÉNEK FOLYAMATOS NYOMON KÖVETÉSE MEGFIGYELÉSEL, DIFER MÉRÉSEL ÉS ÉRTÉKELESEL

A megfigyelés, a gyermek fejlődésének folyamatos nyomon követése, a képességei elsajátítási szintjének mérése a DIFER-rel, és ezek értékelése a pedagógiai tevékenység kiindulópontja, de egyben az eredményesség mutatója is. Fontossága miatt ezzel kapcsolatban sem nélkülözhetjük a játékos, derűs légkört. Minél gyermekközelibb formákkal és módszerekkel akarunk tájékozódni a gyermekek fejlődéséről, aktuális fejlettségéről, annál realisabb képet kapunk tájékozottságukról, alapkészségeikről, magatartási jellemzőikről, egész személyiségükéről. Ezen eredmények segítik az egyéni fejlesztési tervek elkészítését és a folyamatos fejlesztést.

Az információgyűjtés formái:

- találós, érdekes, játékos hangulatú kérdések,
- változatos tevékenységformák kezdeményezése,
- érdekes helyszínek kiválasztása,
- vonzó figyelemfelhívó tárgyak, eszközök bevonása,
- a gyermekek teljes körű aktivizálása, az óvodapedagógus érdeklődő példája,
- DIFER programcsomag és az ehhez kapcsolódó fejlesztő játékok gyűjteményei.

Irányulhat:

- a gyermekek tapasztalatainak, ismereteinek mélységére, témáira,
- alapkészségek elsajátítási szintjének mérésére,
- a tapasztalatok birtokbavételének, megőrzésének, felidézésének, alkalmazásának mértékére,
- az önálló alkalmazás formáira,
- a gyermekek viselkedésében (szokásaiban) bekövetkezett változásokra.

Kapcsolódhat:

- az egyéni fejlettségi szint méréséhez, egyéni fejlesztési terv készítéséhez,
- az alap tapasztalatszerzéshez (a gyermekek érdeklődéséhez, képességeikhez),
- a tapasztalatok alkalmazásának formáihoz,
- a gyermekek viszonyrendszerében bekövetkezett változásokhoz,
- a gyermekek mindennapi, spontán megnyilatkozásaihoz,
- a konkrét tartalmi ismeretek gyakorlásához.

A fejlődés nyomon követésére „**Gyermekmozaik**” címmel vezetünk dokumentációt, mely kiegészítésként feltöltésre kerül az oviKRÉTA felületére.

(4. sz. melléklet).

Ennek tartalma:

- anamnézis
- családlátogatás tapasztalatai
- az óvodakezdés, a befogadás, bemenet tapasztalatai
- szülői nyilatkozatok
- a fejlődés nyomon követése
 - kiscsoportos kortól kezdődően
 - DIFER mérés, értékelés az augusztus 31-ig 5. életévét betöltött gyermekkel (szeptember – május)
 - folyamatos megfigyelés és DIFER mérés együttes eredménye alapján objektív, teljes képet tudunk alkotni a gyermekről, aktuális fejlettségi szintjéről (érzelmi-szociális-, értelmi-, beszéd-, hallás-, látás-, mozgásfejlettség), ezáltal meg tudjuk tervezni a fejlesztés irányát, módját (egyéni, csoportos)
 - a szülőnek félévente írásos tájékoztatást adunk (kérésére bármikor), illetve, szükség esetén a Nevelési Tanácsadó, egyéb szakértői bizottság részére.
- egyéni fejlesztési
- szülőkkal való kapcsolattartásról szóló feljegyzések
- gyermeki produktumok
- valamint egyes esetekben: bölcsődei jellemzés, orvosi és/vagy szakértői vélemény, bírósági végzés, szülői kérelem

A fejlődés így nyomon követhető, különösen a figyelem középpontjában állnak a különleges bánásmódot igénylő gyermekek, a hátrányos helyzetű a halmozottan hátrányos helyzetű és a tehetséges ígéretes kisgyermekek.

A fejlődés várható eredményei az óvodáskor végén:

- *A gyermek belső érése, a családi és óvodai nevelés eredményeként az egészségesen fejlődő kisgyermek az óvodáskor végére eléri az iskolai élet megkezdéséhez szükséges fejlettséget.*
- *A gyermek az óvodáskor végén belép a lassú átmenetnek abba az állapotába, amelyben majd az iskolában, az óvodásból iskolássá szocializálódik.*
- *A testi érettségét az orvos állapítja meg. A pszichikus érettség hiteles ismerői az óvónők és a szülők. Az óvónők folyamatos megfigyelése, a teljesítményszintek mérése, az együtt eltöltött hosszú idő, reális képet ad az iskolaérettség megállapításához (kivételek ez alól a kiemelt figyelmet igénylő gyermekek). Az ő esetükben a megfelelő szakember közreműködése szükséges.)*

A kisgyermek képessé válik az iskolai életmód elfogadására:

- ha érdeklődő és kíváncsi,
- szükség szerint kreatív,
- ha képes bekapcsolódni és bizonyos ideig elmélyülten foglalkozni a választott, vagy ajánlott dolgokkal,
- ha önállóan, leleményesen oldja meg a helyzeteket,
- ha játékában ötletei, elképzelései vannak, amihez a kivitelezés módját is keresi,
- ha az elkezdett dolgokat, játékokat befejezi,
- ha figyelmesen hallgatja a mesét,
- ha képes felnőttekkel, társaival beszélgetni nyíltan, szorongásmentesen,
- ha tud kompromisszumot kötni,
- ha jól utánoz, társai és a felnőttek elképzeléseit többnyire megérti,
- ha szeretne megfelelni környezete igényeinek,
- ha késleltetni tudja szükségletei kielégítését,
- ha egyre több szabályhoz tud alkalmazkodni,
- ha kialakulóban van feladattudata, és ez a feladatok megértésében, feladattartásban, a feladatok egyre eredményesebb elvégzésében nyilvánul meg.

„Átballaghat” az iskolába, a kedvező iskolai légkörbe, ahol iskolássá válik, lassan, egyéni tempóban, az iskolai körülmények hatására.

A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek esetében folyamatos, speciális szakemberek segítségével, velük együttműködve végzett pedagógiai munka mellett érhető csak el a fentiekben leírt fejlettségi szint.

8. A HATÉKONYSÁG ÉRDEKÉBEN MEGFOGALMAZOTT ELVEINK, A PROGRAMUNKKAL DOLGOZÓ ÓVODAPEDAGÓGUSOKKAL SZEMBENI ELVÁRÁSAINK

A tanult módszertani ismereteinket a jelenkori pszichológiai, pedagógiai kutatási eredmények tükrében újraértékeljük, újraértékeljük. Minden alkalmat megragadunk a párok, a nevelőtestület elemző beszélgetéseire. Az elfogadott másság, a különböző jártasság egy-egy területen az óvónőket is feljogosítja arra, hogy belső továbbképzéseinken, beszélgetéseinken az általa kedvvel és sikerrel gondozott nevelési terület korszerű ismereteit továbbadja. A nevelési évre vonatkozó belső továbbképzési elképzeléseinket az éves munkaterv tartalmazza. Amennyiben valaki külső továbbképzésen vesz részt közülünk, az első szakmai fórumon beszámol a képzésen szerzett ismereteiről. Továbbá módszertani kultúrájának teljes skálájával segíti a kiemelt figyelmet igénylő-, a migráns-gyermekeket, a nemzeti-, és az etnikai kisebbséget, ha arra igény van.

Így teljesedik ki, válik igazán színessé, a szép, mindig igényes palettánk.

Együttműködésünk feltételezi az óvónők kifogyhatatlan meseismeretét, a „csak tiszta forrásból” származó mondóka, vers, dal repertoárját, képességeihez viszonyítva minél több manuális tevékenység technikai ismeretét, játékkínálatának kimeríthetetlen tárházát, valamint pontos fogalomhasználatát, a 3-7 éves korosztály fejlettségéhez igazodó példaértékű kommunikációját. Mindezek segédletével „követve vezeti” társával és a daduska nénivel a gyermekeket.

Együtt alakítottuk ki tervszerűen és tudatosan a sok-sok információ birtokában az óvoda életét, hogy élményeket nyújtson a gyermekek számára.

Úgy alakítottuk az óvoda életét, hogy sokféle kapcsolat, sokféle együttműködés, a gyermekek igényéhez igazított tevékenységi alkalmak, a manuális és szellemi tevékenységek különböző variációja, a vidámság, a meghittség, a nyugalom és nyüzsgés biztosítsa az óvoda hangulatát, az egész nap élményszerűségét.

Megteremtettük a csoportszobában, az udvaron azokat a feltételeket, melyek megfelelő lehetőséget biztosítanak elsősorban a játékhoz, mozgáshoz.

Nyitottak vagyunk a gyermekeket körülvevő környezetre, annak változásaira.

Tájékozódunk a gyermekek egyéni élményeiről, és megtervezzük, megszervezzük a közös élményszerzést, így mindkettőre építhetünk munkánk során.

Úgy érezzük, sikerült megőrizni a gyermeki döntés szabadságát, hogy mikor, mit, hol, hogyan, kivel akar tevékenykedni.

Úgy hisszük, hogy az élménygazdag óvodai tevékenységrendszer megteremtésével tág terét nyújtjuk a gyermeki kezdeményezésnek, felfedezésnek, és aktív együttműködésnek. Ilyen feltételek mellett válik a gyermek nyitottá, közlékenyvé, vágyódik környezete megismerésére, felfedezésére, ráérez a problémák megoldásának nagyszerű örömére, ki akarja fejezni magát, fokozódik alkotókedve, s közben csiszolódnak pszichikus funkciói, szociális tulajdonságai, ügyesedik, növekszik testi

ereje. Visszaadtuk a feltételek megteremtésével a gyermek természetes mozgásszabadságát, ezzel sokféle funkció fejlődését segítjük elő „spontán módon”.

Elfogadtuk azt a tényt, hogy a feladat- és teljesítmény orientáltság óvodás korban kedvezőtlen hatású. A „mindig jobban és tökéletesebben, pontosabban” értékelések gátjai lehetnek az újrapróbálgatásoknak, következmények nélküli találgatásoknak, önmaga tényleges megismerésének. Ugyanakkor tudatosítottuk önmagunkban, hogy sokkal fontosabb a képességfejlesztés elméleti és gyakorlati ismereteit megszerezni és alkalmazni differenciált feladatokon keresztül, mint azt valaha is gondoltuk. A csoportban dolgozó óvónők így eredményesebben tudnak felkészülni az adódó helyzetekre, észreveszik a gyermek stagnáló, előrefutó vagy lemaradó fejlődését.

A gyermekek érdekében tudatosan, kezdeményeztük az együttműködést a családokkal, melynek köszönhetően sokakat már megnyertünk, a kételkedőket pedig a szakmaiság (konkrét példák) mintaként való bemutatásával folyamatosan igyekszünk meggyőzni. Az együttműködés során használjuk az infokommunikációs eszközöket is a gyors, többirányú és közvetlen kapcsolattartásra.

Megismertettük óvodai életünket az iskolával és más szakmai közösségekkel. Kommunikációnkat, együttműködésünket mindenkivel a kölcsönös megbecsülés, konstruktivitás jellemzi.

9. AZ ÓVODA KAPCSOLATAI

A Kárpát-medence magyar nyelvű intézményei közötti oktatási tér kialakítása érdekében, óvodánk nyitott a külhoni magyar óvodákkal való kapcsolatépítésre, és – lehetőségeink szerint – szakmai kapcsolat fenntartására.

Óvodánk kapcsolatot tart azokkal az intézményekkel, amelyek az óvodába lépés előtt (bölcsőde), az óvodai élet során (Gyermekjóléti Szolgálat, gyermekorvos, védőnő, logopédus, gyógypedagógus, művelődési ház, könyvtár) és az óvodai élet után (általános iskolák) meghatározó szerepet töltenek be a gyermek életében.

A kapcsolattartás formái, módszerei alkalmazkodnak a feladatokhoz és a szükségletekhez.

Alapvető feltétel, hogy folyamatos, tartalmas együttműködést alakítsunk ki a szülőkkel, hiszen az óvodai nevelés a családi neveléssel együtt, azt kiegészítve szolgálja a gyermek fejlődését. Az együttműködés és a kapcsolattartás formái változatosak.

A kapcsolattartás formái:

Szülők (1. számú melléklet):

/TÁMOP 3.1.4. saját intézményi innováció: „Óvoda - család nevelőpartneri együttműködése korszerű módszerekkel./

- családlátogatás
- szülői értekezlet
- közös programok, események, ünnepek, a szülők látogatásának, részvételének biztosításával
- fogadóóra szülő kérésére vagy óvodapedagógus kezdeményezésére
- infokommunikációs eszközök és online csatorna működtetése
- igény -, elégedettségvizsgálat

Szülők Szervezete:

- tanév eleji újraszerveződés, választmány alakítása
- folyamatos párbeszéd, fókuszcsoporthozos beszélgetés
- infokommunikációs eszközök

Fenntartó:

- igényazonosítás, éves beszámoltatás
- infokommunikációs eszközök

Zsebibaba Bölcsőde:

- szakalkalmazotti értekezlet, nevelési értekezlet, melyen a pedagógusok és a kisgyermeknevelők kifejtik szakmai álláspontjukat
- bölcsőde - óvoda átmenet könnyítését segítő szerveződések

Orbán Dénes Általános Iskola (2. számú melléklet):

/TÁMOP 3.1.4. saját intézményi innováció: „Óvoda – iskola átmenet törésmentes megvalósítása.”/

- programegyeztetés
- szükség szerint nevelési értekezlet
- igény szerint szülői értekezlet
- nevelői munkaközösség életre hívása, melyben minden pedagógus aktívan részt vállal
- iskolalátogatás, óvodalátogatás (gyermekek-pedagógusok)
- Gergely-járás
- közös pályázatok
- infokommunikációs eszközök
- igény -, elégedettségvizsgálat

Egészségügyi és szociális védőháló (védőnő, gyermekorvos, fogorvos, család- és gyermekjóléti szolgálat):

- időszakos szűrés az óvodában
- rendszeres, folyamatos ellenőrzés
- közös előadások, fórumok szervezése az egészséges életmóddal kapcsolatban
- gyermekek, családok utaztatása
- pszichológiai tanácsadások
- veszélyeztetett gyermekek, családok esetén gondozásba vétel segítése
- infokommunikációs eszközök

Pedagógiai szakszolgálatok

- a gyermekek problémáinak feltárása
- rendszeres, szakszerű és speciális foglalkoztatás az óvodában, konzultáció a gyermek óvodapedagógusával
- infokommunikációs eszközök

Az SZTE Pedagógusképző kar, óvodapedagógus-képző szakcsoportja:

- aktuális megállapodás szerint (hallgatói létszám, kiemelt feladat): hallgatóknak gyakorlat és gyakorlati vizsga lehetőség biztosítása

Helyi intézmények, civil szervezetek (Közösségi Színtér és Könyvtári, Információs és Közösségi Hely; Egészségvédő Egyesület, Nyugdíjas Klub, Teleház, Beretzk Péter Természetvédelmi Klub, Röszei Sportkör, PaprikaMolnár Kft, Röszei Gazdakör):

- kölcsönös programokhoz történő csatlakozás, egymás munkájának támogatása
- közös pályázatok
- infokommunikációs eszközök

10. A GYERMEKEK ESÉLYEGYENLŐSÉGÉNEK BIZTOSÍTÁSA

Pedagógiai programunk megvalósítása során kiemelt figyelmet fordítunk az egyenlő bánásmód, esélyegyenlőség és a társadalmi felzárkózás követelményének érvényesülését segítő intézkedésre. Intézményünkben tilos a jogellenes elkülönítés minden formája.

Az egyenlő bánásmód követelményeit különösen érvényesítjük: az intézménybe való felvételnél, szabályrendszer kialakításakor, teljesítmény értékelésekor, szolgáltatások biztosítása, igénylése során, a juttatásokhoz való hozzáférés és az óvodai nevelésben való részvétellel összefüggő jogviszony megszüntetése során.

11. INTEGRÁCIÓ AZ INTÉZMÉNYBEN

Az integráció az inkluzív pedagógiai gyakorlatunk azon része, amely a többségtől bármely szempontból eltérő gyermekek elfogadását és a többséggel történő együttnevelését jelenti. A „minden gyermek más” elvet valljuk, célunk a gyermek saját szintjének maximumára való eljuttatása. Álláspontunk szerint az előzetes ismeretekre kell építenünk, melyben benne van az egyén előtörténete, kapcsolatrendszere, attitűdje, teljes személyisége. SNI, BTM-N gyermekek esetében a szakértői vélemény előírásainak követése elengedhetetlen. Mindennapjainkban a játék megfigyelése elősegíti a differenciált tervezést, a konkrét célok, feladatok, módszerek, eszközök, időkeretek, munkaformák meghatározását.

Célunk, hogy a kiemelt figyelmet igénylő gyermekek, az etnikai kisebbség és a hazájukat maguk mögött hagyó családok (migráns) gyermekeinek nevelése és fejlesztése illeszkedjen óvodai nevelésünk egészébe. Az együttnevelés minden esetben egyéni fejlesztést is jelent, mely óvodapedagógus, szülő, szükség szerinti szakember team munkájában valósul meg, folyamatos visszacsatolással, nyomon követéssel.

Munkánk hatékonyságához elengedhetetlen a pedagógiai asszisztens és a dajkák mindennapos nevelőpartneri együttműködése. Ennek érdekében folyamatosan tájékoztatjuk őket az egyes tevékenységek szervezéséhez kapcsolódó elvekről, célokról, feladatokról, pontosan körülhatárolva, miben kérjük a segítségüket. Kompetens szerepköri feladataik: az óvoda óvó-védő funkciójának teljesítése, a gyermekekről kapott információk vagy saját élményű tapasztalataik átadása feletteseik felé, a megszerzett ismeret és tudásanyag gyakorlati munkájukba való beépítése, saját elfogadó-befogadó attitűdjük kiépítése, lelki egészségük védelme, a gyermekek tevékenységének segítése - önállóságuk támogatása. Az óvodapedagógus útmutatása alapján alkalmazzák az egyéni bánásmód elvét. Válgák igényükké a rendszeres, folyamatos továbbképzésen való részvétel.

12. AZ ÓVODAI GYERMEKVÉDELEM

Az óvoda, mint intézmény a prevenció mellett célul tűzte ki, hogy a hatáskörébe tartozó gyermekek problémáit kezeli, feldolgozza, a gondokat orvosolja a helyi társadalom gyermekvédelemben érintett társszerveivel, szakembereivel együtt.

Ezen túl biztosítani kell a gyermekek számára mindazokat a jogokat és elvárásokat, amelyeket az intézmény számára a vonatkozó jogszabályok és rendeletek előírnak.

Fogalmak:

- **veszélyeztetett gyermek:** „olyan – magatartás, mulasztás vagy körülmény következtében kialakult – állapot, amely a gyermek testi, értelmi, érzelmi vagy erkölcsi fejlődését gátolja vagy akadályozza.”
- **hátrányos helyzetű gyermek:** „a szükségletek kielégítése korlátozott valamilyen mértékben, de fejlődése nem veszélyeztetett”.

12.1. GYERMEKVÉDELMI MUNKA ÓVODAPEDAGÓGUS FELADATKÖRÉBEN

A gyermekvédelmi munka valamennyi óvodapedagógus feladatkörébe beletartozik, így:

- elősegítik a veszélyeztetett és hátrányos helyzetű gyermekek óvodába kerülését, járását;
- biztosítják a gyermekeket megillető jogok érvényesülését az óvodán belül, szükség esetén védő-óvó intézkedésekre javaslatot tesznek;
- az új óvodások befogadását elősegítik, beilleszkedésüket az adott csoportba a lehető legzökkenőmentesebbé teszik;
- lehetőségekhez képest minél jobban megismerik a gyermekeket és családjukat;
- felismerik a problémákat, a hátrányos helyzet okozta tüneteket, az okokat, és ha szükséges, ehhez szakember segítségét kérik.
- a feltáró munka után az indulási hátrányok kompenzálására tervet készítenek és végrehajtják (a kompetencia-határokon belül)
- megszervezik a felzárkóztatást;
- megvalósítják, illetve elősegítik a tehetséggondozást;
- közreműködnek az óvodán belüli szociális szolgáltatások megszervezésében;
- az egészségügyi szűrővizsgálatok lebonyolításában részt vesznek, a szűrést - szükség esetén - soron kívül javasolják;
- elősegítik az integrált nevelést a gyermekek problémái szerinti súlyossági foknak megfelelő ellátási formában;
- a rendszeres óvodalátogatást figyelemmel kísérik, szükség esetén jelzik a hiányzást;
- a családok szociális és anyagi helyzetének megfelelően a különböző támogatásokhoz való hozzájutást javaslattal elősegítik;

- minden rendelkezésre álló eszközzel segítik gyermek családban történő felnevelését;
- a szülői szerep eredményesebb betöltésének elősegítése érdekében együttműködő kapcsolat kialakítására törekcszenek a szülőkkel;
- jó kapcsolatot építenek ki a helyi társadalom gyermekvédelmi rendszerében érintett szervekkel, személyekkel;
- a prevenciót minden gyermekre kiterjesztik.

Egyedi feladatok is jelentkezhetszenek, melyeket az „Éves gyermekvédelmi tervben” határozzunk meg.

Ugyanitt fogalmazzuk meg az elvégzéshez szükséges tárgyi-személyi feltételeket, tevékenységrendszert, a hatékonyság fokozása érdekében az innovatív eljárásokat, módszereket, a szakmai ismeretek megszerzésére irányuló képzéseket.

12.2. AZ ÓVODAI GYERMEKVÉDELMI MUNKACSOPORT VEZETŐJÉNEK MUNKÁJA

A gyermekvédelmi felelős a nevelőtestületnek az a tagja, aki az intézmény vezetőjének a megbízásából képviseli a gyermek- és ifjúságvédelmi szempontokat, szervezi, irányítja, és személyes részvételével elősegíti ezeknek a szempontoknak az érvényesülését.

Feladatai:

- A nevelési év elején megtervezi a gyermekvédelmi munkaprogramot az adott évre. Ezt a feladattervet havonkénti lebontásban készíti el a gyermekvédelmi munkacsoport felelőse, konkrét tevékenységeket jelölve benne a felelőssel együtt.
- A nevelési év elején írásban tájékoztatja a szülőket a gyermekvédelmi tevékenységről, fogadóórájáról, arról, hogy probléma esetén milyen óvodán kívüli gyermekvédelmi feladatokat ellátó intézményeket kereshetszenek fel.
- Közreműködik a helyi nevelési program gyermekvédelmi fejezetének kidolgozásában, mint a vezető óvónő szakembere.
- Szakmai megbeszéléseken mindig aktívan vesz részt, rendszeresen kifejtí érveit, álláspontját.
- Munkájáról félévenként írásban beszámol a nevelőtestületi értekezleten, illetve egyéb esetekben az intézményvezető utasítására.
- Folyamatosan kapcsolatot tart általában és konkrét esetekben a nevelési tanácsadóval, a gyámhatósággal, a pártfogókkal, nevelőszülői felügyelőkkel, rendőrséggel, valamint a családokkal foglalkozó szakemberekkel és segítőkkel.
- Rendszeresen figyeli a gyermekvédelemmel kapcsolatos jogszabályok változását, a helyi önkormányzat kapcsolódó rendelkezéseit, ezt az intézményvezető és kollégái tudomására hozza.
- Fontos feladata, hogy segítse és szorgalmazza a veszélyeztetettség, a hátrányos helyzet kritériumainak intézményi szintű megállapítását.
- Ha a gyermek veszélyeztetettségének megakadályozása érdekében tett óvodai intézkedési lehetőségek kimerültek, tájékoztatja az intézményvezetőt, aki felveszi

a kapcsolatot az illetékes szervekkel. Intézkedést kér azoktól a szakemberektől, akik illetékesek a gyermek problémáinak megoldásában (Gyermekjóléti Szolgálat, védőnő, orvos, jegyző).

- Az intézményben jól látható helyen közzéteszi a gyermekvédelmi feladatokat ellátó intézmények címét, telefonszámát.
- Összehangolja a gyermekvédelmi tevékenységet az óvodában dolgozó óvodapedagógusok között.
- Nyilvántartja a veszélyeztetett és hátrányos helyzetű gyermekeket. Feljegyzi a nyilvántartásban a gyermekekkel, illetve a családdal kapcsolatos intézkedéseket, és azok eredményességét. Ezt a feladatot a csoport óvodapedagógusaival együtt végzi.
- Folyamatosan ellenőrzi a nyilvántartásba vétel, illetve megszűnés okait.
- Elősegíti a csoportvezető óvodapedagógusok felderítő-tevékenységét. Szükséges esetekben családlátogatást végez a csoport óvodapedagógusaival.
- Továbbképzéseket tart a lehetséges eljárásokról, módszerekről, egyes gyermekek érdekében teendő intézkedésekről tanácsot ad.
- Javaslatot tesz a különböző segélyezési formákra, segít a segélykérelmek, a környezettanulmány elkészítésében, ahol szükséges.
- Részt vesz a gyermekvédelmi munka intézményi ellenőrzésében, értékelésében és minőségbiztosításában, mint az intézményvezető szakembere.

12.3. AZ INTÉZMÉNYVEZETŐ GYERMEKVÉDELMI FELADATAI

Fő feladata a gyermekek mindenképp felett álló érdekeinek érvényesítése és az érvényesülés ellenőrzése.

Ennek érdekében gondoskodik:

- a gyermeki jogok és szükségletek érvényesüléséről
- az egészséges, biztonságos környezet megteremtéséről
- a gyermekbalesetek megelőzéséről
- óvó-védő intézkedések szabályozásáról
- rendszeres egészségügyi vizsgálatok biztosításáról
- az egészséges életmód biztosításáról
- az óvodába kerülésről a gyermek 3. életévének betöltésekor
- a gyermekekkel kapcsolatos adatok védelméről
- a hozzá forduló szülők problémájának megoldásáról
- a gyermekvédelmi felelős önképzéséről, továbbképzéséről
- évente egy alkalommal a gyermekvédelmi felelős beszámolója alapján a gyermekvédelmi munka értékeléséről

13. FELHASZNÁLT SZAKIRODALOM

- 1. Dr. Kovácsné dr. Bakosi Éva: Vidámság háza**
Óvodai program Hajdúböszörmény 1999.
- 2. Óvodai élet a „Százholdas Pagonyban”**
Helyi nevelési program 1997.
- 3. Az Óvodai Nevelés Országos Alapprogramja**
A Kormány 363/2012. (XII.17.) Korm. rendelete az Óvodai nevelés országos alapprogramjáról
- 4. Buda Béla: Az empátia – a beleélés lélektana**
Gondolat 1978.
- 5. dr. Kovács György: A játék elmélete és pedagógiája**
Tankönyvkiadó Bp. 1988.
- 6. Dr. Kovács György – dr. Bakosi Éva: Játék az óvodában**
Szerzői kiadás Debrecen 1995.
- 7. Mérei Ferenc – Binét Ágnes: Gyermeklélektan**
Gondolat Bp. 1975.
- 8. Dr. Kovács György – dr. Bakosi Éva: Óvodapedagógia**
Debrecen 2004.
- 9. Dr. Kovács György – dr. Bakosi Éva: Mérészközök**
Debrecen 2004.
- 10. Labáth-Gilicze-Kovács: Óvodai nevelés kompetencia terület, tématerv javaslatok**
Educatio Kht. 2008.
- 11. Önértékelési kézikönyv – ÓVODÁK SZÁMÁRA – Oktatási Hivatal**

14. ÉRVÉNYESSÉGI RENDELKEZÉSEK

A pedagógiai program érvényességi ideje:

A nevelőtestület.....kelt határozata alapján

HATÁROZATLAN IDŐRE SZÓL.

A pedagógiai program módosításának lehetséges indokai:

1. Az óvodába járó gyermekek szocio-kulturális környezete nagymértékben megváltozik.
2. A program bevalásának eredményvizsgálatai szükségessé teszik a program módosítását.
3. A mindenkori törvényi előírások megváltozása.

Előírás a programmódosítás kezdeményezésére:

- A nevelőtestület 50%+1 fő írásbeli előterjesztést tesz az óvoda vezetőségének.
- A nevelőtestület határozatba foglalja a programban végrehajtott módosításokat.

15. LEGITIMÁCIÓS ZÁRADÉK

Az intézményi nevelőtestülete a 2025. augusztus 29-én megtartott határozatképes nevelőtestületi ülésén át nem ruházható jogkörükben, 100%-os igenlő szavazattal a Százholdas Pagony Óvoda Pedagógiai Programjának egységes szerkezetbe foglalt módosítását határozatszámom elfogadta.

Kelt: Rösze,

PH

A Százholdas Pagony Óvoda Pedagógiai Programját az intézmény igazgatója számú határozatával jóváhagyta.

Kelt: Rösze,

PH

.....
Igazgató aláírása

Mellékletek

1. SZÁMÚ MELLÉKLET

ÓVODA-CSALÁD KAPCSOLATTARTÁS A SZÁZHOLDAS PAGONY ÓVODÁBAN Időmátrix

Projekt folyamata / lépése	Intézményi					Elvárt eredmény	Értékelés / visszacsatolás
	feladat	felelős	bevontak / résztvevők	szükséges erőforrások	határidő		
Kukucsáló (nyíltnap)	Gyermekekkel és szülőkkel megismertetjük az intézményt. Bemutatókozás	Tagintézmény vezető és nevelőtestület	Nevelőtestület és szülők	Az intézmény adta tárgyi lehetőségek	március	Átfogó ismeretanyagot szereznek a szülők és gyermekek az óvodáról	
Beiratkozás az óvodába	Személyes adatok felvétele	Intézményvezető	Intézményvezető és a szülők	Felvételi napló	április	Várható létszám, és a nemek arányának átláthatósága	
Előzetes szülői értekezlet	Tájékoztatás, és szakmai munkánkba, mindennapjainkba betekintés lehetőségének nyújtása	Intézményvezető és a nevelőtestület	Intézményvezető, nevelőtestület és a szülők	Infokommunikációs eszközök, Összegyűjtött előzetes tapasztalat és információk	augusztus	Átfogó ismeretanyagot szereznek a szülők az óvodáról	
Családlátogatás	Tájékoztatás a családi háttérrel, aktualitások megbeszélése	Óvoda-pedagógusok	Óvodapedagógusok és a szülők	Anamnézis lapok	Folyamatos szeptembertől	Családi háttér megismerése	

Projekt folyamata / lépése	Intézményi					Elvárt eredmény	Értékelés / visszacsatolás
	feladat	felelős	bevontak / résztvevők	szükséges erőforrások	határidő		
Befogadás	Gyermekekkel megismertetjük a csoportszobát, és a csoport tagjait	Óvoda-pedagógusok	Nevelőtestület és igény szerint a szülő	Csoportnak a felszerelési tárgyai	Folyamatos szeptembertől	Ismereteket, tapasztalatokat szereznek az óvodáról és a gyermekekről	
Szüreti mulatság (nyílthét: váltakozva paprika, alma, szőlő a téma)	Hagyományörzés	Külső világ tev. megism. területért felelős óvoda-pedagógusok, és a nyitó értekezleten elkészített beosztás szerinti óvónők	Nevelőtestület és az érdeklődő szülők	Szőlő-burgonya és a feldolgozáshoz szükséges eszközök beszerzése. Az óvodai udvar adta lehetőségek.	szeptember	A külső világ tevékeny megismerésével növekszik a gyermekek önállósága, bővülnek társas kapcsolataik	
Együttmozgás a szülőkkel	A gyermekek életkori sajátosságainak és fejlettségi szintjének megfelelő mozgássorok, játékok összeállítása, levezetése, differenciálás Gyerekek fejlettségi szintjéről tájékoztatás, a szülőknek	Óvoda-pedagógusok	Nevelőtestület és szülők	Csoportszoba, aula, udvar a helyszín, a mozgáskortya és más tornaszerek elemei az eszköz	szeptember	testi képességek, téri tájékozódás fejlesztése, szókincs bővülése	

Projekt folyamata / lépése	Intézményi					Elvárt eredmény	Értékelés / visszacsatolás
	feladat	felelős	bevontak / résztvevők	szükséges erőforrások	határidő		
Őszi játékdal-füzés (óvodánk iskolafelé kacsingatóinak első, együtt történő bemutatkozása szülőknek, nagyszülőknek)	A gyermekek életkori sajátosságainak és fejlettségi szintjének megfigyelő mozgássorok, játékok összeállítása, levezetése. Népi ruhaviselettel, mozgáskultúrával ismerkedés. Hagyományörzés	A nyitó értekezleten elkészített beosztás szerinti óvónők	Nevelőtestület és szülők	Táncos ruhák, sportcsarnoki helyszín	október	A gyerekek esztétikai érzékének fejlesztése, új gyermekdalokkal megismerkedés	
Tökfaragás	Hagyomány ápolása, kiállítás rendezése	Óvoda-pedagógusok	Nevelőtestület és szülők	Tökök és a feldolgozásukhoz szükséges eszközök	november	finommotorika, kooperációs készség, esztétikai érzék, kézügyesség fejlesztése	
Mesejátás (csoportjaink középsős korosztályának bemutatkozása szülőknek, csoporton belül)	Szülőknek bemutató. A gyermekek életkori sajátosságainak és fejlettségi szintjének megfelelő mesék előadása	Óvoda-pedagógusok csoportonként	Nevelőtestület és szülők	Jelmezek, diszlet, csoportszoba adta lehetőségek	november	Tanulási képességek, kooperációs készség, szókincsbővítés, emlékezet fejlesztése	
Lucapogácsa-sütés	Hagyomány ápolása	Óvoda-pedagógusok	Nevelőtestület és szülők	Az aula mint előkészítő helyszín, konyha pedig a sütés tere. Alapanyagok a pogácsához	december.	finommotorika, kooperációs készség, esztétikai érzék, kézügyesség fejlesztése	

Projekt folyamata / lépése	Intézményi					Elvárt eredmény	Értékelés / visszacsatolás
	feladat	felelős	bevontak / résztvevők	szükséges erőforrások	határidő		
Karácsonyi hangverseny	Hagyomány ápolása	Nevelőtestület	Nevelőtestület	Betlehemi bábok, ajándék a megjelent vendégeknek. Templom mint helyszín szerepel.	december	A gyermekek esztétikai érzékének, fejlődése, ünnepi hangulat fokozása	
„Gyurmázós” délután (csoporthangverseny) kicsinyei együtt tevékenykednek a szülőikkel, csoporton belüli elfoglaltság)	Hagyomány ápolása, gyerekek életkorának megfelelő mozgássorok átültetése gyakorlatba	Óvoda-pedagógusok	Nevelőtestület és szülők	Só-lisztgyurma, formázáshoz eszközök	január	Finommotorika, szókincs, társas kapcsolatok bővülnek	
Egyéni beszélgetések SWOT	Aktuális problémák, feladatok megbeszélése és dokumentumok áttekintése	Óvoda-pedagógusok	Pedagógusok, s a csoportjukba tartozó gyermekek szülei	Emlékeztetők, Jelenléti ívek, Teljesítési igazolások, Feljegyzések, rajzok, stb.	január	A szülők visszajelzést kapnak arról, hogyan fejlődtek az eltelt időszakban a gyerekek	
Vitaminnapok Előlétszűletek Márc. 15-ei megemlékezésre Megemlékezés	Egészséges életmódra nevelés Hazafiasságra nevelés	Nevelőtestület	Nevelőtestület érdeklődő szülők	Zöldségek és gyümölcsök	március	Változatos ízek, illatok megismertetése a gyerekekkel	

Projekt folyamata / lépése	Intézményi					Elvárt eredmény	Értékelés / visszacsatolás
	feladat	felelős	bevontak / résztvevők	szükséges erőforrások	határidő		
Együtt-munkálkodás Föld napi környezetvédelemre nevelés	Jeles nap, környezetvédelemre nevelés	Nevelőtestület	Nevelőtestület és szülők	Palánták, cserjék és a föld megműveléséhez szükséges eszközök. Helyszínek (kertek) szétosztása csoportonként	április	A külső világ tevékeny megismerése, növekszik a gyermekek önállósága, bővülnek társas kapcsolataik	
Anyák napi játszódelután	Énekes játékok, mondókák megismertetése, ismétlése, gyakorlása. Hagyomány ápolása	Nevelőtestület	Nevelőtestület és szülők	Virág, ajándék	május	A gyermekek – anyukák közös játékelményhez jutása gyermekek ének-zenei képességeinek fejlesztése	
Gyermeknap (nyílthet)	Jeles nap, örömteli játék az udvaron Szülők szervezésének meglepetés interaktív mesejátéka	Intézményvezető és nevelőtestület	Nevelőtestület és a szolgáltatást nyújtó emberek	Ugráló vár, gyerekeknek ajándék, az udvari játékok adatai lehetőségek kiaknázása	május	A gyermekek közös játékelményhez jutása	
CD- emlékkönyv kisgyermekről	Betekintési lehetőség a mindennapiainkba	Óvodatitkár	Óvodatitkár	CD, fényképezőgép, számítógép	Folyamatos egész évben	Átfogó ismeretanyagot szereznek a szülők a mindennapi életünkről	

Projekt folyamata / lépése	Intézményi					Elvárt eredmény	Értékelés / visszacsatolás
	feladat	felelős	bevontak / résztvevők	szükséges erőforrások	határidő		
Falusi Suttogó Facebook	Óvodai eseményeinkről tájékoztatás írásban és fényképek útján.	Intézmény-vezető	Intézményvezető, óvodatitkár, óvodapedagógusok	Fényképek	Folyamatosan havonta	Szülőkön kívül más is betekintést kaphat a mindennapi életünkbe	
Faliújság	Információ átadás	Óvodatitkár és óvodapedagógusok	Óvodatitkár	Fényképezőgép, nyomtató, szóróanyagok	Folyamatos egész évben	Új és érdekes programlehetőségek ajánlása a családoknak	
Fogadóóra	Aktuális problémák, feladatok megbeszélése és dokumentumok áttekintése	bevonat pedagógusok	pedagógusok, s a csoportjukba tartozó gyermekek szülei (védőnő, pszichológus, stb...)	Óvónői szoba	Rendszeresen a megállapodott időpontban	Kevesebb problémával, konfliktussal nevelhetjük közösen a gyermekeket	

2. SZÁMÚ MELLÉKLET

ÓVODA-ISKOLA ÁTMENET TÖRÉSMENTES MEGVALÓSÍTÁSA Időmátrix

Projekt folyamata / lépése	Intézményi				Elvárt eredményt	Értékelés / vissza-csatolás
	feladat	felelős	bevontak / részvevők	szükséges erőforrások	határidő	
Iskolafelél kacsingatók avatása	a legnagyobbak kiválasztása, tűnneplése, csemegézés	projekt koordinátor, minden óvónő	gyermekek, óvónők	játéknyomda, csemege	szeptember első hete	beszélgetés a gyerekekkel
Alkalmanként szervezett mozgás a tornacsarnokban	a gyermek életkori sajátosságainak és fejlettségi szintjének megfelelő mozgássorok, játékok összeállítása, levezetése, differenciálás	intézményvezető	gyermekek, óvónők	Sportcsarnok, ill. annak felszerelési tárgyai, sporteszközei	Szólnak az iskolából, amikor át tudják engedni a sportcsarnokot. pl. nevelés nélküli munkanap	gyermek- mozaikban, fényképek
Csak nagyoknak szóló művészeti tevékenység: őszi játékdal-fűzés	énekes játékok, mondókák megismertetése, ismétlése, gyakorlása	Projekt koordinátor	iskolafelél kacsingatók, művészeti munkaközösség	a választott játékokhoz szükséges óvodai eszközök	október	Intézkedési terv fényképek

Csak nagyoknak szóló művészeti tevékenység: karácsonyi kézműves foglalkozás	karácsonyfadíszek, képeslapok készítése különleges technikával	Projekt koordinátor	iskolafelélő kacsingatók, művészeti munkaközösség	a választott alkotásokhoz szükséges óvodai eszközök, alapanyagok	december második hete	a gyermekek esztétikai érzékének, kézügyességének fejlődése, ünnepi hangulat fokozása	Intézkedési terv fényképek
Csak nagyoknak szóló művészeti tevékenység: mesemondó délután	az iskolafelélő kacsingatók önkéntes, önálló mesemondása a csoportokban, majd közülük a legügyesebb, legbátrabb mesélők a kortársaik körében is képviselik csoportjukat	Projekt koordinátor, ill. minden óvónő	Gyermekek, óvónők	mesemondó igazolványok a csoportban, oklevelek a kortársak előtt mesélők számára	a magyar kultúra napja (január 21.) és az azt megelőző hét	kommunikációs készség fejlődése, önbizalom, „beszédbátorság” erősödése	Intézkedési terv fényképek
Könyvtárlátogatás	játékos ismerkedés a könyvtárral	Projekt koordinátor	iskolafelélő kacsingatók, óvónők, könyvtáros	könyvtár és berendezései	január vagy február	a gyermekek érdeklődése a könyvek, az olvasás megtanulása iránt	
Az iskolások néptánc bemutatója	a gyermekek megismertetése a népi ruhaviselettel, mozgáskultúrával	óvoda-iskola összekötő	iskolafelélő kacsingatók, óvónők, néptánc oktató	művelődési ház nagyterme	március 15. előtt	érzelmi ráhangolódás az ünnepre, motiváltság az ének-zenei tevékenységekre	óvoda – iskola éves együttműködési tervben, fényképek

Gergely-járás hagyománya I.	kupaktanács, iskolások műsorának megtekintése, a nyílt nap szervezésének segítése	óvoda-iskola összekötő	gyermekek, óvónók, 4. vagy 8. osztályos tanulók és osztályfőnökök	meghívók nyílt napra, közös iskolalátogatásra	március 12. vagy május 9.	motiváltság az iskolai látogatáshoz	óvoda – iskola éves együttműködési tervben, fényképek
Gergely-járás hagyománya II.	iskolásokkal kézen fogva átsétálás az iskolába, látogatás az épületben és az első osztályban	óvoda-iskola összekötő	iskolafelé kacsingatók, óvónók	ajándék a vendéglátóknak	a meghívásnak megfelelően	a gyermekek tapasztalatot szereznek az iskola épületéről, a berendezéséről, a tanítás hangulatáról	óvoda – iskola éves együttműködési tervben
Gergely-járás hagyománya III.	iskolás játék	minden óvónó	iskolafelé kacsingatók (részt vehetnek kisebbek is benne), óvónók	iskolás sarok berendezése óvodai eszközökkel, felhasználható anyagokkal	az iskolalátogatás utáni naptól	tanulási képességek, kooperációs készség fejlődése	csoportnaplóban
Tanítónó ismerkedése a leendő tanítványaival	kupaktanács, közös játék lebonyolítása	óvoda-iskola összekötő	iskolafelé kacsingatók, tanítónó, óvoda-iskola munkaközösség-vezető	megfelelő hely biztosítása udvaron vagy épületben	május vége, június eleje	kellemes közös élmény a leendő tanítónóval	óvoda – iskola éves együttműködési tervben

Vízhez szoktatás	úszás-előkészítés, úszásoktatás differenciáltan	intézményvezető és helyettese, óvoda-iskola összekötő	iskolafelé kacsingatók, Némó Úszósuli, 2 óvónő és 2 dajka, előzetes beosztás szerint	költségvetésből és szülői hozzájárulásból finanszírozott külső beszállító	június első két hete	a gyermekek biztonságban érzik magukat a vízben, képesek követni az oktatók utasításait, növekszik önállóságuk, bővülnek társas kapcsolataik	fényképek
Búcsúéj	az utolsó nap előtti délutántól különleges programok és étkezések, valamint az óvodában éjszakázás megszervezése	a nyitó értekezleten meghatározott személy	iskolafelé kacsingatók, óvónők, dajkák	étkezési hozzájárulás a szülőktől az óvoda felszerelési tárgyai, játéakai	utolsó úszás utáni délután és éjszaka	felejtethetetlen élmény a gyermekek számára, növekszik önállóságuk, bővülnek társas kapcsolataik	fényképek
Búcsúzó kupaktanács, „átballagás” az iskolába	kötetlen beszélgetés, az emlékek felelevenítése diavetítéssel, a búcsúzó és a tanítónők megajándékozása, csamegőzés	óvoda-iskola összekötő, óvodaitkár	iskolafelé kacsingatók, szüleik, óvónők, dajkák	vetítévászon, projektor, laptop, ajándék a búcsúzóknak és a tanítóknak, csamege	iskolai évnnyitó előtt egy órával	a gyermekek oldottan, együtt érkeznek az évnnyitóra	óvoda – iskola éves együttműködési tervben, fényképek

Az első tanítási napon az óvónók segítene az első osztályban	minden csoport egyik óvodapedagógusa az első néhány órában az első osztályos gyermekek beilleszkedését segíti a tanítónó igénye szerint	óvoda-iskola összekötő	első osztályosok, tanítónó, csoportonként egy óvónó		első tanítási nap	biztonságérzetet nyújtanak az ismerős felnőttek, a tanítónók és óvónók közötti összhang megteremtése növeli a tanítónók iránti bizalmat	óvoda – iskola éves együttműködési tervben, fényképek
Az óvónók látogatása az iskolában	hospitálás egy tanítási órán, kötetlen beszélgetés a gyermekekkel, végül tapasztalatsere a tanítónókkal	óvoda-iskola összekötő	első osztályosok, tanítónó, csoportonként egy óvónó	ajándék az első osztályosoknak, tanítónóknak	október vége, november – előzetes egyeztetés szerint	az óvónók visszajelzést kapnak arról, hogyan alkalmazkodtak a gyermekek az iskolai körülményekhez	

3. SZ. MELLÉKLET

SZÁZHOLDAS PAGONY ÓVODA ÉVES ÜTEMTERVE

ŐSZ

Játék	Ismerkedés a természettel és az emberek világával	Tér, forma, idő, mennyiségek, viszonyok	Manuális tevékenységek	Éneklés, mondókázás, zenehallgatás	Mesélés, mondókázás, verselés	Testi nevelés
Ismerkedés az udvari, csoporthoz tartozó játékokkal, játszóhelyekkel, kuckókkal	- Újra együtt - Megfogalmazzuk életünk szabályait - VESZÉLYEK - Megismerjük óvodás környezetünket, egymás birodalmát - Mennyit nőttünk a nyáron? - Közlekedés alapvető szabályai - Felkészülünk az új gyermekek fogadására - Befogadás - Kincskeresés az óvoda udvarán és távolabbi környezetünkben - Szüret (Nh. T1-2) v. Paprika hét - Kupaktanács (új státuszok a csoportban, életünk szabályai) - Nagyok avatása - Madárbüszkiztatás (szept. 8. Fecskehajtó kisasszony) - Madár voltam álmodban(T3 5-6-7 évesek)	- Magasságbecslés: kicsik, nagyobbak, legnagyobbak... (sorozatok) - Játék: Miért kerültek ide? - Súlybecslés - Mérés, összehasonlítás, súly, magasság - Távolságbecslés: hosszabb, rövidebb, távolabb, közelebb - Kincsek rendezgetése, több, kevesebb, ugyanannyi - Számlálgatás - Halmazképzés - Játék: Titkos út - Játék: Fecskek a dróton	- Nyári élmények ábrázolása változatos technikákkal - Hajtogatás (fecske, fényképező, pénztárca, stb.) - Iskolafelé kacsingatók ember-, ház-, családraja	- Felidézzük a tavaly megismert mondókat, dalokat - Mondókák: ölbeli játékok, arcsimogatók, hűtőgömbök, vigasztalók, alátalók - Madarak voltunk... - Dalok: Mit játszunk lányok? Kör, kör... - Erre csörög... - Egy üveg... - Lipem, lopom... - Eresz alól... - Gólya, gólya golice... - Fecskét látok... - Boglya tetején... - Gólya, gólya gilice, kendervágó... - Egyenletes lüktetés, egymás hangjának felismerése - Halk-hangos motívum-kiemelés - Zenehallgatás: A part alatt... Alma, alma... Érik a szőlő... - Ritmushangszerekkel ismerkedés	A Százholdas Pagony Óvoda vers és meseegyüjtőműve	- Szabadmozgások az udvaron - Játék: Tűz, víz, repülő - Mókások ki a házból - Futkározások, vonulások, szabályjátékok - Mennyit ügyesedtünk? (erőnlét, ügyesség felmérése) - Mozgástérkép a csoportról Ayres eszközökkel

Játék	Ismerkedés a természettel és az emberek világával	Tér, forma, idő, mennyiségek, viszonyok	Manuális tevékenységek	Éneklés, mondókázás, zenehallgatás	Mesélés, mondókázás, verselés	Testi nevelés
- Játék terménybábokkal a fűben, homokban, terepasztalon: az udvaron, teraszon, csoportszobában, paravánoknál - Babavendégség a gyűjtött terményekkel - Főzőcske - Sütögetés - Piacos, boltos játék - Vadasparkos játék - Tokváros	- Ősz van - Figyeljük a természetet. - Őszi piac (F3 Piacolás 4-5 évesek) - Befőzés (Nh. L8 savanyítás) - Aszalás - Szárítás (ízék, nem szeretem ízek, színek, illatok) - Kupaktanács: viselkedés kirándulásokon - Hajókirándulás, folyóparti növény és folyó állatvilága.	- Becslés, mérés, matematikai sorozatok: több, kevesebb... kisebb, nagyobb... rész – egész... fél – negyed... irányok - széles, keskeny alacsony, magas - Játék: Tedd a kockát!	- Élményrajzok, festések - Hajtogatások, vágások - Barkácsolás: termény-hangszerek (izékhegedű, dió-koppantó, köcsögduda, stb.) - Gesztenye, makk, tök – láncok, figurák, emberek, állatok - Kasírozás (papírral, csirizzel, gézzel, fűrészpörrel) - Gyurmázás (természetes színezékekkel megfestett gyurmával – örölt paprika, kakaó, sáfrány, örölt kapor, stb. –) sütemények, bonbonok, gombócok, étkek (tükörtörítés, sonkszelet, stb.) - Őszi levelek préselése	- Mondóka: Áspis, kereses... Itt a köcsög... Cini, cini... - Dalok: Hej, a sályi... Benn a bárány... (egyenletes lüktetés, halk, hangos) - Borzas galagony (L5)(Éo 310) - Zenehallgatás: Én elmentem a vásárba... Hull a szilva... De jó a dió - Őszi dalok fűnyán - Őszi játékdal fűzés (nagyoknak) - Kiszáradt a diófa... (ZV V10) - Iglice szívem... - A kállói szőlőbe... (ZV L10) - Eszterlánc... - Dallamfelismerés metallofonról - Zene világnapja Október 1. - Itt ül egy kis kosárba (ZV L9)	A Százholdas Pagony Óvoda vers és mese gyűjtemény	- Járásgyakorlatok - Mozgáskotta - Labdajátékok forró labda mágnes labda - Páros versenyek - Célbadobás

Játék	Ismerkedés a természet és az emberek világával	Tér, forma, idő, mennyiségek, viszonyok	Manuális tevékenységek	Éneklés, mondókázás, zenehallgatás	Mesélés, mondókázás, verselés	Testi nevelés
- Játék termésekkel gyűjtögetős célbadozás (A környezet szeretetére, óvására nevelés) - Avargyűjtés, avarjátékok - Őszi gazdasági udvar kialakítása terepasztalon - Tokváros - Érlelő tűz – tők lámpás (T2 5-6-7 évesek)	- Őszi időjárás hatása az emberekre, állatokra betakarítás lombhullás - állatok készülődése a télre - Ház körüli állatok (Kirándulás családokhoz) - Időjárás változás (hüvösödik az idő - Fűtés - Öltözködés - Zárjuk ki a hideget (T1 5-6-7 évesek)	- Tájékozódás: nagy szabad térben erre, arra előltem, mögöttem közel, távol (térbeli relációk) rajzolt, épített labirintusban egyénileg, külső irányítással - haladás - Játék: Tedd a kockát! - Madárvonulások számossága - Játék: Fecskék a dróton - Improvizációs sorok őszi gyümölcsökből (mágnestábla)	- Időjárásnaplár készítése (jelképek, szimbólumok használata) - Őszi táj festése változatos technikával festékfújás - vizes alapon színvarázs - Levélpreselés - Képalpátolás, képkiegészítés preselt levelekből - Frottázs (képalpátolás satírozással) - Level körbefestés, rajzolás (írás-előkészítés) - Terménybábok részarányos vágással (szem, kéz koordináció, ollóhasználat) pl.: máktündérek, madarak, pillangók, - Tökfaragás pl.: lámpa, ház, falu, stb. (Nh. T4) - Ruhák díszítése, gombvarrás gyakorlása (T6 4-5 évesek - öltözzünk melegben)	- A kállói szőlőbe... (ZV L10) - Körtéfa (ZV F3) - Egy üveg alma... - Mély kútba... (térformák változtatossága) - Tekeredik a kígyó... (ZV L7) - Ácsorogjunk, bácsorogjunk (ZV T1) - Zenehallgatás: Hervad már a lombnak....	A Százholdas Pagony Óvoda vers és mese gyűjtemény	- Egyéni labdajátékok - Játékok maszókan, „túra” az udvaron - függészkedés mászás - egyensúlyozás - Játék: Ayres - eszközökkel Mozgáskottán Balatoni halászek - Faroklopó

Játék	Ismerkedés a természet és az emberek világával	Tér, forma, idő, mennyiségek, viszonyok	Manuális tevékenységek	Éneklés, mondókázás, zenehallgatás	Mesélés, mondókázás, verselés	Testi nevelés
- Babakészítés - tipegől - fonalból - csutkából - sültgyurmából - papírból, stb. - Babavendégség az elkészült v. otthonról hozott babáknak - Játék tükörmél: anyanyelvi játékok mimetikus játékok pantomim játékok	- Te ki vagy? - családnév - keresztnév - becenév - Bemutakozás élőben, telefonban - Fiú vagy? - Lány vagy? - Mikor születettél - Milyenek vagyunk (arc, haj-, szemszín) - Testrészek - Én, te, ő - Idegen, ismerős, rokon, család - Szülő, nagyszülő - Márton nap (Nh. T6)	- Kisebb, nagyobb, ugyanakkora - Ellentétek - Párosítás - Sorba rendezgetés nagyság szerint - Játékos számlálgatás - Szimmetria - Játék: Körbe-körbe karikába Tüköröm, tüköröm	- Babakészítés (az emberi test arányainak felfedeztetése) - Fejet, kezét készítettük - Arc megrajzolása - Ilyen vagyok: „fénykép”, „önarckép”, „igazolvány”, belépő kártya”) - Én-kép kialakítása, emberábrázolás - Keret: dúc, viasz-karc, nyomat (írá-előkészítés) - Márton napi lúd készítése változatos technikával.	- Esztrelánc... - Siess libám... - Tüzet viszek... (ZV T3) - Visszhangjáték ritmushangerő dallamazonosság (halk, hangos, lassú, gyors) - Párbeszéd szóban dalban (puha, lágy hangra törekvés) - Altatók, ölbeli játékok: Töröm, töröm... Recse, recse... Szita, szita... - Zenehallgatás: Anyám, édesanyám	A Százholdas Pagony Óvoda vers és mesegyűjtemény	- Páros gyakorlatok - Keresd meg a párod! - Szoborjáték, egyéni, páros szobrokkal - Különböző magasságú szereken átvágás - Mozgáskotta - Puha akadály átvágása - Játék: versengés akadálymászással

Játék	Ismerkedés a természet és az emberek világával	Tér, forma, idő, mennyiségek, viszonyok	Manuális tevékenységek	Éneklés, mondókázás, zenehallgatás	Mesélés, mondókázás, verselés	Testi nevelés
- Családjáték lakások, házak készítése asztal, szék függőny anyagokból - Bábozás - Tűzoltós játék - Színházas játék	- Család - Otthon - Család neve - A ti családodok neve - Kik élnek a családban? - Nagyszülők idősebb, fiatalabb - Év, hó, hét, nap - Napszakok - Eljátsszuk a babákkal a családok egy-egy napját, élményét, eseményét - Tűz - Élhető elem - veszélyforrás (T3/T5 4-5 évesek) - Tűz - Családi otthon melege (T2 4-5 évesek)	- Számosság - Hányan vagyunk otthon? - Összehasonlítás kisebb, nagyobb, alacsony, magas - Játék: Mit tapintottál? Cifra palota	- Kéz-fénykép korberajzolással - Családi kép festése (teljes alakú csoportkép) - Családi rajzok (emberábrázolás fejlesztése, arányok, színek) - Adventi koszorú készítése, első gyertya gyújtása „Tűzgolyó” festés golyóval (T5 3-4 évesek) „Tűzön olvasztott” Zsirkréta kép (T4 5-6-7 évesek) (Sárkány a népmesében, vagy egyéb mesealakok pl.:pegazus)	- Ás, pis, kerekas... Hétfő, kedd... November, ber, ber, ber... - Sárkány paripám - Kiszáradt a diófa... (ZV V10) - Kendő, elejtő (ZV T2) - Bújj, bújj itt megyek... (ZV T5) - Táncmozdulatok, változatos térformák - Zenehallgatás: Vivaldi: Négy évszak (Tél-tétel)	A Százholdas Pagony Óvoda vers és mese gyűjtemény	- Egyensúlyozó járás udvaron (deszkán, átsétálás tocsán), mozgáskottán - Helyből távolugrás - Sorverseny egyszerű szabállyal - Játék: Jégfogó

T É L

Játék	Ismerkedés a természettel és az emberek világával	Tér, forma, idő, mennyiségek, viszonyok	Manuális tevékenységek	Éneklés, mondókázás, zenehallgatás	Mesélés, mondókázás, verselés	Testi nevelés
- Játék anyanyelvi képekkel (szókincsbővítés) - Megépítjük a Mikulás házát - Mikulásjáték, mindenki beülözhet mikulásruhába - Ajándékozás (babák) - Adventi játékok - Hol szól a csengő - Kukoricamorzsolás - Homok-víz asztalba kukoricába rejtett tárgyak megkeresése fogdosással.	- Honnan tudjuk, hogy jön a tél? - Időjárás (kód, dér, hó, zúzmara, jég, jégvirág) - Felkészülünk a kis állatok téli védelmére - Madáretetés - Várjuk a Mikulást - Milyennek képzeljük? Mit szeretnénk kapni tőle? - Hol lakik? - Adventi készülődés	- Sorszámszavak (adventi naptáron) - Párosítás - Sorszámlálás - Bontás - több, kevesebb ugyanannyi - Játék: Cipőpárosítás	- Mikulásfestés ablakra (nagy felületre) - függőleges festés) - Adventi naptár készítése (ünnepi ráhangolódás) - Levél a Mikulásnak (gondolatok képi megjelenítése) - Mikulászacskók, ajándékok készítése (percepció-fejlesztés)	- Megjött már a Télapó... - Mikulás, mikulás... - Télapó itt van... - Jöjjön az este... - Itt kopog... - Hull a pelyhes... - Töröm, töröm a mákot...(ZV T10) - Játék: Hol szól a csengő? (szembekötés, zörejhangok felismerése) - Ismerkedés a metalofonnal - Ég a gyertya... - Zenehallgatás - Suttog a fenyves... - Magas fenyő... - Hull a hó mesebeli....	A Százholdas Pagony Óvoda vers és mesegyűjtemény	- Hosszabb lélegzetű téli séták (állóképesség javítása) - Játék: Kívánság játékok

Játék	Ismerkedés a természet és az emberek világával	Tér, forma, idő, mennyiségek, viszonyok	Manuális tevékenységek	Éneklés, mondókázás, zenehallgatás	Mesélés, mondókázás, verselés	Testi nevelés
• Ünnepi készülődés • Nagytakarítás • Kis karácsonyfa a babaszobába • „Babakarácsony” • Madarak karácsonyára készülődés • „Szeretetláng”	• Hétköznapiak – ünnepek • Lucabúza-vetés • Lucázás • Egymás munkájának megbecsülése • Karácsonyi élmények • „Meglepítés” – „titok” • Az ajándékozás öröme • Lucázásról, néphagyomány felelevenítése	• Tárgyak csoportosítása különféle szempontok szerint • Térbeli relációk a kis karácsonyfánál • Űrmérték • Játék: Mérd meg! Labirintus	• Berlelem készítése (érzelmi kötődés) • Karácsonyfadíszek készítése változatos technikákkal (manuális képességek fejlesztése) • Süteményreceptek rajzolása • Lucapogácsa • Mézeskalács (T7 5-6-7 évesek) • Üvegfestés • Kószöntő képeslapok készítése • Boszorkány síkbáb készítése – árnyjáték (T5 5-6-7 évesek) • Angyalkészítés különböző technikával (Nh T9)	• Luca, Luca... • Kirje, kirje... • Csengő hangú hangszerek használata • Dal, vers, mondokafűzés a templomi Karácsonyi Hangversenyre • Zenehallgatás: Csorda pásztorok... • Készülődés a karácsonyi hangversenyre	A Százholdas Pagony Óvoda vers és mesegyűjtemény	• Zeneés gimnasztika • Testnevelési játékok a gyermekek kívánsága szerint • Játék: Célbadobás

Játék	Ismerkedés a természettel és az emberek világával	Tér, forma, idő, mennyiségek, viszonyok	Manuális tevékenységek	Éneklés, mondókázás, zenehallgatás	Mesélés, mondókázás, verselés	Testi nevelés
- Játék az új karácsonyi játékszereinkkel (otthoni játékok is behozhatók) - Játék a hóban (hó-„jégházikó építése) - Labirintus játék - Nyomolvasó játék (madarak, macska, kutya, tyúk nyomai) - Havas táj varázslása az építkezés szőnyegen - Madarak téli védelme - Rakoncátlan hónapok (Kieg.segéd.4.3/8)	- Élmények az ünnepről - Téli - Új év kezdődik év-évszakok hó-hónapok újévi jókívánságok (Nh.V1) - Téli vendégjárás - Kultúra napja (Jan.22.) „Olvasóvá nevelés első lépései” könyvtárlátogatás - Hó és jég „hófelhők” a víz kórforgása (V4 5-6-7 évesek)	- Számosságok, sorrend, rendezés - Az idő: hány nap egy hét tegnap ma holnap - Volt, lesz - Játék: Hogyan történhetett? Mágneskirakó	- Élmények ábrázolása változatos technikával - Formázás hóból, jégből - Festés sötét alapra különböző technikákkal. - Dúc nyomtat	- Ispirtíyi Pal... - Kicsi vagyok én... (dallamfelismerés) - Január az első hónap... - Réce, ruca... - Zenehallgatás: A csitári hegycsúcs alatt... - Kis kece lányom...	A Százholdas Pagony Óvoda vers és mese gyűjtemény	- Játékos mozgás a hóban - Tartásjavító - Játék: Jégfogó - Havas versenyek

Játék	Ismerkedés a természet és az emberek világával	Tér, forma, idő, mennyiségek, viszonyok	Manuális tevékenységek	Éneklés, mondókázás, zenehallgatás	Mesélés, mondókázás, verselés	Testi nevelés
- Játék a hóban, jégvilág - Játék a terepasztalon (havas falu, téli erdő) - Horgászós játék - Téli vizes játékok (V4 4-5 évesek)	- A tél jegyeinek megbeszélése, tapasztalása - időjárás - öltözködés - ételalkozás - fűtés - Téli örömök - Rügyeztetés - A nap melege, életető hatása (V1 4-5 évesek) - Csúráztatás „Új növény születik.” (V4 3-4 évesek) - Vízi közlekedési eszközök - Téli sportok - Vízben, vízparton élő állatok és növények télen (V2 4-5 évesek)	- Könnyebb, nehezebb - Sok, kevés - Hosszabb, rövidebb - Játék: - Mondd, melyik a nehezebb! - Ki jut messzebbre?	- Papírmunkák - Agyagozás - Só-liszt gyurma a téli táj megjelenítéséhez - Halpikkely ragasztás (V2 3-4 éves) - Élet a víz alatt festéssel (V1 5-6-7 évesek) - Horgászós játék készítése (V4 4-5 évesek) - Vízparton jártunk emlékezet utáni zsírkréta rajz (V7 4-5 évesek) - Vízparti állatok formázása só-liszt gyurmából (V7 3-4 évesek)	- Bújj, bújj, itt megyek... (ZV T5) - Hej, meszelő (dallambújtatás) - Hová megy... (ZV T6) - Jón a kocsi, most... (ZV V3) - Tó vize, tó vize... (ZV V2) - Téli zenét hallgatunk, beszélünk róla - Táncimprovizálás	A Százholdas Pagony Óvoda vers és mesegyűjtemény	- Csúszkálás, szánkózás a dombról - Lábboloztat erősítés - Játék: - Zeneszékfoglaló - Mozgáskotta babszákaival: színtfigyelő (futójáték) „sütőpiros” (térfigyelő)

Játék	Ismerkedés a természet és az emberek világával	Tér, forma, idő, mennyiségek, viszonyok	Manuális tevékenységek	Éneklés, mondókázás, zenehallgatás	Mesélés, mondókázás, verselés	Testi nevelés
- Állatoknak odút, kuckót, házat építünk - Mackós szabályjátékok (Kieg. sgéd. 4.3/7 Hóésés, napsűs)	- Növények, állatok télen erdőben, mezőn, vadon, állatkertben - Madárvédelem - Állatok védelme (V3 5-6-7 évesek) - Hol vannak az állatok? - téli álmot alszanak (medve, hórcsóg, mókus-félék) - melegebb vidéken (golya, fecske, daru, vadkacsa, stb.) - avar alatt pihennek (csiga, béka, sün, pocok) - elbújnak-előjönnek (szarvasok, őzek, nyulak, rigók, cinkék, verebék, stb.) - Mackóságok - Gyertyaszentelő (Nh.V5)	- Sorozatok alkotása legkisebb... legerősebb... legszelidebb... leggyorsabb... - Miből van kettő? - Játék: Kórlap-bűvölő Kártyázzunk!	- Állatházak elkészítése (papír, agyag, kavics, termények) - Állatjelmezek (papír, textil, kasírozás) - Mackó készítés különböző technikával (pl.: papírfűzés, körbe hímzés)	- Dimeg, dörög... Bújj, bújj medve (ZV F4) - Mackó brummog (ZV F6) - Hopp mókuska... Mackó, mackó, ugorjál... - Mozgással, tapssal jelentjük meg a dal egyenletes lüktetését és ritmusát - Kövön ül két vörösbegy... (ZV T7) - Zenehallgatás: Sárga csikó Bartók B.: Medvetánc	A Százholdas Pagony Óvoda vers és meseegyüjtőművény	- Játékos mozgás, csúszás, kúszás, mászás - Átbújások - Játék: Versengés, állatmozgások utánzása (golya, medve, kutya, nyuszi, foka, sántaróka) - A gyík

Játék	Ismerkedés a természettel és az emberek világával	Tér, forma, idő, mennyiségek, viszonyok	Manuális tevékenységek	Éneklés, mondókázás, zenehallgatás	Mesélés, mondókázás, verselés	Testi nevelés
- Öltözködés, átváltozós játékok - Szerep, jellem (kedves, ijesztő) - Mitől? - Új „grimaszok” és hangok kipróbálása - Babafarsang	- Beszélgetés a farsangi szokásokról, képek, könyvek nézegetése (könyvtár, internet) (Nh.: V8) - Fánksütés	- Hosszabb, rövidebb - Sikmértani formák - Ritmikusság - Mérések: súly, űrmérték (fánk hozzávalói) - Játék: Hókus-pókusz - Dominó	- Álarcok, jelmezek, teremdiszkek (rajz, festés, kárcolás, vágás, kasírozás, gipsz) (Nh. V8) - Vízi állatok farsangja (V5 5-6-7 évesek)	- Farsangi csokor - Azért varrták a csizmát... - Most viszik... - Zenehallgatás: Vékony vászon lepedő... Úgy tetszik... Faragószék nótája - Házasodik a tucskók...	A Százholdas Pagony Óvoda vers és mesegyűjtemény	- Páros gyakorlatok, játékok zenére - Játék: Széktoglaló Alagutas Csapatverseny (kalapokkal)

T A V A S Z

Játék	Ismerkedés a természet és az emberek világával	Tér, forma, idő, mennyiségek, viszonyok	Manuális tevékenységek	Éneklés, mondókázás, zenehallgatás	Mesélés, mondókázás, verselés	Testi nevelés
- Tavaszi napozás a napsütötte fal mellett - Játék a tavaszi udvaron - Séta, kirándulás a faluban - Mit látsz, mit hallasz, és mit érzel? - Vetetések kezdete - Március 15. – katonás játékok (Nh. V10) (Kiegészítő segéd. 4.3/6 Esik eső...) - Térképrajzolás (milyen a falu helikopterről) - Aulába falunk berendezése	- Tavaszkodik – miből tudjuk? - A természet változásai: a hó elolvadt - többet süt a nap - időjárás, öltözködés ébred a természet - Hazánk: Magyarország magyar gyerekek, emberek vagyunk zászlónk színei címer-kokárda - Falunk Röske - Gergely-járás (Nh. V11) - Gyalogos közlekedésünk szabályai.	- Sorszámok - Kicsi, kisebb, legkisebb - Nagy, nagyobb, legnagyobb - Mennyiségek felbontása többféle szempont szerint	- Nónapi titok változtatott technikával - Virágba borult ágak festése színes alapra - Zászló, csákó, pártá, kokárda készítése (festés, vágás, ragasztás, hajtogatás, stb.) - Kis házak készítése dobozokból, pl.: óvoda, posta, községháza, templom - Hóvirág készítése különböző technikákkal.	- Jöjj ki napocska... - Csigabiga... - Katalinka... - játékszmélés - Itt az óra... - Pán, pán, paripán... - Zenehallgatás: Kihajtom a ludam a rétre - Mit akar ez az egy ember... - Kossuth Lajos... - Huszárgyerekek... - Esik eső karikára... - Ragyogj le ránk tavaszi nap...	A Százholdas Pagony Óvoda vers és mese gyűjtemény	- Magasugrás tornateremben - Játék különböző magasságú tornaszereken átmászással - Labdajátékok a szabadban - Játék: Labdaiskola

Játék	Ismerkedés a természettel és az emberek világával	Tér, forma, idő, mennyiségek, viszonyok	Manuális tevékenységek	Éneklés, mondókázás, zenehallgatás	Mesélés, mondókázás, verselés	Testi nevelés
- Iskolás játék - Tavaszi terepasztal - Vitaminhét - Játék a zöldségfélékkel - Orvosos, kórház, mentős, gyógyszer-táros játékok	- Folyamatos megfigyelések, tapasztalatok gyűjtése - Egyre jobban megszokja az idő - Meleghező napok - Sándor, József, Benedek - Egészséges életmód fontossága - Rügyfakadás, zöldülés, virágzás - Víz világnapja (márc. 22.)	- Meddig tudsz elszámolni? - Egészítsd ki... - Vegyd el... - Dominó játék - Játék: Játék madárhangokkal Hol hallod? - Számlálás hallás után - Zöldségfélék: számlálása (sorozatok, sok, több, legtöbb) - tisztítása - darabolása különböző módon	- Terepasztal tartozékainak barkácsolása (ragasztás, tépés, kasírozás, hajtogatás) - Tyúk-esibe, tojás - Évszakfa-díszítés: madarak, lepkék, virágok	- Zibor, zábor... - Béka mama lesben áll... - Beültettem kiskertemet... (ZV F11) <u>Zenehallgatás:</u> Fecskét látok... - Gólya, gólya, gilice... - Sándor napján... - Tavaszi szél... - Ragyogj fel ránk... - Hej, halászek... - Lepke, te kedves...	A Százholdas Pagony Ovoda vers és mesegyűjtemény	- Távolugrás a szabadban - homokgödörbe - Kengurul görkorcsolya verseny - Játék: Játék különböző ugrásokkal, állatok utánzása (béka, nyuszi, sántaróka, csikó, veréb, macsó) Ki tud még mást is?

004246

Játék	Ismerkedés a természettel és az emberek világával	Tér, forma, idő, mennyiségek, viszonyok	Manuális tevékenységek	Éneklés, mondókázás, zenehallgatás	Mesélés, mondókázás, verselés	Testi nevelés
- Tavaszi nagytakarítás, mosás, rendezgetés a babaszobában, konyhában - Főzőcske a tavaszi zöldségfélékkel a babáknak magunknak - Piros tojás keresése, elrejtése (5.3/5 Kieg.Segéd) - Nyuszifészek építése a nyusziknak „Nyusziváros” építés - Tavaszi játékok a szabadban	- Húsvétfa készüldünk - Hagyomány ápolása - vendégség locsolkodás (Nh F2) - Jelképek megbeszélése nyuszi bárány csibe - Húsvéti szokások szűkebb és tágabb környezetünkben (internet) - Kerti virágok tulipán nárcisz jácint nefelejcs barka - Virágnaptár	- Számlálás - Hány piros tojást festettünk? - Rész-egész tojásdarabolás - Téglalapból hengeres tojástartó készítése - Hányszor szólalt meg a kisbárány csengője - Játék: Mozaikjáték – húsvéti képeslapok feldarabolása - Bontás - Virágok rendezése	- Tojások festése, díszítése különböző technikákkal (festés, viaszolás, vágás, ragasztás, stb.) (Nh.F1) - Hajtogatás, pl.: nyuszi szalvéta, nyúl - Tavaszi kép - Üdvözlőlap készítése különböző technikával.	- Itt a köcsög... (játék tojásukor zörgetésével - Így mosdik a csoka... - Sötétes az erdő... (ZV F2) - Víz, víz... (ZV V1) - Visszhangjáték - Zenehallgatás: Hol jártál, báránykám? Én kis kertem... Hej tulipán... Tavaszi szél...	A Százholdas Pagony Óvoda vers és mesegyűjtemény	- Mászás, csúszás, mélyugrás, bújócskázás - Fogójátékok - Téri tájékozódást és egyensúlyérzéket fejlesztő gyakorlatok, játékok - Ayres eszközökkel fejlesztés - Játék: Bagoly

Játék	Ismerkedés a természet és az emberek világával	Tér, forma, idő, mennyiségek, viszonyok	Manuális tevékenységek	Éneklés, mondókázás, zenehallgatás	Mesélés, mondókázás, verselés	Testi nevelés
„Zápor” elől menekülés - Virágok rendezgetése, pityangkoszorú készítése - Májusfa állítása (Nh.5) - EGYÜTT AZ ÓVODA NAGYJAI - Kertészkedés a Föld napja alkalmából - Utazás a Föld körük (Kieg.Segéd. 5.3/2)	- Munka a kiskertben: palántázás vetés - A természet szeretetére, óvására nevelés - A Föld napjára készülődés (ápr. 22.) - Anyáknapiára készülődés - Színek-áryalatok - Május 1. (Nh.5) - Kertész leszek (F3 5-6-7 évesek) - Víz – Föld kapcsolata	- Több, kevesebb, kisebb, nagyobb - Játék: Távirda - Játék síkmértani formákkal - Téri relációk - Mennyi szalag kell? - fele, harmada, stb.	- Kollektív munka: nagy zöld rétet festünk, benépesítjük festett, tépett, vágott, hajtogatott virágokkal, bokrokkal, csigákkal, bogarakkal, bekákkal, stb. - Anyák napi ajándékkészítés - Papírmunka - Pityang füzérek készítése - Virágzó fa, aranyeső festése, készítése - különböző technikával (pl.: F3 Ébredő természet 5-6-7 évesek)	- Ispirtyi Pál... - Egyedem, begyedem, bú... - Kinyílt a rózsá... (ZV F10) <u>Zenehallgatás</u>: Gyere, tapsolj... - Szőlő síp, szőlő... - A furulya - Próbáljunk együtt énekelni a furulyával - Koszorú, koszorú - A nagyok együttes játéka (Pl. Fut szalad a pejkó...) <u>Zenehallgatás</u> - Kellene kis kert	A Százholdas Pagony Óvoda vers és meseegyüjtőmenny	- Változtatott szabályokhoz való alkalmazkodás fejlesztése - Ellentétes mozgások fűben mászókán dombon - EGYÜTT AZ ÓVODA NAGYJAI sorversenyek csapatversenyek mozgáskottán-verseny - Játék: Hegy-völgy

Játék	Ismerkedés a természettel és az emberek világával	Tér, forma, idő, mennyiségek, viszonyok	Manuális tevékenységek	Éneklés, mondókázás, zenehallgatás	Mesélés, mondókázás, verselés	Testi nevelés
- Az otthoni anyák napi köszöntés eljátszása az óvodában - Cirkuszos játék a gyermekek élményéhez igazodva	- Hogyan szerezzünk örömet édesanyáknak Kinyitottak a májusi virágok orgona tulipán bodza - Megnőttünk, nemsokára iskolások leszünk (F8 5-6-7 évesek) - Csodálatos beszéd (F3 5-6-7 évesek) - Szeretettel együtt (F4 4-5 évesek)	- Hogyan lehet kívágni szép szív formát? - Hogyan lesznek „sugarasak” a virág szirmai - Páros, páratlan szirmuk, levelük van - Játék: Párkereső	- Titok édesanyának pl.: kasírozás, varrás, ikebana, festés, stb. - Ajándék készítés Anyák napjára különböző technikákkal (F4 4-5 évesek) - Kellékek készítése a cirkuszhoz jegyek, jelmezek, helyszínek változatos technikákkal	- Már megtöltünk ez helyre... - Ültem ringó kis... (ZV V5) - Zenehallgatás: Serkenj fel... Rozmaringos...	A Százholdas Pagony Óvoda vers és meseegyütemény	- Talajgyakorlatok a füben - Támaszkodások - Szaladgálás, fogójátékok a füben - Mezítláb a füben - Játék: Keresd a párod! EGYÜTT AZ ÓVODA NAGYJAI

Játék	Ismertetés a természet és az emberek világával	Tér, forma, idő, mennyiségek, viszonyok	Manuális tevékenységek	Éneklés, mondókázás, zenehallgatás	Mesélés, mondókázás, verselés	Testi nevelés
• Erdei iskola • Játék a homokban • Gyereknapi kerti zsúr az óvoda feldíszített udvarán • Együttjátás – szép emlékekkel búcsúzunk egymástól • Pünkösdi király választás, Legény avatás (Nh.F2)	• Gyaloglás a faluban • Pünkösdlő néphagyomány (Nh. 6) • Tervezett kirándulások • Fényképezés • Hogyan szerezzünk örömet a gyerekeknek?	• Súly- és magasságmérés • Sorozatok összeállítása • Kisebb, könnyebb, stb. • Számtanóra • Erőpróba • EGYÜTT AZ ÓVODA NAGYJAI	• Kézimunka óra • Zsúrhoz: papírforgók iskolataskák papírsárkány • Kétfestő kendő készítése a pünkösdi királynak (F6 5-6-7 éveseknek)	• Énekóra • Hajlik a meggyfa... (ZV F1) • Ismert dallamok felismerése ritmusukról • Dallambújtások tanult és rögtönzött mozgás, ritmus és dallamvariációk • Csicséri borsó... (ZV F7) • A pünkösdi rózsá... (ZV F9) • Zenehallgatás: Két szál pünkösdi rózsá Mit visztek, mit visztek... Egy boszorka van... ABCD...	A Százholdas Pagony Óvoda vers és mesegyűjtemény	• Testnevelésóra • Ayres eszközök, mozgáskotta felhasználása • Sorakozás nagyság szerint • Labdajakorlatok • Zenés gimnasztika szülők-gyerekek

Mesék, versek gyűjteménye az éves hálótérvez

Ősz

Mese	Vers	Mondóka	Vershallgatás
Újra együtt! Összeszokás, befogadás→kedvenc mesék felidézése, elmondása: - Vittyiló - A répa - A három kiscica - Az alma - A gomba alatt - A három pillangó - Török és a tehenek - Iciri-piciri - Farkastanya - Kiskakas gyémánt félkrajcárja - Az aranyos tarajos kiskakas - Falánk tyúkocska Madárbusztúttatás: - Költözik a fecskesalád - Fecske meg a szalmaszál - A fecskerepülőtéren - Hogyan repült versenyt a kolibri és a gólya - Mióta nem költöznek el a feketeterigók	Kedvenc őszi versek felidézése: - Csanádi I.: Nyármarasztó - Csanádi I.: Alma - Csoóri S.: Dióbel bácsi - Csanádi I.: Ősz elő - Szilágyi D.: Lepkedal	Őszi játékok: - Ciróka-maróka - Kerekeske dombocska - Hüvelykujjam almafa - Ez a malac - Lóg a lába - Hinta-palinta - Zsipp-zsupp - Csip-csip csóka - Ez elment vadászni - Szita, szita - Töröm, töröm a mákot - Cini-cini muzsika	Nyármúlásról szóló versek: - Móra F.: Cinege cipője - Szabó L.: A szél meg a nap - Tordon Á.: Kis őszi vers - Csukás I.: Dalocska - Petőfi S.: Itt van az ősz
	- Kányádi S.: Valami készül - Tóthárpád F.: A fecskék visszavágnak - Csanádi I.: Nyármarasztó - Pósa L.: Villásfarkú fecskék	- Gólya, gólya kelep, kelep - Éhes volt az öreg gólya - Madarak voltunk - Találós kérdések	- Kvitkó: Fecske - Ősz éjjeli kívánság - Grylusz V.: A kémény tetején - Mentovics É.: Búcsúzik a gólya - Zelk Z.: Gólya, gólya

Szüret, betakarítás, paprikaszedés: • Tücsök és a hangya • Gyümölcsmese • Az öregember diófái (LevT.) • Az alma és a kerti manó • Paprikás hangulat • Kányádi S.: Krumpilis mese • Paprika Jancsi meséje	• Takács Gy.: Szüreti vers • Kányádi S.: Almafácska • Sarkadi S.: Édes ősz • Sarkadi S.: Jön az ősz • Raggamby A.: Elmúlt a nyár • Csanádi I.: Alma • Csanádi I.: Szüretes • Dénes E.: Krumpil paprikás • Donászy M.: Szüret	• Gurul, gurul a hordó • Dombon török a diót • Tulipánból paprika • Paprika Jancsi a zölderdőben... • Esik az eső csöpörög... • Találós kérdések	• Veres Cs.: Őszi susogó • Fazekas A.: Szüret • Kányádi S.: Eljött a szüret
Hajókirándulás: • A kis hajó • A három hajós • A hattyú, a csuka meg a rák Piaclátogatás: • Szóló szőlő, mosolygó alma, csengő barack • Az alma • Gyümölcsmese • A répa • Saláta Sára • Óvónő saját rögtönzött történetei, meséi a zöldségekről illetve gyümölcsökről	• Pákolitz I.: A hajó	• Megy a hajó a Tiszán	• Pósa L.: A kis hajó
	• Veress M.: Vasárnapi utazás • Bartos E.: Piacon • Csanádi I.: Kék a szilva • Mentovics É.: Almát vegyenek	• Ez a malac piacra megy • Találós kérdések	• Weöres S.: Vásár • Körmendi G.: A piacon • Weöres S.: Kert

Vadaskparki kirándulás: • Vityiló • Kacor király • Az oroszlán és az egér • A csökönyös kislefánt • Brémai muzsikások • Aranyos tarajos kiskakas • A kecskegida és a farkas • A három kiscsibe • A szállást kérő róka • Versenyfutás • Farkastanya • Szegény ember állatai • Csillagszemű juhász • A gomba alatt	• Orbán O.: Oroszlán • Rónai Gy.: Mondd, szeretted az állatokat?	• Találós kérdések	• Devecseri G.: Állatkerti útmutató
--	---	--	---

Ősz téma (időjárás, gesztenye-, makk-, levélgyűjtés...): • Kóró és a kismadár • Sün Balázs • A büszke tölgylevél • Az alma • Szél (Galambos Bernadett) • Világga ment a nyár • Levelek hullása (Móra F.) • Őszi mese (Zelk Zoltán) • Ugri meg Bugri	• Csoóri S.: Dióbél bácsi • Sarkadi S.: Gesztenyecsalogató • Nemes N. Á.: Gesztenyefalevél • Fésűs É.: Sündisznócska • Csanádi I.: Levélsöprő • Gyárfás E.: Gesztenyézó • Fésűs É.: Ősz • Kányádi S.: Zivatar • Csanádi I.: Őszelő • Tarbay E.: Ősz-anya • Kányádi S.: Jön az ősz • Kovács B.: Levél a szélben • Darázs E.: Csupa sár • Weöres S.: Kis vesek a szélről • Mentovics É.: Gesztenye mondóka • Osváth E.: Jött őszyó • Erdélyi J.: Répa.retek. mogoró • Veres Cs.: Őszi susogó • Szalai B.: Makk-emberke • Csanádi I.: Mókuscatalogó	• Kopár dió mogoró • Süni, süni, süni • Kemény dió, mogoró • Gomba, gomba, gomba • Találós kérdések	• Zelk Z.: Hova futsz te kicsi őz? • Móra F.: Cinege cipője • Weöres S.: Galagonya • Weöres S.: Tündér • Szabó L.: Szél meg a nap • Móra F.: Kertem alján
Töközés: • Icirí-Piciri • Lókötő róka • Tök és a csikó • A csoda tök • A tök és az ökör • A töklámpás titka	• Gyékén-gyákán • Görögdinnye, töröktök	• Hét tök meg egy tököfilkó	

Tűz téma: • Tűzmadár • Kígyós Jancsi • Az aranyparázs • A rakoncátlan lángoska • Szegény ember és a sárkánykirály • Rozmarint szál	• Mentovics É.: A tűz • Tamkó S. K.: Törpetánc • Weöres S.: Mi volnék? • Bartos E.: Tüzoltó • Nemes N.Á.: Piros autó • Weöres S.: A hétfejűsárkány • Tüzoltók	• Találós kérdések	• A témához kapcsolódóan az óvónő szabadon választott verse
Márton-nap: • Márton lúdja • Ludas Matyi • Az aranylúd	• Tordon Á.: Libapapucs • Gazdag E.: Jóbarátaink • Pákolicz I.: Kiolvasó • Verseghy E.: Libanáttha	• Bánhidai legények • Réce-ruca • Nincs szebb állat	• A témához kapcsolódóan az óvónő szabadon választott verse
Család téma (benné babás játékok, testünk, foglalkozások...): • A kerek kő • Szegény ember állatai • A kis gömböc • A két kicsi bocs és a róka • A só	• K.László Sz.: Ha felnővők • Zelk Z.: Ákombákomb	• Itt a pislogója • Hadd nézek a tenyeredbe • Ciróka-maróka • Itt a kezem, itt a szám • Nyisd ki kezed, zárd öködbe • Tente baba tente • Kicsi kövér hüvelykapó • Mit csinál a kis kezem • Kip-kop kalapács • Találós kérdések	• Sarkady S.: Rongybaba • Weöres S.: Szunnyadj kisbaba • Weöres S.: Bóbita • Erdős L.: Fordított világ

TÉL

<i>Mese</i>	<i>Vers</i>	<i>Mondóka</i>	<i>Vershallgatás</i>
Ünnepek, néphagyományok (Mikulás, Lucázás, Karácsony) - Mikulás kesztyűje - Játékbország kismackója - Rakoncátlan lángocska - Sz. Miklós legendája - Várjuk a Mikulást - Sürgös levél - Mese a Mikulásról - Susztar manói - Három fenyő - Csillagok közt szeretnék élni - Madarak karácsonya - Betlehemi történet - Az ezüstszevű harang - Egy karácsonyi manó története - Az égig érő karácsonyfa - Lepjük meg anyát - Erdei karácsony - Karácsonyfa története Újév kezdődik: - Az óvónő saját rögtönzött történetei az ünnepekről	- Sarkady S.: Télapó - Czeglédi S.: Jón a mikulás - Donkó L.: Mikulás napja - Weöres S.: Száncsengő - Sarkady S.: Fenyőkérlelő - Donászi M.: All a fenyő az erdőben - A karácsonyi hangverseny versei	Luca napi mondókák	- Mentovics É.: Luca széke és a boszorkányok - Tóthárpád F.: Szórom a mákot - Tóthárpád F.: Kotyoló - József A.: Betlehemi királyok - Karácsonyi mondóka (angol gyermekvers) - Weöres S.: Köszöntelek karácsony
- Csanádi I.: Hónapsoroló - Bartos E.: Bodobács - Ténagy S.: Bolondos mondóka - Gazdag E.: Vendégváró - Csanádi I.: Négy testvér	- Új évi köszöntők - Adjon isten fívet, fát - Kiesi vagyok	Szabó L.: Esik a hó	

Télkergetés (farsang, hóvirág): • Farsangherceg új ruhája • Piók és Mihók • Az aranyzörni bárány • Borsószem hercegkisasszony • Az állatok vitája • Az aranyzöld pinyóke • Csárdást járó csizma • Papucsszaggató • királykisasszonyok • Kolontos Palkó • Komédiás disznó • Télkergető hóvirág • Hóvirág (Z.Z) • Hóvirág (Gaal Mózes) • Tavaszváró hóvirágos mese	• Sarkadi S.: Farsang • Gazdag E.: A bohóc köszöntője • Weöres S.: A pletykázó asszonyok • Drégely L.: • Babafarsang • Drégely L.: Jancsi bohóc • Szepesi A.: A bohóc • Tamkó S. K.: Mondjam még? • Kányádi S.: Hóvirág • Donázi M.: Hóvirág • Osváth E.: Télkergető • Zelk Z.: Hóvirág • Osváth E.: Nyújtózik a hóvirág	• Szóljon a zene sippal-dobbal • Névcsufofók • Nyelvtörők • Kicsin nekünk ez a ház • Elmúlt a farsang el, el, el	• Bartos E.: Farsang • Czeglédy G.: Áll a bal • Veres M.: Bolondbal • Kányádi S.: Zsörtölődő • Mentovics É.: Vigság legyen • Mentovics É.: Télkergető maskarák
---	--	--	---

TAVASZ

<i>Mese</i>	<i>Vers</i>	<i>Mondóka</i>	<i>Vershallgatás</i>
Tavaszdik (nőnap, vitaminhét, Sándor, József, Benedek, költöző madarak visszatérése, Víz világnapja, Föld napja, erdei kirándulás...) • A nyúl és a tavaszi hó • A nyulacska házikója • Erdőzöldítő, mező- virágoztató királykisasszony • Pipiske és a fűszál • Piypang bóbítaja • Vadgalamb és a szarka • Versenyfutás • A három csibe • A három pillangó • Szóló szóló, mosolygó alma, csengő barack • Saláta Sára • Óvónó kitalált története a zöldségekről vagy a gyümölcsökről „Levesmese” • Búske tölgyfa • Kerek kő • Mese a fákról • Nagyhatalmú sündisznócska	• Weöres S.: Olvadás • Csanádi I.: Tavasz ébresztő • Zelk Z.: Tavaszi dal • Nemes N.A.: Mit beszél a tengelice • Csanádi I.: Ficáncoló • Csoóri S.: Tavaszi bodzavers • Drégely L.: Tavasz • Osváth E.: Tavasz a várva várt • Fésűs É.: Tavasszal • Bujáki L.: Négy évszak • Móra F.: Villásfarkú fecskemadár • Szalai B.: A golya csizmája • Veres M.: Vasárnapi utazás • Bartos E.: Gyümölcsbál • Lendvai I.: Kerti-bál • Rákos S.: Baktat három vándor • Drégely L.: Tavasz hívása • Osváth E.: Három cimbora • Benedek E.: Ne bántsd a fát! • Zelk Z.: Az erdő • Dévai Gy.: Fűlemüle • Csoóri S.: Esti párbeszéd • Weöres S.: Duna mellett	• Kicsi szívem, kicsi szám • Találós kérdések • Nyelvtörők • Anyanyelvi játékok • Ne szedj fészket nem lesz jó	• A témához kapcsolódóan az óvónő szabadon választott verse • Jókai M.: Ültess fát • Az erdő fohásza • Kányádi S.: Erdőn jártam

Március 15.: • A legerősebb állat • Az egyszerű huszár • A huszár • Történetek Március 15-ről • Mézeskalács huszár • Az öreg katona Húsvét: • Versenyfutás • Kajlaptápsi • Bátor nyulacska • Húsvéti tojások • A király nyulai • A kis csacsi meg a nagy nyuszi • A nyulacska csengője Anyák napja: • A legszebb vasárnap • Májusi mese • Anyák napja Iskolás játékok: • A jó tündér ajándéka • Milyen lesz az iskolában • Vackor az első bebén • A témákhoz kapcsolódva az óvónő szabadon választott meséje	• Sarkady S.: Fell! • Weöres S.: Megy az úton • Juhász M.: Jön egy katona • Donászy M.: Március 15. • Weöres S.: Rajta, Rajta • Weöres S.: Paripám csodaszép pejkő • Drégely L.: Pereg a dob • Az óvónők által választott locsolkodó vers képességi szintnek megfelelően • Lányok köszönő verse • a fiúknak • Az óvónők által választott versek, képességi szintnek megfelelően • Weöres S.: Birkaskola • Weöres S.: Három egész napon át	• Lovon járok, huszár lettem • Pán, pán paripám • Gyí paci, paripa • Höcc, höcc katona • Menetel az ezred • Piros, fehér, zöld • Magyarország a mi hazánk.	• Petöfi S.: Nemzeti dal • Sarkady S.: Március 15-re • Orgoványi A.: Március 15. • Donászy M.: Himestojás • Zelk Z.: A három nyúl • József A. Mama • Zelk Z.: Este jó • Bartos E.: Édesanya • Csorba P.: Mesélj rólam
--	--	--	---

A mindennapi mesék alkalmanként kiegészülnek beszédértést és beszédhanghallást fejlesztő DIFER mesékkel.

Cél és feladatrendszer: A gyermekek számára legyen örömforrás a mesehallgatás, a közös mondókázás, verselés. Alakuljanak ki az irodalmi érték befogadásával kapcsolatos szokások. Irodalmi élmény nyújtása által örömszerzés, gyönyörködtetés.

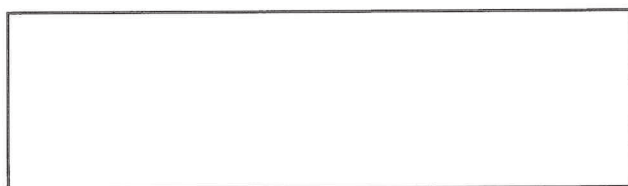
A mesék, mondókák versek általi kiemelt fejlesztései terület: A gyermekek érzelmeit gazdagító irodalmi élmény nyújtása, a közös versmondással, dramatizálással az irodalom megszerettetése, az együttműködő képesség fejlesztése. Értelmi képességek fejlesztése. A beszédkészség fejlesztése, szókincsbővítés, a gyermeki kifejezőkészség, a nyelvtanilag helyes beszéd fejlesztése, a gyermek figyelmének, képzeletének fejlesztése. Memória fejlesztése, hallás utáni szövegértés kialakítása, erősítése.

4. SZÁMÚ MELLÉKLET

„Gyermekmozaik”

Gyermeki fejlődést segítő dokumentációk

/mérések, megfigyelések, fejlesztési tervek/

Családlátogatás tapasztalatai

Hogyan fogadták az óvodapedagógusokat?

.....
.....
.....

Kik voltak otthon?

.....

Milyen volt a gyermek viselkedése?

.....
.....

Minden kérdésre válaszoltak-e a szülők?

.....

Mindkét szülő (ha jelen volt), bekapcsolódott-e a beszélgetésbe?

.....
.....

Mennyire voltak bizalmasak illetve bizalmatlanok?

.....

Egyéb:

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

Az óvodakezdés, a befogadás tapasztalatai

A gyermek neve :

Az óvodakezdés időpontja:

Családból érkezett?

Bölcsődés volt-e: Mennyi ideig?

Fokozatosság, folyamatosság érvényesülése:

.....
.....
.....
.....

Hogyan zajlott az elválás?

.....
.....
.....
.....

Magatartása:

.....
.....
.....

Szociabilitása:

.....
.....
.....
.....

Egyéni fejlesztési tervek

Korcsoport, dátum	Fejlesztés területe, módja	Fejlesztő játékok, tevékenységek	Elért eredmények

5. SZÁMÚ MELLÉKLET

EGÉSZSÉGFEJLESZTÉSI PROGRAM

Határozati javaslat

Röszke Község Önkormányzata Képviselő-testületének /2025. (. .) önkormányzati határozata

Tárgy: A Röszkei Százholdas Pagony Óvoda és Zsebibaba Bölcsőde óvodai intézményegysége Pedagógiai Programjának jóváhagyása

H a t á r o z a t

Röszke Község Önkormányzata Képviselő-testülete megtárgyalta „A Röszkei Százholdas Pagony Óvoda és Zsebibaba Bölcsőde óvodai intézményegysége Pedagógiai Programjának jóváhagyása” című előterjesztést és az alábbi határozatot hozta:

A Képviselő-testület a nemzeti köznevelésről szóló 2011. CXCV. törvény 26. § (1) bekezdése, 83. § (2) bekezdés g) pontja és 85. § (1a) bekezdése alapján a Röszkei Százholdas Pagony Óvoda és Zsebibaba Bölcsőde óvodai intézményegysége Pedagógiai Programját az előterjesztés szerinti tartalommal jóváhagyja.

A határozatról értesül:

- 1.) Borbásné Márki Márta Ilona polgármester
- 2.) Röszkei Százholdas Pagony Óvoda és Zsebibaba Bölcsőde
- 3.) Irattár

k.m.f.

Borbásné Márki Márta Ilona s.k.
polgármester

Dr. Gácsér Tamás s.k.
jegyző

004272

Röszke Község Polgármesterétől
6758 Röszke, Fő u. 84.
Telefon: 62/573-032
e-mail: polgarmester@roszkenet.hu

Tárgy: A Röszkei Százholdas Pagony Óvoda és Zsebibaba Bölcsőde Napraforgó, a Kincskereső, a Méhecske és a Micimackó csoportja vonatkozásában az óvodai csoportlétszám megemelésének jóváhagyása

Röszke Község Önkormányzata Képviselő-testületének

Tisztelt Képviselő-testület!

Szekeresné Makra Katinka a Röszkei Százholdas Pagony Óvoda és Zsebibaba Bölcsőde igazgatója a Napraforgó, a Kincskereső, a Méhecske, a Micimackó és a Manótanya csoport 25 fős maximális létszámának megemelését kérte a Tisztelt Képviselő-testülettől.

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény (továbbiakban: Nkt.) 25. § (7) bekezdése értelmében az óvodai csoportra megállapított maximális létszám a nevelési év indításánál a fenntartó engedélyével legfeljebb húsz százalékkal átléphető, továbbá függetlenül az indított csoportok számától, akkor is, ha a nevelési év során új gyermek átvétele, felvétele miatt indokolt.

Fentiek alapján döntés szükséges a felsorolt csoportok esetében a 25 fős maximális létszám megemelése tárgyában.

Szekeresné Makra Katinka igazgató megkeresése jelen előterjesztéshez mellékelésre került.

Kérem a Tisztelt Képviselő-testületet a mellékelt határozati javaslat elfogadására.

Röszke, 2025. 09. „ ”.

Borbásné Márki Márta Ilona sk.
polgármester

Röszkei Százholdas Pagony Óvoda és Zsebibaba Bölcsőde

6758 Röszke
Fő utca 77.

Telefon, fax: 62/573-790
E-mail: pagony@roszkenet.hu

TISZTELT KÉPVISELŐ-TESTÜLET!

Szekeresné Makra Katinka a Röszkei Százholdas Pagony Óvoda és Zsebibaba Bölcsőde intézményvezetője tájékoztatom Önöket, hogy az óvodába 2025. május 30-ig 29 kisgyermeket íratnak be szülei.

Településünk lakónépesség nyilvántartó adatai szerint tizenegy gyermeket nem íratnak be intézményünkbe szülei, akik 2025. augusztus 31-ig 3. életévüket betöltik. A védőnőktől kapott információk szerint három gyermek családja külföldön tartózkodik, öt család szegedi óvodába íratta be gyermekét, illetve három család gyermeke nem településünkön lakik életvitelszerűen.

Nevelőtestületünk a szülők kérését és pedagógiai szempontokat figyelembe véve a következő - táblázatban jelölt - módon alakította ki a csoportok létszámát.

Óvodai csoportok	Létszám számított 2025/2026	melyből	
		SNI	BTM-N
Napraforgó	25	2	5
Kincskereső	26	2	-
Méhecske	26	-	2
Micimackó	26	1	5
Katica	16	2	-
Manótanya	27	4	3

Az adatokból látszik, hogy már négy csoport túllépi az engedélyezett 25-ös csoportlétszámot. Korábbi évek tapasztalatai alapján az évkezdést követően vannak településünkre kiköltöző családok, akik igénybe veszik az óvodai ellátást intézményünkben.

Kérem szíveskedjenek Óvodánk Napraforgó, Kincskereső, Méhecske és Micimackó és Manótanya csoportjainak 25 fős maximális létszámának 20%-al történő átlépését engedélyezni, a 2011. évi CXCV. törvény 25. § (7) pontjának megfelelően.

Röszke, 2025. szeptember 16.

Tisztelettel:

Szekeresné Makra Katinka
igazgató

000274

Határozati javaslat

**Röszke Község Önkormányzata Képviselő-testületének
/2025. (. .) önkormányzati határozata**

Tárgy: A Röszkei Százholdas Pagony Óvoda és Zsebibaba Bölcsőde Napraforgó, Kincskereső, Méhecske, Micimackó és Manótanya csoportja vonatkozásában az óvodai csoportlétszám megemelésének jóváhagyása

H a t á r o z a t

Röszke Község Önkormányzata Képviselő-testülete a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 25. § (7) bekezdése alapján a Röszkei Százholdas Pagony Óvoda és Zsebibaba Bölcsőde Napraforgó, Kincskereső, Méhecske, Micimackó és Manótanya csoportja vonatkozásában a 25 fős maximális csoportlétszám legfeljebb húsz százalékkal történő átlépését jóváhagyja a 2025/2026-os nevelési évben.

A határozatról értesül:

- 1./Borbásné Márki Márta Ilona polgármester
- 2./Röszkei Százholdas Pagony Óvoda és Zsebibaba Bölcsőde
- 3./Közigazgatási Csoport
- 4./Irattár

k.m.f.

Borbásné Márki Márta Ilona s.k.
polgármester

Dr. Gácsér Tamás s.k.
jegyző

Röszke Község Polgármesterétől
6758 Röszke, Fő u. 84.
Telefon: 62/573-032
e-mail: polgarmester@roszkenet.hu

Tárgy: A Röszkei Kábeltevé Kft. 2024. évi
beszámolója

Előterjesztés

Röszke Község Önkormányzata Képviselő-testületének

Tisztelt Képviselő-testület!

A Röszkei Kábeltevé Kft. ügyvezetője Ördög Tibor elkészítette és a Polgármesteri Hivatal részére benyújtotta a Röszkei Kábeltevé Kft. 2024. évi beszámolóját.

Kérem a Tisztelt Képviselő-testületet szíveskedjen a beszámolót megtárgyalni és a döntést meghozni.

Röszke, 2025. 09. „ ”.

Borbásné Márki Márta Ilona sk.
polgármester

001276

Röszei Kábel-tévé Kft.

A jövő hálózatát építjük

***Beszámoló
2024. évi eredmények
2025. évi tervek
(2025. január-augusztus eredmények)***

***Készítette: Ördög Tibor
2025. 09. 24.***

100277

A vállalkozás 2024. évi tevékenysége:

A Rösztkei Kábeltévé Kft. 1990-ben alakult azzal a céllal, hogy a lakosság részére kábeltélevíziós szolgáltatást nyújtson Rösztke község belterületén. Társaságunk tevékenységei közé tartozik a kábeltévé mellett, Internet és vezetékes telefon szolgáltatás nyújtása is.

Kábeltévé: 2024-ben összesen 12 új kábeltévé előfizetői szerződést kötöttünk, 9 kikapcsolás mellett. A társaság 2024-ben kivezettük az analóg TV szolgáltatást, így a digitális kínálatban 123 TV, és 4 rádió csatornát osztottunk el 593 előfizető részére.

A **HBO** mozi csatornák árai ebben az évben is maradt 2000 és 2500 Ft/hó. A stabil előfizetői bázis megmaradt 1-2 új szerződést sikerült csak kötnünk. A jelentős műsorkínálat és az Internet jelenléte ebben az évben sem kedvezett a HBO csatornának, mert a korábbi évhez hasonlóan csak 21 előfizető gondolta azt, hogy megéri a reklámmentes szórakozás.

A mozi csatornák közé sorolható az igen kedvező ár/érték arányú **FILMBOX** csatornák, ami a **DIGI Kft.**, **4iG Kft.** fúzió után került a kínálatba a 1000 Ft/hó árával.

Internet: 2024-ben 13 új szerződést kötöttünk. Továbbra is a **BRONZ** csomag a legkedveltebb, bár a kiköltözött fiatal házaspárok gyakran választják a leggyorsabb csomagot. A vállalkozások továbbra is a leggyorsabb csomagot részesítik előnyben.

Sáv szélességünket évente emeljük. A korábbi években kialakított „**LEVELEZŐ** csomag” továbbra is a második legnépszerűbb szolgáltatásunk a szerényebb anyagi körülmények között élő lakosság számára.

Telefon: Telefonszolgáltatásunkat mostanában inkább az idősebb előfizetőink veszik igénybe. A szolgáltatásért kedvező havidíjat számolunk fel, ami 750 Ft/hó. 2024 év végén 134 előfizetőnk volt. Számhordozás is igényelhető, ahol az előfizető megtarthatja régi, ismert számát. Előnye még a VoIP telefonnak, hogy a telefonálási és számla forgalmunkat webes felületen keresztül lehet megnézni. Kétféle fizetési módot alkalmaz a szolgáltató: előre és utólag történő fizetést. Az előre fizetésnél az ügyfélszolgálaton intézzük az ügyet, egy webes felületen keresztül töltjük fel a kívánt összeget. A második variáció az utólagos fizetés, ahol e-mailen a szolgáltató számlát küld, és az előfizetőnek azt kell átutaltatnia.

Telefonos partnerünk továbbra is az **Ephone Magyarország Ch.**, akik 2015-től svájci bejegyzés alatt állnak, az egyszerűbb hatósági előírások miatt.

Digitális kábeltévé: 2014-ben az **i-TV Zrt.**-vel együttműködési megállapodást írtunk alá, aminek eredményeként csatornákínálatunkat tovább tudtuk bővíteni. 2023-ban viszont az **i-TV Zrt.** anyacégét a **DIGI Kft.**-t megvásárolta a **4iG Kft.** Az elszámolásban, és a kapcsolattartók személyében nem történt változás.

A bejövő jelek nagy többségét az **Invitech Zrt.**-től, IP jeltranzit formájában vesszük át, ami tökéletes kép, és hangminőséget produkál.

Digitális rendszerünket a korszerű tévékhez igazítottuk, ugyanis a **DVB-C** szabványt választottuk a terjesztési formaként. Ennél a szabványnál a digitális csatornák nem terhelik az internetezési sebességet ellentétben az **IPTV-s** megoldásnál. Nagy előnye még, hogy a vételhez nem kell set-top-box, mert a TV saját tunerjét használjuk fel a digitális vételhez. Előnyös továbbá, hogy így csak 1 db távszabályzó kell a tévénézéshez, ami az idősebb előfizetőinknél kimondottan hasznos dolog.

Általános tevékenység:

2024-ben is folyamatosan, anyagi lehetőségeink függvényében hálózat korszerűsítéseket végeztünk és az előfizetőknél lévő internetes modemeket is cseréltük. Az idén már tudtunk olyan **Docsis 3.1-es** modemeket vásárolni, amik a legkorszerűbbeknek számítanak a mai viszonylatban. Ezek közül már számosat teszt jelleggel ki is helyeztünk az előfizetőkhöz. 2023. év végén sikerült megvásárolni a már korábban említett **Arris Luminato TV** fejállomást, így biztosítva a TV szolgáltatás folyamatos fejlesztését, aminek köszönhetően kiváló képminőségben tudjuk továbbítani a TV csatornákat.

Gazdasági tevékenység bemutatása:

A Kft. számvetési politikájában a mérleg készítés időpontja május 30-a. A részletes mérleg adatok a mellékletekben találhatóak.

A 2024-es év erőpróbáló év volt számunkra, ami a pénzügyi eredményünkben tükröződik. Mivel a településen már a Telekom, mint konkurencia jelen van, 2024-ben az elfizetők megtartása érdekében nem emeltünk árat, viszont a költségek követték az inflációt, így a 2023-as 7.494 eFt-os adózás előtti eredményhez képest drasztikusan lecsökkent – mindössze 615 eFt keletkezett. Az adózott eredmény mindössze 529 eFt lett 86 eFt adófizetési kötelezettség mellett.

Engedélyek, minőségirányítás, partnerek:

Társaságunk a Hírközlési Felügyeletnek bejelentett és regisztrált szolgáltatásokat nyújt. Továbbra is tagjai vagyunk a Magyar Kábelkommunikációs Szövetségnek, ami szakmai és érdekképviselési előnyökkel is jár számunkra.

A távközlés területén folyamatos cégátalakulások zajlanak, melyet hűen tükröz, hogy a tv műsorok beszerzése terén 2014. január 01-től az i-TV Zrt., majd 2023. január 01-től a DIGI Kft. partnerei vagyunk, ami 2025 október 01-től a ONE Magyarország Zrt. partnerei leszünk.

2025. évi terveink/eredményeink:

Kábeltévé:

2025. augusztusában 587 TV előfizetőnk van, mely magába foglalja a 2025-ben történt 6 bekapcsolást és 4 kikapcsolást.

Egyre több fiatal házaspár, költözik ki a településünkre, új vagy régi házakba, és igénylik a szolgáltatásainkat. Településünknek jó híre van a környékben, és minden közmű meg van a településen, és ezért is választják sokan a tartós letelepedést nálunk.

A digitális tévénézéshez továbbra is az Invitech „jeltranzit” szolgáltatását vesszük igénybe. Jelenleg ebből a forrásból 97 csatorna jelét, IP alapon a budapesti kicserélő központon keresztül szerezzük be. A digitális csatornákból 77 db HD minőségben kerül elosztásra. Július végén csatorna bővítést hajtottunk végre, így most 134 db TV és 6 db rádió csatorna fogható. Idén nyáron a lapostető felújítása alkalmából leszereltük az ott lévő antennákat, ezért is jó hogy IP alapon már meg volt a BIX-es kapcsolat, mivel a lekerülő antennák jelét innen tudtuk beszerezni.

Jelenleg a digitális CSALÁDI csomag 134 csatornával, és MINI csomag, 49 csatornával érhető el a hálózaton. 2025-ben sem nem volt áremelés, de elképzelhető, hogy 2025-ben azok esetében akik nem kötnek hűség szerződést, már nem tudjuk elkerülni ezt. A csatorna kiosztásokat az i-TV Zrt.-vel ill. DIGI Kft.-vel közösen állapítjuk meg.

Internet: 2025. augusztusában 743 előfizetőnk volt, 12 bekapcsolás és 7 kikapcsolás viszonylatában. A kikapcsolások költözés, ill. számlatartozás miatt a leggyakoribbak, bár a konkurencia üzletkötői is néha sikerrel járnak. Sokan nincsenek vele tisztában, hogy a mi áraink eddig hűségidő nélküli árak voltak, amíg más szolgáltatónál általában 1 év hűségidő a kötelező, és ezzel oda is kötik magukat a szolgáltatóhoz. A konkurencia díjai is kb. hasonlóak, vagy még magasabbak is.

A jelenkor hálózata már elengedhetetlenül szükség van a korszerű, nagy sávszélességű Docsis 3.1-es modemekre, hogy csomagjaink sebességét az igényeknek megfelelően tovább tudjuk emelni.

Jelenleg LEVELEZŐ, BRONZ, EZÜST, és ARANY csomagunk van egyre növekvő sávszélességgel, ahol a legnagyobb az 1024/40 Mbps-os értéket képviseli.

Sok háztartás már online néz az interneten filmeket, ezért is szükséges a nagy sávszélesség. 2025-ben is folytattuk, folytatjuk a mikrohullámú hálózat fejlesztését. Legfőképpen a bázisállomások cseréjével, amiből jelenleg 6 db van.

A fejállomáson lévő eszközök folyamatos hűtést igényelnek. A tavalyi év júliusában vásárolt Mitsubishi klíma a legnagyobb melegben is jól végezte a dolgát. Az analóg eszközök leszerelésével kevesebb hő keletkezik most már a szerverszobában, és kevesebb áramot fogyasztunk a működés során. Remélhetőleg ez az áramszámlákban is meg fog majd látszani.

A kábeltévé Kft nem csak a lakosoknak, de a helyi intézményeknek is biztosítja szolgáltatásait. 2025-ben is mi biztosítjuk a polgármesteri hivatal, az iskola, óvoda, családsegítő, Művelődési ház intézmények Internettel való ellátását.

Telefon:

2025. augusztusában 131 fő az előfizetői létszámunk, ami az előző évhez képest csökkenő tendenciát mutat. Ez a csökkenés betudható annak is, hogy a mobilok lassan átveszik a vezetékes eszközök szerepét a kommunikációban, és nem nagyon van már szükség a hagyományos vonalas telefonokra. Általában az idősebb előfizetőink részesítik előnybe ezt a szolgáltatást.

Pár hónappal ezelőtt megkezdte településünkön hálózatépítési munkálatait a két országos távközlési cég. Pályázati pénzekből több százmilliós hálózatokat építenek cégenként. Miattuk a nyár folyamán áramszüneteket kellett elviselnünk, ami szolgáltatás kiesést is eredményezett. A megfelelő kommunikációval úgy gondolom sikerült ennek hatását csökkenteni.

1990-ben amikor mi kezdtünk a szolgáltatást, az alapító Szegedi Kábeltévé Kft. pár év után kiszállt a tulajdonosok köréből, mert nem érte meg nekik a szinte nonprofit módon működő kábeltévében maradni, és ezért az önkormányzat vásárolta meg a részüket. Úgy gondoljuk, hogy a szolgáltatásaink versenyképesek, és ár érték arányban összemérhető az országos cégekével. Sajnos vannak olyan előfizetőink, akik a jól csengő multi név, és a rengeteg reklám csábítására, valamint a havi 2-3 eFt-os kedvezőbb ajánlat hatására föladják a régi, 35 éve a településen lévő szolgáltatót.

A verseny a mai világban már mindenhol jelen van, de itt most a feltételek nem egyenlőek.

Tiszta lelkiismerettel megyünk neki a versenynek, mert legjobb tudásunk, és anyagi lehetőségeink szerint készültünk fel rá. Úgy gondolom, hogy a szolgáltatások kiváló minőségűek, áraink kedvezőek, a döntés a lakosság kezében van.

Még néhány gondolat: mi már itt voltunk amikor a COVID miatt home office-ba ragadtak a lakosaink, megemeltük a sávszélességet, hogy tudjanak otthonról dolgozni. A rászoruló tanulóknak ingyen biztosítottuk a netet, abban az ígéretben bízva, hogy ezt majd egyszer megtéríti az állam, de ez sajnos a mai napig nem történt meg.

2008-ban VOIP telefon szolgáltatást indítottunk, hogy a 6000Ft-os telefonszámlákat 1000 alá tudjuk csökkenteni.

Tudunk olyan előfizetőkről, akik fél éve átmentek a konkurenciához és már 2-3 eFt-al többet fizetnek mint nálunk fizetnének.

Arra kérem a képviselő-testületet, hogy tulajdonostársként a Kábeltévé szolgáltatását támogassák a rendelkezésükre álló kommunikációs eszközökkel, mert Röszkének a nehezebb időszakban is mi voltunk a helyi szolgáltatója és jó lenne, ha ez így is maradna.

Társaságunk idén ünnepeli megalakulásának 35. évfordulóját, aminek ünnepléseként minden előfizetőnknek egy-egy emblémázott tollat ajándékozunk. A következő hónapokban apróbb meglepetésekkel lepjük meg előfizetőinket. Tervezzük, hogy előfizetőinkkel egy évre hűség szerződést kötünk, és a 2023. január óta meglévő árak még egy évig érvényben maradnak.

Tervezzük október hónapra egy nyílt napot is, ahol az érdeklődők betekintheznek a fejállomásunkra, kipróbálhatnak routereket, és más informatikai eszközöket.

Wifi tuningot csinálunk, ahol átnézzük a jelentkező előfizetőink hálózatát és javaslatot teszünk a tuningra. Már elérhetőek olyan eszközök is, ahol a router, és a modem külön van, aminek eredményeként mindenki a saját igényeinek megfelelő routert vásárol. Ennek a megoldásnak az az

előnye, hogy a lakásokhoz, háztartásokhoz tudjuk igazítani a routerek teljesítményét elkerülve ezzel a „holt zónákat”.

Bízunk benne, hogy az előttünk álló nehéz időszakot sikeresen tudjuk venni, ebben mindenképpen számítunk az Önkormányzat támogatására.

Röszei Kábeltévé Korlátolt Felelősségű Társaság

(Nyilvántartási szám: 06-09-000712, Adószám: 10468757-2-06)

2024. január 01. - 2024. december 31.

időszakra vonatkozó

Általános üzleti évet záró

Egyszerűsített éves beszámoló

A közzétett adatok könyvvizsgálattal nincsenek alátámasztva.

Készült: 2025. június 24. (07:42:44)

000282

A cégnyilvánosságról, a bírósági cégeljárásról és a végelszámolásról szóló 2006. évi V. törvény 18. § (6) bekezdése értelmében az eredeti példány megőrzési ideje: 2035. május 15.

i

A beszámoló az Igazságügyi Minisztérium Céginformációs és az Elektronikus Cégeljárásban Közreműködő Szolgálat (IM Csz) online beszámoló készítő programjával, a beküldő által megadott adatok alapján került előállításra. Az IM Csz a közzétett adatok megbízhatóságáért, valóságtartalmáért, jogszerűségéért felelősséget nem vállal.

A kiadmány az IM CSz online rendszeréből letöltött dokumentum. A szolgáltatott adatok a kibocsátás időpontjában (2025. 06. 24. 07:42:44) megegyeznek az elektronikus irattárban tárolt adatokkal.

Közzétevő cég adatai:

Röszkei Kábeltévé Korlátolt Felelősségű Társaság

Nyilvántartási szám: 06-09-000712

Adószám: 10468757-2-06

KSH szám: 10468757-6020-113-06

Székhely: Magyarország, 6758 Röszke Fő utca 84

Első létesítő okirat kelte: 1990. december 01.

A vonatkozó időszak: 2024. január 01. - 2024. december 31.

A beadvány a számvitelről szóló 2000. évi C. törvény alapján került összeállításra.

Benyújtás oka: Általános üzleti évet záró

Beszámoló típusa: Egyszerűsített éves beszámoló

Könyvvizsgálat módja: kettős könyvvitelt vezető

A cég könyvvizsgálatra kötelezett-e: Nem

Előző üzleti év adatai: Az Sztv. szerinti összehasonlíthatóság biztosított. (kitöltést végző által rögzített adatok)

Lezárt üzleti év(ek) módosítása: Nem

Beadvány részei

- mérleg (Sztv. szerinti, "A" változat; szövege: magyar)
- eredménykimutatás (Összköltség eljárással; szövege: magyar)
- kiegészítő melléklet (szövege: magyar)
- adózott eredmény felhasználására vonatkozó határozat (határozat száma: 1/2025(05.15); szövege: magyar)

Könyvelő

Röszkei Kábeltévé Korlátolt Felelősségű Társaság

Nyilvánt. szám: 06-09-000712

Adószám: 10468757-2-06

Székhely: Magyarország, 6758 Röszke Fő utca 84

Bereczky Judit Ottilia

Regisztrációs száma: 143682

Beküldő

Röszkei Kábeltévé Korlátolt Felelősségű Társaság

Nyilvánt. szám: 06-09-000712

Adószám: 10468757-2-06

Székhely: Magyarország, 6758 Röszke Fő utca 84

Ördög Tibor Tibor

A számvitelről szóló 2000. évi C. törvényben meghatározott nagyságot jelző mutatóérték

	Tárgyévi üzleti évben	Tárgyévet megelőző üzleti évben	Tárgyévet két évvel megelőző üzleti évben
Üzleti évben átlagos statisztikai állományi létszám	3	3	3

Nyilvánosságra hozattal kapcsolatos egyéb információk

A vállalkozó, illetve az anyavállalat székhelyén minden érdekelt részére a beadvány megtekinthetősége biztosításra kerül, továbbá arról minden érdekelt teljes vagy részleges másolatot készíthet.

A közzétett adatok könyvvizsgálattal nincsenek alátámasztva.

104283

Készült: 2025. június 24. (07:42:44)

A cégnyilvánosságról, a bírósági cégeljárásról és a végelszámolásról szóló 2006. évi V. törvény 18. § (6) bekezdése értelmében az eredeti példány megőrzési ideje: 2035. május 15.

i

A beszámoló az Igazságügyi Minisztérium Céginformációs és az Elektronikus Cégeljárásban Közreműködő Szolgálat (IM Csz) online beszámoló készítő programjával, a beküldő által megadott adatok alapján került előállításra. Az IM Csz a közzétett adatok megbízhatóságáért, valóságtartalmáért, jogszerűségéért felelősséget nem vállal.

A kiadvány az IM Csz online rendszeréből letöltött dokumentum. A szolgáltatott adatok a kibocsátás időpontjában (2025. 06. 24. 07:42:44) megegyeznek az elektronikus irattárban tárolt adatokkal.

Aláíráásra önállóan jogosult:

Elfogadás időpontja: 2025. május 15.

A beszámoló a vonatkozó jogszabályi rendelkezéseknek megfelelően került összeállításra, továbbá az a gazdálkodó vagyonáról, annak összetételéről (eszközeiről és forrásairól), valamint pénzügyi és jövedelmi helyzetéről, illetve tevékenysége eredményéről megbízható és valós összképet ad.

Ördög Tibor Tibor

A közzétett adatok könyvvizsgálattal nincsenek alátámasztva.

Készült: 2025. június 24. (07:42:44)

000284

A cégnyilvánosságról, a bírósági cégeljárásról és a végelszámolásról szóló 2006. évi V. törvény 18. § (6) bekezdése értelmében az eredeti példány megőrzési ideje: 2035. május 15.

i

A beszámoló az Igazságügyi Minisztérium Céginformációs és az Elektronikus Cégeljárásban Közreműködő Szolgálat (IM Csz) online beszámoló készítő programjával, a beküldő által megadott adatok alapján került előállításra. Az IM Csz a közzétett adatok megbízhatóságáért, valóságtartalmáért, jogszerűségéért felelősséget nem vállal.

A kiadmány az IM CSz online rendszeréből letöltött dokumentum. A szolgáltatott adatok a kibocsátás időpontjában (2025. 06. 24. 07:42:44) megegyeznek az elektronikus irattárban tárolt adatokkal.

2024. január 01. - 2024. december 31. időszakra vonatkozó
Általános üzleti évet záró Egyszerűsített éves beszámoló
MÉRLEGE, Sztv. szerinti "A" változattal

Sorszám	Tételsor elnevezése	Előző üzleti év adatai *	Lezárt üzleti év(ek)re vonatkozó módosítások **	Tárgyévi adatok
001.	Eszközök (aktívák)			
002.	A. Befektetett eszközök	31 816		26 446
003.	I. Immateriális javak	0		0
004.	II. Tárgyi eszközök	31 816		26 446
005.	III. Befektetett pénzügyi eszközök	0		0
006.	IV. Halasztott adókövetelés	0		0
007.	B. Forgóeszközök	26 038		33 063
008.	I. Készletek	0		0
009.	II. Követelések	3 222		3 120
010.	III. Értékpapírok	0		0
011.	IV. Pénzeszközök	22 816		29 943
012.	C. Aktív időbeli elhatárolások	229		29
013.	Eszközök (aktívák) összesen	58 083		59 538
014.	Források (passzívák)			
015.	D. Saját tőke	49 009		49 537
016.	I. Jegyzett tőke	10 000		10 000
017.	II. Jegyzett, de még be nem fizetett tőke	0		0
018.	III. Tőketartalék	1 722		1 722
019.	IV. Eredménytartalék	30 547		37 286
020.	V. Lekötött tartalék	0		0
021.	VI. Értékelési tartalék	0		0
022.	VII. Adózott eredmény	6 740		529
023.	E. Céltartalékok	0		0
024.	F. Kötelezettségek	9 074		10 001
025.	I. Hátrasorolt kötelezettségek	6 300		6 300
026.	II. Hosszú lejáratú kötelezettségek	0		0
027.	III. Rövid lejáratú kötelezettségek	2 774		3 701
028.	G. Passzív időbeli elhatárolások	0		0
029.	Források (passzívák) összesen	58 083		59 538

* Előző üzleti év adatai: Az Sztv. szerinti összehasonlíthatóság biztosított. (kitöltést végző által rögzített adatok)

** Lezárt üzleti év(ek) módosítása: Nem

A közzétett adatok könyvvizsgálattal nincsenek alátámasztva.

Készült: 2025. június 24. (07:42:44)

004285

A cégnyilvánosságról, a bírósági cégeljárásról és a végelszámolásról szóló 2006. évi V. törvény 18. § (6) bekezdése értelmében az eredeti példány megőrzési ideje: 2035. május 15.

i

A beszámoló az Igazságügyi Minisztérium Céginformációs és az Elektronikus Cégeljárásban Közreműködő Szolgálat (IM Csz) online beszámoló készítő programjával, a beküldő által megadott adatok alapján került előállításra. Az IM Csz a közzétett adatok megbízhatóságáért, valóságtartalmáért, jogszerűségéért felelősséget nem vállal.

A kiadmány az IM CSz online rendszeréből letöltött dokumentum. A szolgáltatott adatok a kibocsátás időpontjában (2025. 06. 24. 07:42:44) megegyeznek az elektronikus irattárban tárolt adatokkal.

A cég elnevezése: Röskei Kábeltévé Korlátolt Felelősségű Társaság
Nyilvántartási száma: 06-09-000712
Adószáma: 10468757-2-06

Pénznem: HUF
Pénzegység: ezer

2024. január 01. - 2024. december 31. időszakra vonatkozó
Általános üzleti évet záró Egyszerűsített éves beszámoló
EREDMÉNYKIMUTATÁSA, Összköltség eljárással

Sorszám	Tételsor elnevezése	Előző üzleti év adatai *	Lezárt üzleti év(ek)re vonatkozó módosítások **	Tárgyévi adatok
001.	I. Értékesítés nettó árbevétele	50 182		47 355
002.	II. Aktivált saját teljesítmények értéke	0		0
003.	III. Egyéb bevételek	633		424
004.	IV. Anyagjellegű ráfordítások	23 466		25 048
005.	V. Személyi jellegű ráfordítások	15 050		15 381
006.	VI. Értékcsökkenési leírás	2 841		3 848
007.	VII. Egyéb ráfordítások	1 965		2 887
008.	A. Üzemi (üzleti) tevékenység eredménye	7 493		615
009.	VIII. Pénzügyi műveletek bevételei	1		0
010.	IX. Pénzügyi műveletek ráfordításai	0		0
011.	B. Pénzügyi műveletek eredménye	1		0
012.	C. Adózás előtti eredmény	7 494		615
013.	X. Adófizetési kötelezettség	754		86
014.	X/1. Halasztott adókülönbözet	0		0
015.	D. Adózott eredmény	6 740		529

* Előző üzleti év adatai: Az Sztv. szerinti összehasonlíthatóság biztosított. (kitöltést végző által rögzített adatok)

** Lezárt üzleti év(ek) módosítása: Nem

A közzétett adatok könyvvizsgálattal nincsenek alátámasztva.

Készült: 2025. június 24. (07:42:44)

004286

A cégnyilvánosságról, a bírósági cégeljárásról és a végelszámolásról szóló 2006. évi V. törvény 18. § (6) bekezdése értelmében az eredeti példány megőrzési ideje: 2035. május 15.

i

A beszámoló az Igazságügyi Minisztérium Céginformációs és az Elektronikus Cégeljárásban Közreműködő Szolgálat (IM Csz) online beszámoló készítő programjával, a beküldő által megadott adatok alapján került előállításra. Az IM Csz a közzétett adatok megbízhatóságáért, valóságtartalmáért, jogszerűségéért felelősséget nem vállal.

A kiadvány az IM CSz online rendszeréből letöltött dokumentum. A szolgáltatott adatok a kibocsátás időpontjában (2025. 06. 24. 07:42:44) megegyeznek az elektronikus irattárban tárolt adatokkal.

Röszkei Kábeltévé Kft
2024. évi Egyszerűsített éves beszámolójának
Kiegészítő melléklete

1.) Gazdálkodó bemutatása

Székhelye: 6758 Röszke, Fő utca 84.
Cégjegyzék száma: 06-09-000712
Adószám: 10468757-2-06
KSH szám: 10468757-6020-113-06
Beszámoló aláírásra jogosult: Ördög Tibor, 6758 Röszke, Rózsa utca 12
Működési forma: korlátolt felelősségű társaság
Alapítás éve: 1990.
Könyvvizsgálati kötelezettség nincs
Könyvviteli szolgáltatást végző: Bereczky Judit regisztrációs szám: 143680
Tevékenységi kör: Televízióműsor Összeállítása, Szolgáltatása
Beszámolási időszak: 2024. 01. 01. - 2024. 12.31

2) Beszámoló összeállításánál alkalmazott szabályrendszer és annak jellemzői

A társaság a számviteli törvény előírásai szerint egyszerűsített éves beszámolót készít.
A mérleget a számviteli törvény 1. sz melléklet "A" változata szerint készíti el.
Az üzemi (üzleti) tevékenység eredményét összköltség eljárással állapítja meg.
A társaság számviteli politikájában teljes egészében igazodik a számvitelről szóló 2000. évi C. törvényben rögzített szabályokhoz. Könyveit ennek és a Magyarországon általánosan elfogadott számviteli elveknek megfelelően vezeti.
Az üzleti év fordulónapja december 31.
A mérlegkészítés időpontja a mérleg fordulónapját követő 4. hónap 30 napja, esetünkben április 30. napja.

2.1.) Alkalmazott értékelési eljárások

Készleteinket tételes leltározással az utolsó ÁFA nélküli beszerzési árral értékeli.

Értékhelyesbítést, értékelési tartalékot nem mutatunk ki

Az értékvesztés elszámolása szempontjából fajlagosan kis értékűnek tekintjük azokat a készleteket, amelyek esetében készletcsoportonként (főkönyvi számlánként) az értékvesztés nem haladja meg a nyilvántartott érték 5%-át

Azt tekintjük kisösszegű követelésnek, amely nem haladja meg a 100 ezer Ft-ot

A valutát, a devizát a Magyar Nemzeti Bank által közzétett, hivatalos devizaárfolyamon kell forintra átszámítani

2.2. Az értékcsökkenés elszámolásának számviteli politikában meghatározott módszere, elszámolásának gyakorisága

000287

Értékcsökkenést az üzembe helyezés napjától a kivezetés napjáig számolunk el, évente egyszer az eszköz bruttó értéke alapján lineáris leírással.

A 200 ezer forint egyedi beszerzési, előállítási érték alatti tárgyi eszközök beszerzési vagy előállítási költségét a használatbavételkor értékcsökkenési leírásként egy összegben elszámoljuk

2.3.) Előző üzleti évtől eltérő eljárásból eredő,

- *eredményt befolyásoló eltérések indoklása*
Eredmény kimutatás főbb elemei ezer Ft-ban

Megnevezés	Előző év	Tárgy év
Értékesítés nettó árbevétele	50.182	47.355
Aktivált saját teljesítmény értéke		
Egyéb bevétel	633	424
Anyagköltség ebből: energia (áram)	9.983 3.632	9.823 5.049
Igénybe vett szolgáltatások értéke	3.976	3.833
Eladott (közvetített) szolgáltatások értéke	5.968	6.740
Eladott áruk beszerzési értéke	803	492
Egyéb szolgáltatások értéke	2.736	4.160
Béreköltség	13.360	15.381
Személyi jellegű kifizetések	221	145
Bérjárulékok	1.499	1.537
Értékcsökkenési leírás	2.841	3.848
Egyéb ráfordítások	1.965	2.887
Üzemi (üzleti) tevékenység eredménye	7.493	615
Pénzügyi műveletek bevétele	1	0
Pénzügyi műveletek ráfordítása	0	0
Pénzügyi műveletek eredménye	1	0
Adózás előtti eredmény	7.494	615
Adóalapot növelő összeg a társasági adó bevallás szerint	4.624	3456
Adóalapot csökkentő összeg a társasági adó bevallás szerint	-3.738	-4068
A Társasági adó szabályozása szerint a tárgyévben az adózás előtti eredmény nem érte el a bevétel 47.779 eFt 2 %-át 955 eFt-ot, így az adóalap a bevétel 2 %-a 955 eFt.	8380	955
Társasági adó 9 %	754	86
Adózott eredmény	6.740	529

Az üzleti év árbevétele az előző évhez viszonyítva 2.827 eFt-tal csökkent, az internet előfizetési díjak a tárgyévben nem emelkedtek, nem követte a vásárolt internetszolgáltatás árának 14 % os

emelkedését, valamint a DIGI Kft-vel és a Kft közötti bérleti szerződésben foglaltak alapján a tárgyévben 38 % al kevesebb bérleti díjjal számolhatott a Kft.

Az egyéb bevétel kis mértékben tér el előző évhez képest.

Az üzleti évben az anyagköltség az előző évi szinthez képest kismértékben csökkent, de ezen belül a villamosenergia költség jelentősen 1.417 eFt-tal (39 %) emelkedett.

Az igénybe vett szolgáltatások költsége kismértékben csökkent, a közvetített szolgáltatások ráfordítása 12 %-kal emelkedett (772 eFt) az előző évhez képest, ezen belül, a vásárolt internet a tárgyévben 14 %-kal emelkedett.

Az eladott áruk beszerzési értéke csökkent 61 % -al csökkent.

A személyi jellegű költségek 2.013 eFt-os (13,4 %) növekedését a havi bérek emelése idézte elő. A garantált bérminimum 2024-ben közel 10 %-kal, ezen belül az ügyvezető bére 16,6 % -kal emelkedett.

Az üzleti évben a Kft-nek 2 főállású és 1 fő részmunkaidős munkatársa volt, és van jelenleg is.

Az egyéb ráfordítások növekedését elsősorban a tárgyévben értékesített digitális fejállomása nettó értéknek kivezetése idézte elő.

Az értékcsökkenési leírás értékét az előző évhez viszonyítva a 35 %-os emelkedését a 2023-ban felszerelt napelem rendszer egész évre elszámolt, valamint a tárgyévben beruházott HFC digitális fejállomás után elszámolt értékcsökkenés valamint használatba vételkor egyösszegben elszámolt tárgyeszközök értékcsökkenése befolyásolta.

A bevételek közel 6 %-os csökkenése és a ráfordítások jelentős növekedése következtében a tárgyévet a Kft 615 eFt adózás előtti eredménnyel zárta. Az társasági adó 86 eFt, az adózott eredmény 529 eFt.

- vagyoni, pénzügyi helyzetre, eredményre gyakorolt hatása

Eszközök, források összetételének alakulása: (ezer Ft-ban)

Hiv.	Megnevezés	Nyitó	Részarány %	Záró	Részarány %
A	Befektetett eszközök	31.816	55	26.446	44
B	Forgóeszközök	26.038	45	33.063	56
C	Aktív időbeli elhatárolások	229		29	
	Összesen:	58.083	100	59.538	100

Hiv.	Megnevezés	Nyitó	Részarány %	Záró	Részarány %
D	Saját tőke	49.009	84	49.537	83
E	Céltartalékok				
F	Kötelezettségek	9.074	16	10.001	17
G	Passzív időbeli elhatárolások				
	Összesen:	58.083	100	59.538	100

000289

A mérleg fő összege 904 eFt-tal növekedett.

A befektetett eszközök állományának változását első sorban a 2024. február hóban értékesített Digitalis fejállandóság nettó értékének kivezetése, a HFC fejállandóság üzembehelyezése, valamint a tárgyévben elszámolt értékcsökkenés (3.848 eFt) befolyásolta.

A forgóeszközök állománya első sorban a pénzeszközök növekedése miatt emelkedett. (tárgyévben 29.643 eFt, előző évben 22.816 eFt)

A Tárgyévben a Saját tőke állománya 528 eFt –al növekedett az adózott eredmény következtében. Az Idegen tőke (Kötelezettségek) 927 eFt-os növekedését a szállítói tartozások befolyásolták. A szállítói kötelezettségek 2024. első hónapjaiban kiegyenlítésre kerültek.

A vagyoni helyzet: a saját tőke/idegen tőke aránya 495 %, (49.537 eFt/10.001 eFt) amely az előző évhez képest minimális növekedett az adózott eredmény következtében.

Az eladósodási mutató: kötelezettségek/saját tőke aránya (10.001 eFt/49.537eFt) 20 %, amely igen kedvező.

A tőkeerősség mutatója: saját tőke/mérleg fő összeg aránya (49.537eFt/59.538 eFt) 83%, az előző évhez képest 1 % ponttal csökkent. .

A befektetett eszközök aránya: Befektetett eszközök/összesen eszközök 44 %, (26.446 eFt/59.538 eFt), a befektetett eszközök állománya 2.491 eFt-tal csökkent.

A pénzügyi helyzetet kifejező likviditási mutató: forgóeszközök/rövidlejáratú kötelezettség (33.063 eFt/3.701 eFt) aránya 893 %, a pénzeszközök és a kötelezettségek növekedése következtében.

Az árbevétel arányos jövedelmezőség aránya: adózott eredmény/nettó árbevétel (529 eFt/47.355 eFt) 1,1 % - az előző évhez viszonyítva csökkent, az adózott eredmény alakulása következtében.

3.) Kivételes nagyságú vagy előfordulású bevételek, költségek, ráfordítások

A Számviteli Politikában erre vonatkozóan megfogalmazott ismérvek szerint a tárgyévben kivételes nagyságú bevétel, költség, ráfordítás nem volt.

4.) Ellenőrzés során feltárt jelentős összegű hibák eredményre, az eszközök és a források állományára gyakorolt hatása

A tárgyévben nem volt az ellenőrzés során feltárt jelentős összegű hiba.

5.) Vezető tisztségviselőknek, az igazgatóságnak, a felügyelő bizottság tagjainak folyósított előlegek és kölcsönök összege, a nevükben vállalt garanciák, csoportonként összevontan, a kamat, a lényeges egyéb feltételek, a visszafizetett összegek és a visszafizetés feltételei

A társaság a vezető tisztségviselők részére nem folyósított előleget és kölcsönt, a nevükben nem vállalt garanciális kötelezettséget.

6.) Kapcsolt felekkel lebonyolított ügyletek mérlegsoranként, ha azok lényegesek nem a szokásos piaci feltételek között valósultak meg

A Társaság a kapcsolt vállalkozással a szokásos piaci feltételekkel valósult meg az ügylet. A Kft az önkormányzattól bérel az iroda helyiségét.

004290

7.) Kapcsolt vállalkozásokkal összefüggő kölcsönök, követelések, kötelezettségek mérlegsoronként anya, illetve leányvállalattal szemben

Hatra sorolt kötelezettségek kapcsolt vállalkozással szemben:

Az önkormányzattól kapott kölcsönök a hátrasorolt kötelezettségek között jelenik meg, 6300 eFt.

8.) Kötelezettségek, amelyeknek a hátralévő futamideje több mint 5 év

A tárgyévben nincs ilyen kötelezettség.

9.) Zálogjoggal vagy hasonló jogokkal biztosított kötelezettségek (feltüntetve a biztosítékok fajtáját, formáját)

A tárgyévben nincs ilyen kötelezettség.

10.) Visszavásárolt saját részvények, saját üzletrészek megszerzésére vonatkozó adatok

Társaságunk nem rendelkezik saját üzletrésszel.

11.) Tárgyévben foglalkoztatottak átlagos statisztikai létszáma összesen: 3 fő.

12.) Mérlegen kívüli tételek és a mérlegben nem szereplő megállapodások pénzügyi hatásai nemleges

Röszke, 2025. május 15.

Ördög Tibor
ügyvezető sk.

004291

KIVONAT

**Röszkei Kábeltévé Kft.
6758 Röszke, Fő u. 84.**

2025.05.15. napján megtartott taggyűlésének jegyzőkönyvéből

1/2025.(05.15) sz. határozat:

A társaság taggyűlése az 2024. évi egyszerűsített éves beszámolót és az adózott eredmény felosztására tett javaslatot megtárgyalta és azt az előterjesztésnek megfelelően, ellenszavazat nélkül, egyhangúlag elfogadta.

Döntött az 529 eFt adózott eredmény eredménytartalékba történő helyezéséről.

Röszke, 2025. május 15.

**Ördög Tibor sk.
ügyvezető**

000292

	2024. év	2025. I. félév év		
Eredmény kimutatás				
Értékesítés nettó árbevétele	47 355	22 668		
Aktívált saját teljesítmény értéke (saját beruházás)				
Egyéb bevételek	424	10		
Bevétel összesen	47 779	22 678		
Anyagköltség 51	9 823	3 859		
ebből áram költség	5 047	1 262		
Igénybe vett szolgáltatások értéke 52	3 833	3 365		
Eladott(közvetített) szolgáltatások értéke 815	6 740	3 044		
Eladott áruk beszerzési értéke 814	492	34		
Egyéb szolgáltatások 53	4 160	938		
Anyagjellegű ráfordítások összesen	25 048	11 240		
Béreköltség	13 699	7 339		
Személyi jellegű kifizetések	145	99		
Bérráfordítások 56-	1 537	818		
Személyi jellegű ráfordítások összesen	15 381	8 256		
Értékcsökkenési leírás	3 848	1 668		
Egyéb ráfordítások 8-as	2 887	19		
(gépjárműadó, értékvesztés) csak 2024 -ben				
TE eszköz kivezetés				
terven felüli értékcsökken elszámolása				
Üzemi (üzleti) tevékenység eredménye	615	1 495		
Pénzügyi műveletek bevételei	0	1		
Pénzügyi műveletek ráfordításai				
Pénzügyi műveletek eredménye		1		
Adózás előtti eredmény	615	1 496		
TA 9 %	-86			
Adózott eredmény	529			

Határozati javaslat

**Röszke Község Önkormányzata Képviselő-testületének
/2025. (. .) önkormányzati határozata**

Tárgy: A Röszkei Kábeltévé Kft. 2024. évi beszámolója

H a t á r o z a t

Röszke Község Önkormányzata Képviselő-testülete a Röszkei Kábeltévé Kft. 2024. évi tevékenységéről szóló beszámolóját elfogadja és köszönetét fejezi ki az elvégzett munkáért.

A határozatról értesülnek:

- 1./ Borbásné Márki Márta Ilona polgármester
- 2./ Röszkei Kábeltévé Kft. Ördög Tibor ügyvezető
- 3./ Irattár

k.m.f.

Borbásné Márki Márta Ilona s.k.
polgármester

Dr. Gácser Tamás s.k.
jegyző